

مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌سازی در سازمان ملل متحد

کتاب راهنمای سازمان‌های غیردولتی

مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌سازی در سازمان ملل متحد؛

کتاب راهنمای سازمان‌های غیردولتی

**مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌سازی در سازمان ملل متحد؛
کتاب راهنمای سازمان‌های غیردولتی
(توانمندسازی؛ ۲۰۰۲)**

- ترجمه: آزاده ثبوت؛ سعید نوری نشاط
- ناشر: سازمان ملل متحد - دفتر هماهنگ‌کننده مقیم در جمهوری اسلامی ایران با همکاری برگ زیتون
 - چاپ اول: ۱۳۸۴ / تعداد: ۲۰۰۰ نسخه
 - صفحه آرای: مؤسسه فرهنگی هنری نقش سیمرغ
 - چاپ و صحافی: معاصر
 - شابک: ۹۶۴ ۵۶۸۱ ۶۳ ۴

فهرست مطالب

مقدمه	۵
در باره این کتاب	۹
بخش اول: مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌سازی در سازمان ملل متحد: چگونگی	
کارکرد آن	۱۱
فصل ۱: سازمان ملل متحد: چه کسانی تصمیم‌سازی می‌کنند؟	۱۳
فصل ۲: مذاکرات: تصمیم‌گیری‌ها چگونه انجام می‌شوند؟	۲۷
فصل ۳: مذاکره‌کنندگان: ایجاد بلوک‌های قدرت	۳۹
فصل ۴: پیگیری مذاکرات و تصمیم‌ها از طریق اسناد	۴۵
فصل ۵: نتایج: ماهیت تصمیمات سازمان ملل متحد	۵۳
بخش دوم: راهنمایی برای مشارکت سازمان‌های غیردولتی	
فصل ۱: صدور اعتبارنامه	۶۵
فصل ۲: آماده‌سازی برای یک نشست	۷۵
فصل ۳: پیگیری و اجرا	۸۱
ضمائم	
ضمیمه یک: نشانی‌های اینترنتی نظام ملل متحد	۹۷
ضمیمه دو: سازمان‌های منبع	۱۲۳
بخش خدمات رابط سازمان‌های غیردولتی (NGLS)	۱۲۸

مقدمه

سازمان ملل متحد از هنگام تأسیس به عنوان صحنه اولیه بین‌المللی برای گردهم آوردن دولت‌ها و بحث در باره نگرانی‌های مشترک و اتخاذ تصمیم برای اقدامات جمعی بوده است. تقریباً تک تک دولت‌ها در جهان عضو سازمان ملل متحد هستند، و می‌توانند نظرات خود را پیرامون موضوعات متنوعی نظیر فقر، صلح و امنیت، مرزهای مورد اختلاف، حقوق زنان و حفاظت از ماهیان در دریا مطرح سازند. اعضای ملل متحد، علی‌رغم تعامل پیچیده دیدگاه‌های مختلف سیاسی، برای رسیدن به یک اجماع با یکدیگر همکاری نموده و تصمیماتی اتخاذ می‌کنند که حمایت قدرتمند و جمعی همه اعضا را به دنبال داشته باشد و توافقاتی کتبی را به اقدامی اثربخش تبدیل می‌نمایند.

در حالی که فقط دولت‌ها هستند که در عمل مذاکره می‌کنند تا تصمیمات گوناگونی به شکل قطعنامه‌ها، پیمان‌نامه‌ها، برنامه‌های اقدام و غیره در چارچوب سازمان ملل متحد گرفته شود، روند تصمیم‌سازی به صورت روزافزونی برای گروه بسیاری از بازیگران دیگر، از جمله سازمان‌های غیردولتی، بخش خصوصی، بنیادها، گروه‌های فکری، مقامات محلی و پژوهشگران دانشگاهی باز است. به‌ویژه، از طریق تدارک و آماده‌سازی برای اجلاس‌های جهانی، جامعه مدنی هم به عنوان منبعی کارشناسی دیده شده که می‌تواند در روند تصمیم‌سازی هم مشارکت کند و هم به عنوان شرکایی محسوب می‌گردد که می‌توانند در سطح اجراء کمک کنند.

نگاهی کوتاه به تاریخچه سازمان‌های غیردولتی نشان می‌دهد که آنان چگونه از تحولات عمده در سیاست‌گذاری برای حقوق زنان و توسعه پایدار مؤثر حمایت کرده‌اند و پیشنهادات مهمی را نظیر «مالیات جهانی تبادل ارز» مطرح ساخته و در سطح ملی و محلی فعال بوده‌اند تا قوانین را اصلاح

کرده و خدماتی را در عرصه بهداشت و آموزش ارائه دهند. نمایندگان این سازمان‌ها در حال حاضر در جلسات همگانی اعضای ملل متحد، سخنرانی می‌کنند و به میزان گسترده‌ای به تهیه گزارش‌های موازی کمک می‌کنند و به ارائه اطلاعاتی راهبردی در خصوص اجرای پیمان‌ها به نهادهای مربوطه می‌پردازند تا جایی که حتی برخی اوقات اعضای شورای امنیت را نیز در موضوعاتی توجیه نموده و در میان هیأت نمایندگی برخی دولت‌ها در نشست‌های ملل متحد حضور می‌یابند.

در «منشور ملل متحد» مصوب ۱۹۴۵، آمده است که سازمان ملل متحد باید سازمان‌های غیردولتی را به همکاری فراخواند. در طی سالیان متمادی، همچنان که مباحث دولتی چندجانبه به روی موضوعات گسترده‌ای باز شده، تعداد و توان سازمان‌های غیردولتی نیز افزایش یافته، سازمان‌هایی که پیوندهایی را در فراسوی مرزهای کشورها و در سطح منطقه‌ای ایجاد کرده‌اند. سازمان ملل متحد تخمین زده است که تعداد سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی چهل بار به نسبت دهه پیش افزایش یافته و به حدود ۳۷۰۰۰ سازمان در سال ۲۰۰۰ رسیده است. و البته تعداد سازمان‌هایی که در سطح محلی و ملی فعالیت می‌کنند، قابل شمارش نیست و شاید به میلیون‌ها بالغ شود.

مشارکت سازمان‌های غیردولتی در نظام ملل متحد در جریان کنفرانس‌های جهانی این سازمان در طی دهه نود به اوج خود رسید. این کنفرانس‌های بسیار عظیم در خصوص موضوعات کلیدی توسعه نظیر توسعه پایدار، جمعیت و زنان گاهی اوقات با حضور ۴۰۰۰۰ نفر برگزار شده است. بسیاری از سازمان‌های غیردولتی در این دوره با اطلاع از سازوکارها و فرصت‌های تأثیرگذاری بر روند تصمیم‌سازی چندجانبه به فعالیت‌های سازمان ملل متحد به‌عنوان عرصه‌ای از گفتگوهای سیاسی و فعالیت برای جلب حمایت علاقه‌مند شده‌اند. برخی از سازمان‌ها نیز به واسطه فعالیت‌های سازماندهی خود در این عرصه وارد شدند و برای مثال در جریان ایجاد «دیوان کیفری بین‌المللی»، یا موضوعات مربوط به مین‌های ضدنفر، موضوع کودکان سرباز و یا شیوع ویروس ایدز، شبکه‌های عظیمی را تشکیل دادند. در ماه مه ۲۰۰۲، یک نهاد جدید در سازمان ملل متحد تحت عنوان «مجمع

دائمی مسائل بومیان» در مقر این سازمان در نیویورک شروع به کار نمود. این مجمع نتیجه فعالیت و تلاش‌های چندساله سازمان‌های غیردولتی برای آشکار ساختن مسائل بومیان در سازمان ملل متحد می‌باشد. آقای کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل متحد در پایان اجلاس ویژه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در خصوص اچ‌آی‌وی/ایدز در سال ۲۰۰۱، اعلام داشت که: «من از مشارکت قدرتمند فعالان غیردولتی که به اشکال مختلف خود را در این نشست نشان داده‌اند، تحت تأثیر قرار گرفته‌ام. آنان یا به‌عنوان بخشی از هیأت‌های نمایندگی دولت خود، یا برگزاری نشست‌های موازی، شرکت در میزگردها، و یا حضور به‌عنوان ناظر در نشست‌های همگانی فعالیت‌های گسترده‌ای را انجام داده‌اند. شما... همه جا... می‌توانید حضور آنها را احساس کنید، و اینکه آنها موفق شده‌اند که فضای این ساختمان را عوض کنند، زیرا تمام توان خود را در این جلسات به کار می‌بندند. من بیش از هر زمان دیگر قانع شده‌ام که این مشارکت‌ها برای موفقیت در این قرن جدید ضروری است.»

اعضای هیأت‌های نمایندگی در سازمان ملل متحد همواره به این مشارکت غیردولتی یا با تشویق برخورد کرده‌اند یا گاهی با احتیاط. چند سال پیش، شورای اقتصادی اجتماعی ملل متحد مقررات خود را برای اعطای مقام مشورتی به سازمان‌های غیردولتی بازبینی نمود. مقام مشورتی رسمی‌ترین مسیر حضور در مباحث سازمان ملل متحد و روندهای تصمیم‌سازی آن است به‌ویژه باعث تقویت مشارکت کشورهای در حال توسعه تقویت می‌شود. گام بعدی، شکل‌گیری نشست‌های ابتکاری جدید است که امکان مشارکت بیشتری در آنها وجود دارد، نظیر برگزاری نشست‌هایی با حضور ذی‌نفعان مختلف و میزگردهایی که سازمان‌های غیردولتی و دولت‌ها کنار هم می‌نشینند و تبادل نظر می‌کنند.

علی‌رغم باز بودن مباحث، نظام ملل متحد سازمانی است که مطابق با منشور ملل متحد توسط کشورهای عضو آن اداره می‌شود و در این صورت نخستین اولویت آن حمایت از فرصت‌هایی برای بحث و تصمیم‌سازی برای دولت‌هاست. ضمناً همه دولت‌ها هم آماده نیستند که از نقش گسترده جامعه مدنی استقبال کنند. مقررات سخت‌گیرانه‌ای برای حمایت از روبه‌ها

و حقوق انحصاری دولت‌ها وجود دارد و در عین حال رهنمودهایی برای دسترسی سازمان‌های غیردولتی به موضوعات نسبتاً عمومی تدوین شده که البته به نوع جلسه، تفسیرهای متفاوتی از آنها می‌شود. با توجه به اینکه یک سازمان غیردولتی چه نوع اعتبارنامه‌ای دریافت کرده باشد، باید نسبت به سازمان ملل متحد پاسخگو بوده و برای مثال برخی از سازمان‌های غیردولتی باید گزارش‌های چهارسالانه‌ای را در ارتباط با فعالیت‌هایشان در نظام ملل متحد به این سازمان ارائه دهند.

در سال ۲۰۰۰، در «اعلامیه هزاره»، دولت‌های عضو توافق کردند که فرصت‌های بیشتری را برای بخش خصوصی، سازمان‌های غیردولتی و به طور کلی جامعه مدنی فراهم سازند تا اهداف و برنامه‌های ملل متحد بهتر محقق گردد. دو سال بعد، دبیر کل سازمان ملل متحد در گزارش خود در باره اصلاح ساختار سازمان ملل متحد، مسائلی را مطرح کرد که برخاسته از «رشد انفجارگونه» مشارکت جامعه مدنی بود که تحول در منابع و رویه‌های صدور اعتبارنامه را می‌طلبد. برای نیل به «انسجام، یکدستی و پیش‌بینی‌پذیری بیشتر» در سیاست‌ها و رویه‌های حاکم بر تعامل جامعه مدنی، دبیر کل هیأت عالی‌رتبه‌ای را متشکل از افراد برجسته معین نمود و آنان توصیه‌هایی را در آوریل ۲۰۰۴ مطرح نمودند. این گزارش از اهمیت فوق‌العاده‌ای در تبیین روابط سازمان‌های غیردولتی و سازمان ملل متحد و آژانس‌های وابسته برخوردار است.

در باره این کتاب

هدف از این کتاب و فصل‌هایی که پس از این می‌آید، این نیست که جایگاه و نقش سازمان‌های غیردولتی را در روندهای تصمیم‌سازی بین‌الدولی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد، بلکه بیشتر یک راهنمای ساده و قابل استفاده برای افراد و سازمان‌هایی است که علاقه‌مند به درک ماهیت و پویایی تصمیم‌سازی بین‌الدولی در نظام ملل متحد هستند. سازمان ملل متحد یک فضای وسیع و هیجان‌انگیز است که مملو از نشست‌های پشت‌درهای بسته، زبان رمزگانه، مقررات عجیب و غریب، و ساختارهای سازمانی سفت و سخت است. با این وجود گام اساسی نخست این است که این سازمان را خوب بشناسیم تا بتوانیم به شکلی اثربخش در آن مشارکت داشته باشیم، خواه در پی آن باشیم برای یک موضع خاص حمایت جلب کنیم یا بر کار یک نهاد بین‌المللی یا یک برنامه عمل جهانی نظارت داشته باشیم. با این حال بادی در نظر داشته باشیم که هدف اصلی این کتاب، پرداختن به همکاری‌های عملیاتی سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی که در بحران‌های انسان‌دوستانه و وضعیت‌های اضطراری با یکدیگر همکاری می‌کنند، یا مجری پروژه‌ها و برنامه‌های مشترک هستند نیست، هر چند که این نیز زمینه‌ای در خور توجه است زیرا در طی دهه گذشته تعامل میان سازمان ملل متحد و جامعه مدنی به شکل روزافزونی گسترش یافته است.

در بخش اول این کتاب، استخوان‌بندی تصمیم‌سازی در سازمان ملل متحد ارائه شده و چگونگی عملکرد آن تشریح می‌شود. فصل اول به آرایه اطلاعات

ضروری درباره نهادهای اصلی این سازمان و روندهای آن می‌پردازد. فصل دوم چرخه یک تصمیم را مشخص نموده و تشریح انواع جلسات و نشست‌ها و اینکه چگونه این نشست‌ها امکان مذاکره را در این سازمان فراهم می‌آورند اهتمام می‌ورزد. فصل سوم درباره بلوک‌بندی‌های دولت‌ها و چگونگی کارکرد آنها در نظام سازمان ملل متحد است. فصل چهارم انواع اسناد سازمان ملل متحد را که در واقع مانند "خون" این نظام بین‌المللی بوده و نیز چگونگی شماره‌گذاری آنها و محل پیداکردنشان را شرح می‌دهد. آخرین فصل این بخش، یعنی فصل پنجم، به تعاریف تصمیم‌های سازمان ملل و چگونگی بکارگیری و معنای سیاسی می‌پردازد.

بخش دوم راهنمایی برای مشارکت سازمان‌های غیردولتی است که در واقع با فرآیند دریافت اعتبارنامه از سازمان ملل متحد آغاز می‌شود و توضیح می‌دهد که چگونه می‌توان با ایجاد شرایط مناسب حضوری منظم در مقر سازمان ملل متحد داشت و یا با یکی از صندوق‌ها، برنامه‌ها یا آژانس‌های تخصصی سازمان ملل همکاری نمود. فصل دوم پیشنهادهایی را برای آمادگی برای شرکت در نشست‌های سازمان ملل مطرح می‌کند. فصل سوم به استراتژی‌های مشارکت و پیگیری در طی نشست و پس از آن می‌پردازد و توضیح می‌دهد که چگونه باید به دولت‌ها نزدیک شد، زبان آنها را متوجه گردید و با سازمان‌های دیگر همکاری کرد و از توان مطبوعات استفاده نمود. این فصل با توضیح برخی از گردهمایی‌های سازمان‌های غیردولتی به پایان می‌رسد و اندیشه‌هایی را در باره عرصه‌های تازه مطرح می‌سازد. ضمائم این کتاب فهرستی از نشانی‌های سایت‌های اینترنتی سازمان ملل متحد است و در هر جا که امکان آن بوده، نقاط کانونی و منابع موجود معرفی شده‌اند.

بخش اول:

مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌سازی
در سازمان ملل متحد

چگونگی کارکرد آن

فصل ۱

سازمان ملل متحد: چه کسانی تصمیم‌سازی می‌کنند؟

نقش اولیه سازمان ملل متحد این است که به‌عنوان یک مجمع بین‌المللی دامنه وسیعی از نگرانی‌های جهانی را مورد توجه قرار دهد. بیشتر کار این سازمان مذاکرات بین‌الدولی است که به تصمیمات گروهی می‌انجامد و به این ترتیب فعالیت‌های سازمان ملل متحد را هدایت کرده و سیاست‌های محلی، ملی و بین‌المللی تازه را شکل می‌دهد. در کنار دولت‌ها، گروه‌های ذی‌نفع متعددی شامل سازمان‌های غیردولتی نیز در این امر مشارکت نموده و در برخی موارد در فرآیندهای تصمیم‌سازی فعال هستند. معمولاً این گونه مشارکت‌ها در قالب تلاش‌های «جلب حمایت» مستقیم یا غیرمستقیم، رسمی و غیررسمی به پیش می‌رود و تنها دولت‌ها قادر به مذاکره، رأی‌گیری، تأیید یا رد توافقاتی سازمان ملل متحد هستند.

تقریباً همه ملل دنیا به سازمان ملل متحد تعلق دارند و به‌گونه‌ای که اعضای آن تا پایان سال ۲۰۰۲ به ۱۹۱ کشور بالغ شده است. دولت‌هایی که عضو سازمان می‌شوند، همچنان بر حاکمیت خود اختیار دارند اما توافق

می‌کنند که به "منشور ملل متحد" که یک پیمان بین‌المللی منعقد شده پس از جنگ دوم است که منجر به تأسیس سازمان ملل متحد شده است، وفادار بمانند.

چهل و دو "موجودیت" دیگر، نظیر اعضای غیرعضو ملل متحد مانند فلسطین و واتیکان و نیز سازمان‌های بین‌الدولی از جمله دبیرخانه کشورهای مشترک‌المنافع، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و دیوان حقوق دریاها، هر یک دارای یک جایگاه ثابت و مدعو برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل به صورت ناظر می‌باشند. اخیراً، در نوامبر ۲۰۰۳ مجمع عمومی قطعنامه‌ای را در خصوص همکاری بین سازمان ملل متحد و اتحادیه بین‌المجالس اتخاذ کرده است و به این اتحادیه مقام ناظر در مجمع عمومی و حق استثنایی توزیع اسناد رسمی‌اش را اعطاء کرده است.

ارکان سازمان ملل متحد

سازمان ملل متحد دارای شش رکن اصلی است: شورای قیمومیت، شورای اقتصادی و اجتماعی، شورای امنیت، مجمع عمومی، دیوان بین‌المللی دادگستری و دبیرخانه. از این شش رکن، نهادهای اصلی تصمیم‌ساز که در آنها روندهای مذاکرات دولت‌ها شکل گرفته‌اند، عبارتند از: مجمع عمومی، شورای اقتصادی و اجتماعی و شورای امنیت. در حالی که روند تصمیم‌سازی در هر یک از آنها به یک اندازه اهمیت دارد، ولی هر یک کارکرد مجزایی دارد و ساختار و شیوه اداره آن متفاوت است. اصل پایدار در تصمیم‌سازی‌های سازمان ملل متحد این است که بتوان میان همه دولت‌های مشارکت‌کننده به اجماع دست یافت: هر چند این هم‌نظری در تمام موارد مقدور نیست. در صورت فقدان این هم‌نظری نیز، سازوکارهای متعددی نظیر رأی‌گیری و حق شرط، به اتخاذ تصمیم‌ها کمک می‌کنند.

مجمع عمومی

مجمع عمومی، اصلی‌ترین نهاد تصمیم‌سازی سازمان ملل متحد به‌شمار

می‌رود. مجمع عمومی می‌تواند هر مسئله یا امری را که در حدود منشور ملل متحد است مورد بحث قرار دهد. موضوعات مذکور می‌تواند شامل مباحثی از قبیل صلح و امنیت به استثنای زمانی که شورای امنیت موضوع خاصی را در دست بررسی دارد؛ همکاری‌های سیاسی، حقوق بین‌الملل، حقوق بشر، و همکاری‌های بین‌المللی گوناگون در خصوص مسائل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و بهداشتی باشد. مجمع عمومی قانوناً نمی‌تواند دولت‌ها را به اجرای تصمیم‌ها وادار کند هر چند که توصیه‌های این مجمع از "وزن جهانی" برخوردار هستند. اینکه تصمیمات مجمع تا چه اندازه جدی گرفته می‌شوند به نگرش و اهداف هر دولت و نیز ملاحظات سیاسی آن بستگی دارد.

تصمیمات مجمع عمومی بسیاری از فعالیت‌های سالانه سازمان ملل متحد را هدایت می‌کند، برای مثال سیاست‌ها و برنامه‌های دبیرخانه را معین می‌کند، اهدافی را برای فعالیت‌های توسعه‌ای مشخص کرده و بودجه‌های سازمان ملل متحد و سازمان‌های حافظ صلح را تأیید می‌کند؛ به فراخوانی کنفرانس‌های جهانی در زمینه مسائل عمده می‌پردازد؛ اعضای جدید را می‌پذیرد و دبیرکل سازمان ملل را بر اساس توصیه‌های شورای امنیت انتخاب می‌کند.

اعضاء و رأی‌گیری: همه کشورهای عضو، در مجمع عمومی حاضر می‌شوند و هر عضو فقط یک حق رأی دارد. تصمیمات مهم در خصوص مسائل خاص خاص نیز بحرانی نظیر صلح و امنیت با اکثریت دوسوم تصویب می‌شود. برای اتخاذ سایر تصمیمات رأی اکثریت کافی است.

جلسات سالانه: در آغاز هر جلسه سالانه مجمع عمومی، یک رییس، ۱۲ نایب رییس و رؤسای کمیته‌های شش‌گانه انتخاب می‌شوند. ریاست هر ساله میان پنج گروه منطقه‌ای (آفریقا، آسیا، اروپای شرقی، آمریکای لاتین و کارائیب، اروپای غربی و کشورهای دیگر) به صورت گردشی انتخاب می‌شود. اعضای مجمع عمومی در طول سال با یکدیگر ملاقات می‌کنند اما نشست اصلی از آغاز ماه سپتامبر تا اواسط ماه دسامبر در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک برگزار می‌شود. این نشست با دو هفته بحث عمومی

آغاز می‌شود که سران کشورها و وزراء در آن شرکت می‌کنند. مجمع عمومی همه ساله بیش از ۱۵۰ مورد را در دستور کار خود دارد که یا در جلسات همگانی یا در یکی از کمیته‌های شش‌گانه مورد بررسی قرار می‌دهد. کمیته‌های شش‌گانه: تعداد بسیاری از موضوعات مجمع عمومی در کمیته‌های تخصصی شش‌گانه مورد بررسی قرار می‌گیرند. نشست‌های این کمیته‌ها به صورت هم‌زمان برگزار می‌شود تا مسائل خاصی را که در دستورکارشان قرار دارد بررسی کرده و بین آراء متفاوت دولت‌ها هماهنگی ایجاد نمایند اگر چه پیش‌نویس تصمیمات برای تصویب نهایی به جلسه همگانی مجمع عمومی موکول می‌شود. کمیته‌های مزبور عبارتند از: کمیته اول در خصوص خلع سلاح و امنیت بین‌المللی، کمیته دوم در خصوص اقتصاد و امور مالی، کمیته سوم در خصوص مسائل انسان‌دوستانه، اجتماعی و فرهنگی، کمیته چهارم در خصوص مسائل خاص سیاسی و استعمارزدایی، کمیته پنجم در خصوص امور بودجه و اداری، و کمیته ششم در خصوص موضوعات حقوقی (به کادر صفحه بعد مراجعه کنید).

جلسات ویژه و اضطراری: مجمع عمومی می‌تواند در هر موقع از سال در خصوص موضوعات خاصی که ضرورتاً به بحث نیاز دارند، اقدام به برگزاری جلسات ویژه نماید. این جلسات به درخواست شورای امنیت، اکثریت کشورهای عضو یا به درخواست یک کشور و حمایت اکثریت کشورهای دیگر برگزار می‌شوند. یک جلسه اضطراری مجمع عمومی ظرف ۲۴ ساعت پس از اعلام نیاز به طرق زیر برگزار می‌شود: به درخواست یکی از ۹ نفر عضو شورای امنیت، یا اکثریت کشورهای عضو، یا به درخواست یک کشور عضو که از حمایت اکثریت کشورهای عضو برخوردار است.

مشارکت سازمان‌های غیردولتی: سازمان‌های غیردولتی در مقامی نیستند که بتوانند به مجمع عمومی مشورتی ارائه دهند ولی مجاز هستند با دریافت دعوت‌نامه در فعالیتهای آن شرکت کنند. بسیار شایع است که سازمان‌های غیردولتی به شرکت در جلسات ویژه مجمع عمومی فراخوانده شوند، به خصوص در زمانی که در آن جلسه بازبینی یک کنفرانس عمده صورت می‌گیرد (کادر بعدی را ببینید). سازمان‌های غیردولتی عملاً در جریان

کمیته‌های مجمع عمومی

کمیته‌های شش‌گانه مجمع عمومی توجه خود را معطوف به مجموعه مشخصی در دستور کار خود می‌کنند. مثال‌های زیر کمک می‌کند که بهتر دستور کار هر کمیته را بشناسیم.

کمیته اول (خلع سلاح و امنیت بین‌المللی): کاهش بودجه‌های نظامی، توسعه اطلاعات و ارتباطات راه دور در فضای امنیت بین‌المللی، ارتباط میان خلع سلاح و توسعه، سلاح‌های کوچک و بررسی «پیمان جامع منع آزمایش سلاح‌های هسته‌ای».

کمیته دوم (اقتصاد و امور مالی): نظام مالی بین‌المللی و توسعه، اجرای دستور کار ۲۱، گفتگو میان مقامات عالی‌رتبه در خصوص تقویت همکاری‌های اقتصادی و بین‌المللی برای توسعه از طریق تقویت مشارکت‌ها، مهاجرت بین‌المللی، جهانی شدن و به‌هم‌پیوستگی کشورها.

کمیته سوم (اجتماعی، انسان‌دوستانه و فرهنگی): پیگیری سال جهانی سالمندان، پیشگیری از جرم و جنایت، گزارش کمیساریای عالی ملل متحد در امور پناهندگان، حقوق کودکان، ریشه‌کنی نژادپرستی، اجرای ابزارهای حقوق بشر، رویکردهای جایگزین برای برخورداری اثربخش از حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین.

کمیته چهارم (مسائل سیاسی خاص و استعمارزدایی): آثار تشعشعات اتمی، استفاده صلح‌آمیز از فضای بیرونی، مرور جامع عملیات حفظ صلح، اطلاعات موجود در خصوص مناطق غیرخودگردان، «اجرای اعلامیه اعطای استقلال به کشورها و مردمان مستعمره».

کمیته پنجم (اداری و بودجه‌ای): مرور بازدهی کارکرد اداری و مالی سازمان ملل متحد، برنامه پیشنهادی بودجه‌ها، ارزیابی‌ها، مدیریت منابع انسانی، و امور مالی «دیوان کیفری بین‌المللی رواندا».

کمیته ششم (حقوقی): ملاحظه گزارش «کمیسیون حقوق بین‌الملل»، ایجاد «دیوان کیفری بین‌المللی»، اقداماتی برای از میان برداشتن تروریسم بین‌المللی و دورنمای حمایت حقوقی تحت «کنوانسیون سلامت پرسنل ملل متحد و نهادهای وابسته».

فعالیت‌های برخی از کمیته‌های شش‌گانه بسیار فعال هستند. آنها از بسیاری از اشکال "جلب حمایت" و از جمله، ملاقات‌های منظم با نمایندگان هیأت‌های دولتی و ارایه مواضع خود به صورت کتبی استفاده می‌کنند.

اجلاس ویژه مجمع عمومی

تا سال ۲۰۰۱، مجمع عمومی ۲۶ اجلاس ویژه در زمینه موضوعات مختلفی از قبیل آپارتاید، مواد مخدر، همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی و آج‌وی/ایدز برگزار کرده است. تقریباً یک سوم این نشست‌ها در چهارساله اخیر انجام شده‌اند که هدف عمده آن کمک به شورای امنیت در جهت بازبینی روند اجرای توافق‌نامه‌های طرح شده در کنفرانس‌های جهانی پنج و ده سال پس از برگزاری این کنفرانس‌ها می‌باشد. بازبینی‌های پنج و ده ساله که به (5+) و (10+) مشهور هستند برای این کنفرانس‌ها صورت گرفته‌اند: اجلاس سران برای کودکان (۱۹۹۰): کنفرانس محیط‌زیست و توسعه (۱۹۹۲): کنفرانس جهانی توسعه پایدار جزایر کوچک در حال توسعه (۱۹۹۴): کنفرانس بین‌المللی جمعیت و توسعه (۱۹۹۴): اجلاس سران در خصوص توسعه اجتماعی (۱۹۹۵): چهارمین کنفرانس جهانی زنان (۱۹۹۵) و کنفرانس زیستگاه‌های انسانی (۱۹۹۶).

شورای اقتصادی و اجتماعی

شورای اقتصادی و اجتماعی به‌عنوان رکن اصلی هماهنگ‌کننده فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد و نهادهای تخصصی و آژانس‌ها که به همه آنها عنوان "نظام ملل متحد" اطلاق می‌شود توسط منشور سازمان ملل متحد شکل گرفت (به ضمیمه ۲ منشور مراجعه کنید). فعالیت‌های شورای اقتصادی و اجتماعی شامل توصیه‌هایی جهت سیاست‌گذاری، اجرای مطالعات، فراخوانی کنفرانس‌های بین‌المللی و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های آژانس‌های تخصصی سازمان ملل متحد

می‌باشد.

مطابق با منشور، شورا موظف به ارتقای استانداردهای زندگی، اشتغال کامل و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی، شناسایی راه‌حل‌ها برای مشکلات بین‌المللی اقتصادی و اجتماعی و سلامت انسان‌ها، تسهیل همکاری‌های بین‌المللی فرهنگی و آموزشی، و تقویت احترام جهانی برای حقوق بشر و آزادی می‌باشد. ماده ۷۱ منشور ملل متحد، شورای اقتصادی و اجتماعی را موظف به اعطای «مقام مشورتی» به سازمان‌های غیردولتی می‌داند. تا اکتبر سال ۲۰۰۳، ۲۳۵۰ سازمان غیردولتی از مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی بهره‌مند بوده‌اند. نخستین بار ۴۱ سازمان غیردولتی در سال ۱۹۴۸ از این مقام برخوردار شدند.

نحوه اداره امور شورا: اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی، همه ساله به انتخاب یک "دفتر" شامل یک رئیس و چهار نایب‌رئیس می‌پردازند. ریاست به‌طور چرخشی میان پنج گروه منطقه‌ای می‌چرخد.

اعضاء و رأی‌گیری: مجمع عمومی ۵۴ کشور را برای یک دوره سه ساله برای شرکت در شورای اقتصادی و اجتماعی انتخاب می‌کند. درحالی‌که تصمیم‌گیری‌ها مبتنی بر اجماع است، هر عضو فقط از یک حق رأی برخوردار بوده و رأی‌گیری با یک اکثریت نسبی انجام می‌شود. تعداد کشورهای شرکت‌کننده بر اساس نمایندگی‌های جغرافیایی تعیین می‌شود: ۱۴ جایگاه برای کشورهای آفریقایی، ۱۱ جایگاه برای کشورهای آسیایی، ۶ جایگاه برای کشورهای اروپای شرقی، ۱۰ جایگاه برای کشورهای آمریکایی لاتین و حوزه دریای کارائیب و ۱۳ جایگاه برای کشورهای اروپای غربی و سایر کشورها. برخی کشورهای عضو نیز در کمیسیون‌های شورای اقتصادی و اجتماعی فعالیت می‌کنند؛ این کشورها به مدت ۳ یا ۴ سال برای فعالیت توسط شورای اقتصادی و اجتماعی منصوب می‌شوند. در ضمن امکان شرکت در کلیه جلسات شورای اقتصادی و اجتماعی نیز برای تمامی کشورهای عضو وجود دارد. تنها کشورهایی که عضو شورا هستند از حق رأی برخوردارند، به‌همین ترتیب تمامی کشورهایی که در هر یک از کمیسیون‌های تابعه شورا عضو هستند فقط می‌توانند در رأی‌گیری‌های

انجام شده در آن کمیسیون شرکت کنند. فعالیت یکساله شورای اقتصادی و اجتماعی بیشتر در نهادهای تابعه و مرتبط به آن انجام می‌شود که در ارتباطی منظم با یکدیگر قرار دارند و نتایج گزارش‌های خود را به شورا اعلام می‌کنند.

کمیسیون‌ها و کمیته‌ها: اغلب فعالیت‌های شورای اقتصادی و اجتماعی در نهادهای تابعه انجام می‌شود. شورای اقتصادی و اجتماعی بر ده کمیسیون کارکردی، پنج کمیسیون منطقه‌ای و تعدادی از کمیسیون‌های ثابت و نهادهای تخصصی نظارت دارد که برخی از آنها متشکل از کارشناسان دولتی و متخصصان غیردولتی هستند که در ظرفیت شخصی خود مشارکت می‌کنند.

برنامه‌ها و صندوق‌ها: هیأت اجرایی یازده برنامه سازمان ملل متحد و صندوق‌های مرتبط با امور اجتماعی و اقتصادی همواره به شورای اقتصادی و اجتماعی گزارش‌های دوره‌ای می‌دهند. این سازمان‌ها که توسط مجمع عمومی تشکیل شده، عبارتند از: «برنامه توسعه ملل متحد»، «صندوق کودکان ملل متحد»، «صندوق جمعیت ملل متحد»، «برنامه سکونتگاه‌های انسانی ملل متحد»، «کمیساریای عالی ملل متحد در امور پناهندگان»، «برنامه تغذیه ملل متحد»، و «برنامه محیط زیست ملل متحد». از مهم‌ترین وظایف شورا این است که به مذاکره پیرامون توافق‌هایی بپردازد که برنامه‌ها و صندوق‌ها را به سازمان ملل متحد مرتبط می‌کند؛ فعالیت‌های آنها را از طریق یک فرآیند مشاوره و توصیه با مجمع عمومی هماهنگ سازد؛ و توصیه‌های آنها را برای جلسات محتوایی خود بپذیرد.

آژانس‌های تخصصی: شورای اقتصادی و اجتماعی به‌عنوان یک ساز و کار هماهنگ کننده برای آژانس‌های تخصصی خودگردان، از قبیل «سازمان بین‌المللی کار»، «سازمان بهداشت جهانی»، «سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد»، «سازمان توسعه صنعتی ملل متحد»، «بانک جهانی» و «صندوق بین‌المللی پول» که در ارتباطی تنگاتنگ با یکدیگر و سازمان ملل متحد قرار دارند، به شمار می‌رود. این آژانس‌ها که هر یک جداگانه توسط کشورهای عضو تأسیس شده‌اند، از بودجه و ساختار مدیریتی

متفاوتی برخوردارند. همگی آنها تحت منشور سازمان ملل متحد به‌عنوان سازمان‌های "طرف توافق" با سازمان ملل متحد شناخته شده‌اند.

نشست‌های شورای اقتصادی و اجتماعی: همه ساله شورا یک نشست چهار هفته‌ای در ماه ژوئیه برگزار کرده که به تناوب در مقرهای اصلی سازمان ملل متحد در نیویورک و ژنو انجام می‌شود. نشست‌های سازمانی نیز معمولاً در ماه‌های فوریه، می و اکتبر برگزار می‌شود. نشست‌های محتوایی در زمینه مجموعه‌ای از موارد زیر انجام می‌شود: فعالیت‌های عملیاتی، فعالیت‌های هماهنگی، فعالیت‌های بشردوستانه، فعالیت‌های عمومی و "بخش نشست‌های عالی‌رتبه". معمولاً در جریان یک نشست، مذاکراتی در سطوح بالا انجام می‌شود که در آنها رؤسای «کنفرانس توسعه و تجارت ملل متحد» (UNCTAD)، «بانک جهانی»، «صندوق بین‌المللی پول» و «سازمان تجارت جهانی» (WTO)، با اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی گفت و گو می‌کنند. از سال ۲۰۰۱ تا کنون، کنفرانس سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی با ملل متحد (CONGO) گردهمایی‌های سالانه سازمان‌های غیردولتی را در موضوعات بخش عالی‌رتبه شورای اقتصادی و اجتماعی سازماندهی کرده تا سازمان‌های غیردولتی بتوانند نظرات و پیشنهادات خود را به سیاست‌گذاران این شورا ابلاغ کنند.

کمیته‌ها و کمیسیون‌ها، سالانه و در برخی موارد هر دو سال یکبار، نشست‌هایی برگزار می‌کنند. شورای اقتصادی و اجتماعی از سال ۱۹۹۸ هر سال یک نشست عالی در ماه آوریل با حضور وزرای امور اقتصادی و مالی که در رأس کمیته‌های اصلی مؤسسات برتون وودز هستند (بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول)، برگزار کرده است.

مشارکت سازمان‌های غیردولتی: مطابق با منشور ملل متحد، شورای اقتصادی و اجتماعی تنها نهاد سازمان ملل متحد است که حقوقی را برای مشارکت سازمان‌های غیردولتی و نظارت بر آنها وضع نموده است. فرآیند اعطای مقام مشورتی شورا به سازمان‌های غیردولتی از طریق کمیته شورای اقتصادی و اجتماعی بر سازمان‌های غیردولتی اعمال می‌شود. مقام مشورتی مزایایی برای سازمان‌های غیردولتی حاصل می‌کند که از میان‌ها آن می‌توان

به امکان حضور در جلسات شورای اقتصادی و اجتماعی و کمیسیون‌های آن اشاره نمود. در کنار مزایای مزبور، وظایف و تعهدات خاصی از قبیل ارائه گزارش هر چهار سال یکبار درباره فعالیت‌ها و خدمات انجام شده از سوی سازمان در ارتباط با فعالیت‌های سازمان ملل هر چهار سال یک بار و ... ایجاد می‌کند. (به فصل دوم، بخش یک مبحث صدور اعتبار نامه به سازمان‌های غیردولتی مراجعه کنید.)

شورای امنیت

طبق «منشور سازمان ملل متحد»، اعضای این سازمان، مسئولیت امنیت و حفظ صلح بین‌المللی را به شورای امنیت اعطاء کرده‌اند و آنها پذیرفته‌اند که تصمیمات این شورا را اعمال نموده و دولت‌های عضو را به اجرای آن وادارند. هنگامی که رویدادی صلح بین‌المللی را به مخاطره می‌اندازد، شورای امنیت تلاش می‌کند تا طرفین متخاصم با ابزارهای صلح‌آمیز به توافق دست یابند. شورا همچنین به میانجی‌گری پرداخته و قوانینی را جهت نیل به توافق، توسعه بخشیده و دبیر کل را به بررسی و مطالعه شرایط ملزم می‌نماید. در صورت وقوع جنگ نیز، شورا به کمک نیروهای حافظ صلح درصدد برقراری آتش‌بس بر می‌آید. از راه‌های دیگر اعمال تصمیمات شورا می‌توان به تحریم‌های اقتصادی و اقدامات نظامی جمعی اشاره کرد. در سال ۱۹۹۰، شورای امنیت به اعمال تحریم‌های تجاری عمومی بر عراق پرداخت، اما از آن زمان تاکنون، شورای مزبور تحریم‌های هدفمند بیشتری را اعمال نموده است که شامل تحریم‌های تسلیحاتی، مسافرتی، بانکی، محدودیت‌های روابط دیپلماتیک و ممنوعیت کالاهای اساسی مهمی چون بنزین و الماس در محدوده کشورهای مختلف یا متجاوزان در درگیری‌هایی مانند جنگ‌های داخلی می‌شود.

شورای امنیت، همچنین نامزدهایی را جهت دفتر دبیرکل به مجمع عمومی پیشنهاد کرده و به توصیه برای پذیرش اعضای جدید می‌پردازد. این شورا، همچنین می‌تواند، در صورت اخلال مستمر یک دولت در منشور سازمان ملل، خواهان اخراج آن شده و اعضا را در مقابل کسی که شورای امنیت

در برابرش اقدام پیشگیرانه به کار گرفته است، مسکوت بگذارد. مدیریت: ریاست شورا ماهانه به صورت چرخشی و به ترتیب حروف الفبا میان اعضاء می‌گردد.

عضویت و رأی‌گیری: شورا ۱۵ عضو دارد که از این میان ۵ عضو آن دائمی هستند- چین، فرانسه، روسیه، انگلستان و ایالات متحده آمریکا- و ده عضو دیگر نیز به مدت ۲ سال توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند. هر عضو شورا از یک حق رأی برخوردار است. تصمیم‌گیری در رویه‌ها مستلزم حداقل ۹ رأی مثبت بوده و تصمیم‌گیری در موضوعات نیز نیازمند ۹ رأی مثبت است که آراء تمامی اعضاء دائمی را در بر می‌گیرد. رأی منفی از سوی هر یک از اعضاء دائمی تصمیم‌گیری را به وتو می‌گذارد. اگر یک عضو ثابت از قطعنامه‌ای حمایت نکرده اما مانع تصویب آن نیز نشود در واقع به‌عنوان ممتنع عمل کرده است.

دولت‌ها و کنشگران غیردولتی به ارایه پیشنهادهایی در ارتباط با اصلاح بالقوه در اندازه، ترکیب و فعالیت شورای امنیت می‌پردازند. طبق قطعنامه تصویب شده ۴۸/۲۶ مجمع عمومی در سال ۱۹۹۳، یک گروه کاری باز جهت رسیدگی به کلیه ابعاد مسأله افزایش اعضای موجود در شورای امنیت تشکیل شد. در سال ۱۹۶۵، عضویت غیردائمی شورای امنیت از ۶ به ۱۰ عضو تغییر یافت. با این وجود، ایجاد هرگونه تغییری در تعداد اعضای شورای امنیت مستلزم اصلاح منشور است که تنها با رضایت تمامی اعضاء دائمی می‌توان بدان دست یافت.

کمیته‌ها: شورای امنیت مرتباً به تشکیل کمیته‌هایی جهت نظارت بر شرایط خاص مانند تحریم‌ها و ... می‌پردازد. در سال ۱۹۹۹، نیز یک گروه کاری در حوزه مسایل کلی مرتبط به تحریم‌ها شکل گرفته و به توسعه پیشنهادهاتی جهت بهبود و ارتقاء تأثیرگذاری تحریم‌ها پرداخت. در سپتامبر ۲۰۰۱، در پی حملات ۱۱ سپتامبر به ایالات متحده، شورای امنیت از طریق قطعنامه سال ۱۳۷۳، کمیته ضدتروریستی را تأسیس نمود که تمامی اعضاء شورای امنیت را در بر می‌گرفت. قطعنامه مزبور دولت‌های عضو را از حمایت مالی از تروریسم و حمایت از اشخاص و گروه‌هایی که به فعالیت‌های تروریستی

اشتغال دارند، بازداشته و همچنین مانع از حفاظت حامیان مالی آنها و یا کسانی که به برنامه‌ریزی فعالیت‌های تروریستی اشتغال دارند شد. زمان برگزاری نشست‌های شورای امنیت: نشست‌های شورا سرتاسر سال برگزار شده و نماینده هر دولت عضو ملزم به شرکت در کلیه جلسات برگزار شده در مقر سازمان ملل متحد می‌باشد.

مشارکت سازمان‌های غیردولتی: در حال حاضر، هیچ سازوکاری برای مشارکت سازمان‌های غیردولتی در مباحثات شورای امنیت وجود ندارد. نمایندگان سازمان‌های غیردولتی جهت ارائه اطلاعات، دانش و تجربه در جلساتی غیر رسمی با دولت‌های عضو شورای امنیت دیدار و گفتگو می‌کنند. با این حال در سال‌های اخیر، شورای امنیت تعدادی جلسه غیررسمی یا توجیهی جهت تشویق فعالیت‌ها و خدمات سازمان‌های غیردولتی تحت «قواعد فرمول اریا» که به سازمان‌های غیردولتی امکان اظهار نظر غیررسمی درباره مسائل خاص یا موارد مرتبط با فعالیت شورای امنیت اعطا می‌کند برگزار نموده است. نمونه‌های اخیر شامل مباحثی از جمله سلاح‌های کوچک، حفاظت از غیرنظامی‌ها در منازعه مسلحانه، کودکان و جنگ، وضعیت انسانی در آنگولا و موضوع زنان، صلح و امنیت می‌باشد.

مراسم‌های خاص

با توجه به یک مورد در کنار مباحث جاری مطرح شده در ارگان‌های اصلی سازمان ملل متحد، دولت‌های عضو ممکن است درصدد انعقاد مراسم‌های بین‌الدولی متمرکز بر موارد ضروری یا موقعیت‌های زمانی خاص برآیند. این مراسم‌ها شامل کنفرانس‌های جهانی، کنفرانس‌های سران و جلسات ویژه مجمع عمومی باشد.

کنفرانس‌ها و کنفرانس‌های سران: کنفرانس‌های جهانی ملل متحد و اجلاس سران تنها زمانی برگزار می‌شوند که دولت‌های عضو بر سر این موضوع که مبحث مورد نظر مستلزم توجه عمومی و سیاسی گسترده‌ای است، به توافق برسند زنان، کودکان، فقر، محیط زیست و تأمین منابع مالی توسعه، برخی نمونه‌های برجسته دهه گذشته هستند. این اجلاس‌ها با مشارکت

سیاسی بالایی با حضور سران کشورها و دولت‌ها برگزار می‌شود. این کنفرانس‌ها، دولت‌ها، مؤسسات بین‌المللی، سازمان‌های غیردولتی و جامعه مدنی را به فعالیت در حوزه مسائل حساس تشویق می‌کنند، به حرکت وامی‌دارند و با پوشش خبری گسترده توجه میلیون‌ها نفر را در سراسر دنیا به موضوعات مربوطه جلب می‌کنند.

این مجامع همچنین فرصتی برای بحث در موضوعات جدید برای دولت‌های عضو فراهم می‌آورد و اقدامات و استانداردهای بین‌المللی قابل‌قبولی را برای هدایت سیاست‌های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی تعیین می‌کند. دولت‌ها در جریان برگزاری این مجامع با ارائه گزارش‌هایی به سازمان ملل متحد، تعهد خود را نسبت به اقدامات انجام شده ابراز می‌دارند؛ همچنین فرصتی در اختیار جامعه مدنی و سازمان‌های غیردولتی قرار داده تا با همراه شدن با دولت‌ها و مقامات سازمان ملل متحد، به مباحث سیاستگذاری پویایی بخشیده و مواردی را که در غیراین صورت مورد فراموشی قرار می‌گیرند مطرح می‌کنند. در سال‌های اخیر، به موازات این کنفرانس‌ها، سازمان‌های غیردولتی گردهمایی‌هایی را نیز برگزار کرده‌اند. این گردهمایی‌ها می‌توانند فضای ساختاری لازم برای اشخاص و گروه‌های علاقه‌مند به موضوع کنفرانس دولتی را فراهم آورند. اگرچه معمولاً هیچ تبادل رسمی متقابلی میان مجمع سازمان‌های غیردولتی و نمایندگان کنفرانس بین‌المللی صورت نمی‌گیرد، دو مراسم دولتی و غیردولتی با یکدیگر در تعامل بوده و بر هم تأثیر می‌گذارند. بیش از ۲۰۰۰۰ نفر در «مجمع جهانی اشخاص» که به موازات «اجلاس سران در خصوص توسعه پایدار» در اوت - سپتامبر ۲۰۰۲ در ژوهانسبورگ آفریقای جنوبی برگزار شد، شرکت نمودند.

فصل ۲

مذاکرات: تصمیم‌گیری‌ها چگونه انجام می‌شوند؟

در ابتدای هر فرآیند تصمیم‌گیری، دولت‌ها به طرح یک موضوع معین در مجمعی مناسب مانند مجمع عمومی، شورای اقتصادی و اجتماعی و یا در یک کنفرانس جهانی، به صورت انفرادی یا دسته‌جمعی می‌پردازند. دولت‌های شرکت‌کننده دربارهٔ زبان نگارش پیش‌نویس متن مورد توافق به مذاکره می‌پردازند. تصمیم اتخاذ شده ممکن است در یکی از قالب‌های موجود ارائه گردد. اکثریت عمده تصمیمات سازمان ملل متحد در قالب "قطعنامه" هستند. قطعنامه‌ها متون کوتاهی بوده که با یک مقدمه (حاوی چند پاراگراف که به سابقه موضوع می‌پردازد) شروع می‌شود و دارای چند پاراگراف اجرایی و برخی توافق‌ها یا اقدامات آتی است. سایر خروجی‌های این مذاکرات عبارتند از: "اعلامیه‌ها" که بیانیه‌های فشرده‌ای هستند که به طرح مسائل سیاسی بسیار حساس می‌پردازند؛ "برنامه‌های عمل"، که دولت‌ها را به انجام یک مجموعه از اقدامات داوطلبانه فرا می‌خواند؛ و سرانجام "عهدنامه‌ها" و "کنوانسیون‌ها" پیچیده‌ای که از لحاظ حقوقی تعهدآورند و دولت‌ها را به ایجاد تغییراتی در قوانین داخلی‌شان وادار می‌نمایند. در این نشست‌ها، دولت‌ها در باره مسائل سازمانی نیز

تصمیم‌گیری می‌کنند که معنای آن هدایت ساختاری و اداری یک فرآیند مذاکره است. این تصمیم‌ها می‌تواند شامل انتخاب گردانندگان یک نشست، تهیه دستور کار نشست و تعیین اینکه علاوه بر دولت‌های عضو، چه کسانی باید در فرآیند مذاکره شرکت کنند، باشند.

چرخه حیاتی یک تصمیم

یک تصمیم، در هر شکل و قالبی که اتخاذ شود، در آغاز به‌عنوان یک متن پیش‌نویس حاوی نظرات قبلی دولت‌ها ارائه می‌گردد. پیش‌نویس اولیه توسط دبیرخانه، رییس مذاکرات، یک گروه از نمایندگان منتخب دولت‌ها مانند اتحادیه اروپا یا گروه ۷۷ (کشورهای در حال توسعه و چین) یا هیأت نمایندگی یک دولت یا یک تسهیل‌گر که به همین منظور خاص تعیین شده، تهیه می‌شود. در مورد قطعنامه‌ها نیز، ممکن است متن پیش‌نویس ابتداء توسط یک یا چند دولت پشتیبان تهیه شده و در نهایت توسط دبیرخانه به‌عنوان یک سند رسمی ثبت و توزیع می‌گردد. مسؤولین تهیه متن پیش‌نویس، پیش از آغاز مذاکرات طرح شده رسمی، به مشاوره تنگاتنگی با نمایندگان دولت‌ها می‌پردازند. در این مرحله، متن پیش‌نویس کانون توجه بحث‌ها و واکنش‌های دولت‌ها قرار می‌گیرد. نمایندگان پس از بررسی کل متن بر انجام برخی اصلاحات جزئی توافق نموده، قسمت‌هایی که قابل پذیرش نیستند را شناسایی کرده و اصلاحاتی را در قالب حذف یا اضافه مطالب انجام می‌دهند. دبیرخانه می‌تواند به گردآوری انواع مختلف پیشنهادها حول یک پیش‌نویس بپردازد و مجموعه کاملی از توصیه‌ها را فراهم آورد. با روشن شدن حوزه‌های توافق و عدم توافق متن پیش‌نویس آماده شده، حوزه‌های عدم توافق معمولاً در یک برکت [...] از یکدیگر تفکیک می‌شوند.

کارکنان دبیرخانه تغییرات انجام شده را ثبت نموده و بر آنها نظارت می‌کنند. جلسات اضافی متوالی، به اختیار ریاست نشست یا تسهیل‌گر به منظور کاهش اختلافات نمایندگان برگزار می‌شود. در صورت توافق در مورد نوع بیان، براکت‌ها حذف می‌شوند. علاوه بر این، در تمام طول مذاکرات،

نمایندگان دولت‌ها موضوعات را با مقامات هیأت نمایندگی خود یا مقامات پایتخت خود بررسی کرده و در این خصوص که چه اندازه می‌توانند سازش کنند، از آنها درخواست راهنمایی می‌کنند. گاهی اوقات نمایندگان دولت‌ها، موضوع را موکول به "تصمیم مقامات ذی صلاح" نموده و لازم می‌دانند که برای تصمیم‌گیری نهایی با پایتخت و وزارتخانه مربوطه تماس حاصل شود. با نزدیک شدن به پایان مذاکرات «روند مصالحه» شدت می‌گیرد. نمایندگان با توجه به توازن میان عناصر موجود در مجموعه کل سند، برای دستیابی به برخی اجزاء مهم‌تر از سایرین چشم‌پوشی می‌کنند. یک توافق هنگامی اتخاذ می‌شود که کلیه دولت‌های شرکت‌کننده بر سر عبارت‌پردازی دقیق متن به توافق برسند. اگر تمامی کشورهای عضو خواستار پذیرش توافق باشند، پذیرش با اجماع صورت می‌گیرد. در غیر این صورت ریاست جلسه از دولت‌های عضو می‌خواهد تا آراء خود را در قالب "موافق"، "مخالف" یا "ممتنع" اعلام کنند. در این صورت، یک دولت عضو ممکن است خواستار «رأی‌گیری با قرائت نام کشورها» شود تا ثبت آراء تک‌تک دولت‌های عضو در رأی‌گیری صورت گیرد. ریاست جلسه، در طول مدت رأی‌گیری نام تک‌تک کشورها را به ترتیب خوانده و پاسخ‌های آنها را ثبت می‌کند. همچنین، اگر یک دولت عضو تمایل به ثبت دیدگاه‌های خود داشته باشد، می‌تواند پس از انجام رأی‌گیری، تفسیری از آراء خود ارائه دهد. روش دیگر برای این که دولت‌های عضو، مخالفت خود را نسبت به تمام یا بخشی از متن ابراز کنند این است که پس از اتخاذ یک تصمیم، یک «حق شرط» را به موضوع وارد کنند. این امر نشان می‌دهد که دولت مزبور یک یا تعدادی از مفاد سند مربوطه را نپذیرفته است. حق شرط‌ها در واقع حاکی از آن هستند که دولت‌ها علی‌رغم عدم توافق موقتی، با اصل تصمیم موافق بوده‌اند، حتی اگر نتوانند در آن زمان تصمیم خود را محقق سازند. شیوه دیگر ابراز مخالفت دولت‌های عضو با متن تصویب شده، «بیانیه‌های تفسیری» بوده که مواضع این دولت‌ها را روشن می‌سازد یا اذعان می‌دارد که "بیان" به کار رفته از نظر آنها معنی‌دار یا فاقد معناست.

عهدنامه‌هایی که از لحاظ قانونی تعهدآورند باید مورد تأیید رسمی قرار

گیرند و لذا باید توسط تک تک دولت‌های عضو امضاء شده و سپس به تصویب برسند. این روند به دولت‌ها امکان می‌دهد تا پذیرش محلی توافق را عموماً از طریق نهادهای شورایی یا سایر نهادهای قانون‌گذاری انجام دهند. زیرا قوانین داخلی نیز ممکن است نیاز به تغییر داشته و یا قوانین جدیدی باید تدوین شوند.

انواع جلسات برای مذاکره

فرآیند مذاکره در سازمان ملل متحد، اغلب در دو جلسه در یک روز صبح و بعدازظهر انجام می‌شود. با طولانی شدن بحث، یک جلسه تکمیلی عصر نیز در برنامه گنجانده می‌شود. احتمال اینکه جلسات نهایی تمدید شوند یا تا شب به طول بیانجامد همواره وجود دارد. جلسات به دو شکل برگزار می‌شوند: باز یا بسته. در جلسات باز یا رسمی که رسماً ثبت می‌شوند، تنها اشخاص و سازمان‌های دارای اعتبارنامه شامل

مراحل تکامل یک توافق

- انتخاب گردانندگان نشست؛ توافق بر موارد سازمانی نشست.
- آماده‌سازی و ملاحظه پیش‌نویس اولیه نتایج متن.
- وارد کردن تغییرات پذیرفته شده و پیشنهادهای توسط دبیرخانه، رییس جلسه یا تسهیل‌گر. پیشنهادهای ارائه شده جهت حذف قسمتی از متن موجود یا افزودن به آن در بראکت‌های مریعی مشخص می‌شوند و متن بازنگری شده توزیع می‌شود.
- دوره‌های اضافی مذاکرات و تغییرات. بראکت‌های مریعی پس از پذیرش و کسب توافق از سوی نمایندگان از متن حذف می‌شوند.
- متن نهایی با اجماع اتخاذ می‌شود.
- احتمال وارد کردن حق شرط توسط تک تک دولت‌ها وجود دارد.
- تصویب و پیوستن به کنوانسیون برای اسنادی که از لحاظ حقوقی تعهد آورند.

سازمان‌های غیردولتی و مطبوعات اجازه حضور دارند. این گونه جلسات اغلب شامل «جلسات همگانی» می‌شود که عموماً یک نشست اصلی بین‌الدولی را افتتاح می‌نمایند. در این جلسات تک تک دولت‌های عضو،

بیانیه‌های سیاسی خود را ارائه نموده و تصمیمات نهایی خود را شامل اتخاذ نهایی متون پذیرفته شده با اجماع یا با حق شرط به پیش می‌برند. هنگامی که در فرآیند مذاکره، دولت‌ها ناگزیر به تصویب توافق‌نامه در موضوعات تنش‌زا می‌شوند، جلسات غیررسمی بسته‌ای شکل می‌گیرد که به آن «گروه‌های کاری» گفته می‌شود.

گزارش روزانه

کلیه نشست‌های رسمی سازمان ملل متحد هر روز در «گزارش روزانه» ثبت می‌شود. «گزارش روزانه» در کلیه دفاتر سازمان ملل در نیویورک موجود بوده و در ورودی‌ها، اتاق‌های مطبوعات، مراکز سازمان‌های غیردولتی و در قفسه‌های توزیع اسناد و نیز به صورت «آن‌لاین» در نشانی اینترنتی زیر قابل دسترسی است:

<http://www.un.org/Docs/Journal/En/lateste.pdf>

این گزارش روزانه، همچنان‌که از نام آن برمی‌آید، کلیه جلسات رسمی و ملاقات‌های گروه‌های کاری را در طول یک روز ثبت می‌کند. به باز بودن یا بسته بودن جلسه در برابر مطبوعات اشاره نموده و فهرستی از اسناد مرتبط به سازمان ملل متحد برای نشست و نیز اسنادی که اخیراً توسط سازمان ملل متحد صادر شده‌اند را تهیه می‌کند. در ژنو، اخبار سازمان ملل متحد را می‌توان از نشانی اینترنتی زیر بدست آورد:

http://www.unog.ch/unogo1/files/002_media.asp

در نشانی بالا، به فهرستی از جلسات آتی، کنفرانس‌های مطبوعاتی، جلسات توجیهی و نیز آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی نیز می‌توان دست یافت.

حضور در این جلسه، تنها برای نمایندگان و کارکنان دبیرخانه سازمان ملل متحد میسر بوده، هر چند که ممکن است سازمان‌های غیردولتی نیز به‌عنوان «ناظر» در جلسات راه داده شوند. با توجه به چگونگی و حدود رویه‌های موجود در یک فرآیند معین و بنابر خواست رئیس جلسه، مباحث مطرح شده در جلسات غیررسمی، رسماً ثبت نمی‌شوند. در این حالت، نمایندگان دولت‌ها بر این باورند که در صورت وجود امکان بحث و تبادل نظر آزادانه میان آنها و امکان رویارویی با موضوعات حساس، فارغ از تنگناها و حساسیت‌های عمومی، می‌توان به پیشرفت بیشتری دست

یافت. در طی یک فرآیند مذاکره طولانی کار بر روی یک سند، از نمایندگان خواسته می‌شود که به گروه‌های کاری غیررسمی تقسیم شده و هر یک موضوعی خاص یا کار بر روی قسمتی از متن را در بگیرند. از لحاظ نظری، تنها دو گروه کاری می‌توانند در یک زمان معین جهت پوشش دادن نمایندگی‌های کوچک‌تر با یکدیگر ملاقات کنند.

در برخی شرایط، دولت‌ها "گروه‌های تماس" را شکل داده و اقدام به برگزاری "نشست‌های غیررسمی" می‌نمایند. این نشست‌ها کاملاً محدود بوده و تنها یک گروه هسته‌ای از نمایندگان، مجاز به شرکت در آن هستند. این نمایندگان معمولاً در زمان و مکان اعلام شده در گروه کاری با یکدیگر ملاقات می‌نمایند. در این گردهمایی‌ها تنها دولت‌هایی حضور می‌یابند که علاقه شدیدی به موضوع مورد مناقشه دارند. گروه‌های تماس پیش از ارائه نتایج تصمیم‌گیری‌ها در سطحی گسترده در صدد نزدیک کردن مواضع مخالف به یکدیگر، برمی‌آیند. آنها همچنین فرصتی را در اختیار نمایندگان مربوطه قرار داده تا در هنگامی که سایر گروه‌های کاری به مذاکره مشغولند، بحث مفصلی داشته باشند.

در لحظات پایانی مذاکرات، با وجود ازدحام شدید نمایندگان و تراکم زمانی بالا، گروه‌های مذاکره‌کننده در تریبون‌های مذاکره درصد تصویب اطلاعات و جزئیات دقیقه آخر برمی‌آیند تصویب موارد بسیار دشوار، در نهایت با به‌کارگیری ابزارهایی چون استفاده از یک تسهیل‌گر، ایجاد یک "دفتر کار" گسترده‌تر برای تسهیل فعالیت، یا از طریق "دوستان رئیس جلسه" صورت می‌گیرد. مفهوم "دوستان رئیس جلسه" این است که ریاست جلسه با همکاری تعداد قابل توجهی از دولت‌ها به موضوعات تنش‌زا پرداخته و از تمامی قدرت ایجاب و پیشنهادهای خلاق خود در جهت رسیدن به "اجماع" میان دولت‌های شرکت‌کننده یاری می‌جوید.

دفتر کار

اغلب فرآیندهای مذاکره در یک دفتر کار بازنگری می‌شود. این دفتر که در ابتداء، با اجماع دولت‌های عضو تشکیل شده است حداقل ۵ عضو از

۵ منطقه را در برمی‌گیرد که شامل یک رییس، سه نایب رییس، و یک گزارشگر می‌شد. در برخی موقعیت‌ها، تأسیس یک دفتر مستقل ضروری متشکل از نماینده‌ای از کشور میزبان (برای نشست‌های خارج از محل‌های معمول سازمان ملل)، رئیس گروه ۷۷ (کشورهای درحال توسعه و چین)، یک فرد هماهنگ‌کننده برای کشورهای کمتر توسعه‌یافته (LCDS) و سایر نمایندگان که به ویژه در ارتباط با فرآیند از نقش بیشتری برخوردارند، ضرورت می‌یابد.

دولت‌های عضو، عضویت در دفتر را به‌عنوان جایگاهی که موقعیت اجتماعی آنها را حفظ می‌کند، تلقی می‌کنند. با این حال در دهه گذشته تغییراتی به نفع دفاتر فعال‌تر به‌وجود آمده و حس فزاینده‌ای، مبنی بر اینکه اعضاء دفتر در شکست یا موفقیت یک فرآیند نقش دارند، شکل گرفته است. علی‌رغم این که دفاتر تنها در جلسات ملاقات رسمی به یکدیگر می‌پیوندند هم‌اکنون برخی از آنها، پیش از آغاز جلسات به‌طور پیوسته با یکدیگر مشورت می‌کنند. دفاتر، ارتباط نزدیکی با دبیرخانه‌ها داشته و به هدایت جلسات توجیهی غیررسمی و مشاوره با دولت‌های عضو جهت آماده‌سازی برای جلسات رسمی و مذاکرات می‌پردازند.

دبیرخانه

بازوهای نهادی مختلف سازمان ملل از کلیه مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌ها حمایت می‌کنند. دبیرخانه‌های سازمان ملل مستقر در نیویورک، ژنو، وین و نایروبی مدیریت سازمان ملل متحد را به صورت یک کل انجام داده و هماهنگی‌ها را جهت ملاقات دولت‌های عضو با یکدیگر و تنظیم فعالیت‌هایشان الزامی می‌کنند. سازمان ملل متحد همچنین دارای پنج کمیسیون اقتصادی منطقه‌ای است: کمیسیون اقتصادی آفریقا (UNECA)، کمیسیون اقتصادی اروپا (UNECE)، کمیسیون اقتصادی آمریکای لاتین و کشورهای حوزه دریای کارائیب (UN ECLAC)، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی آسیا و اقیانوسیه (UN ESCAP) و کمیسیون اقتصادی و اجتماعی آسیای غربی (UNESCWA). دبیرخانه به‌ارایه خدمات پشتیبانی

پرداخته، اطلاع‌رسانی عمومی را هماهنگ نموده و به تهیه تحلیل‌ها و آمارها می‌پردازد. همچنین نمایندگان را به کمک مقررات رویه‌ها و فرآیندهای تعریف شده و رویه‌های حاکم بر مذاکرات بین‌الدولی هدایت می‌کند. دبیرخانه، در بعضی مواقع گروه‌های تخصصی را گرد هم آورده و پرسشنامه‌هایی برای دولت‌های عضو تهیه می‌کند تا بتوانند داده‌های ملی را جمع‌آوری کند. کارشناسان همچنین اسناد اولیه مذاکرات را تهیه می‌کنند.

دبیرخانه که در رأس آن دبیرکل قرار دارد، مسئولیت پیگیری و کسب اطمینان از اجرای تصمیمات اتخاذ شده از سوی مجمع عمومی، شورای امنیت، شورای اقتصادی و اجتماعی و سایر نهادهای وابسته به سازمان ملل متحد، توسط سازمان ملل متحد را به عهده دارد. دبیرکل از دو نقش عمده برخوردار است: نخست به‌عنوان مدیر اجرایی و دوم به‌عنوان یک دیپلمات مجرب جهانی که ارتباط نزدیکی با نمایندگان دولت‌ها دارد و مکرراً در بحث‌ها سخنرانی می‌کند. دبیرخانه، به‌عنوان یک سازوکار نهادی، با تولید گزارش‌های محتوایی که توسط دپارتمان مربوطه تهیه می‌شود، نظرات خود را مستقیماً وارد فرآیندها می‌کند. دبیرکل، همه ساله به تهیه گزارشی از فعالیت‌های سازمان ملل متحد پرداخته و در آن فعالیت‌های سازمان را ارزیابی نموده و اولویت‌های آینده آن را مختصراً شرح می‌دهد.

برای کنفرانس‌های مهم جهانی یا سایر مراسم‌ها دبیرخانه مجزایی تشکیل می‌شود که معمولاً در رأس آن دبیر کل قرار دارد.

برخی از صندوق‌های ملل متحد و آژانس‌ها در نتیجه فرآیندهای سیاسی سازمان ملل شکل گرفته و فعالیت می‌کنند. آنها با گفتگو با نمایندگان و تهیه گزارش و سایر اشکال اطلاع‌رسانی، مکرراً در تصمیمات و بحث‌های بین‌الدولی شرکت می‌کنند. تصمیم‌های مورد مذاکره قرار گرفته ممکن است این سازمان‌ها را به انجام برخی فعالیت‌های خاص فرا خوانده یا آنها را در جهت دستیابی به برخی اهداف پذیرفته شده بین‌المللی یاری رسانند.

چگونه فرآیندهای مذاکره جدید آغاز می‌شوند؟

انگیزه برگزاری گفتگوهای بین‌الدولی خارج از تصمیم‌های طرح‌شده روزانه مجامع اصلی سازمان ملل متحد مانند یک هم‌اندیشی، کنفرانس سران یا یک جلسه ویژه همواره با ابتکار سیاسی یک یا چند دولت عضو آغاز می‌شود. با آغاز یک جنبش سیاسی، دولت‌های پشتیبان با فراخوانی یک نشست، به طرح قطعنامه‌ای پیشنهادی می‌پردازند که پس از آنکه مورد بحث قرار گرفت، در مجمع عمومی یا شورای اقتصادی و اجتماعی شناسایی شده و در نهایت به تصویب می‌رسد. قطعنامه مزبور نه تنها خواستار برگزاری کنفرانس شده بلکه به تعیین اهداف و دستور کار فرآیند مقدماتی نیز می‌پردازد. علاوه بر این موارد، قطعنامه مزبور برخی جزئیات خاص از قبیل تعداد اشخاص فعال در دفتر نشست به هنگام برگزاری نخستین جلسه آماده‌سازی جهانی و رویه‌ها جهت مشارکت سازمان‌های غیردولتی را نیز تعیین می‌کند.

پس از تصویب یک قطعنامه، دبیرخانه کنفرانس تشکیل شده و اسناد تهیه شده را در میان دولت‌های عضو توزیع می‌کند. دولت‌های ملی به تشکیل کمیته‌های ملی آماده‌سازی پرداخته، مواضع خود و سیاست‌هایشان را ترسیم نموده و گزارش‌هایی تهیه می‌کنند. آنها همچنین به گردآوری داده‌هایی در موضوعات مرتبط به دستاوردها، موانع، اقدامات بهینه و غیره می‌پردازند.

آناتومی یک کنفرانس

- طرح پیشنهادی غیررسمی
- آغاز بحث میان دولت‌ها
- تصویب یک قطعنامه
- آماده‌سازی‌های منطقه‌ای و ملی
- شروع مذاکره توسط کمیته‌های آماده‌سازی پیرامون سند نهایی
- برگزاری کنفرانس: اغلب اجماع در خصوص اکثر موارد پیش از کنفرانس حاصل شده و مذاکرات به پایان رسیده است.
- دولت‌های عضو به‌طور رسمی اسناد را اتخاذ می‌کنند.

نشست‌هایی که برای آماده‌سازی کنفرانس‌ها، نشست ویژه و سایر فرآیندهای محدود در یک چهارچوب زمانی برگزار می‌شوند، شکل خاصی را دنبال می‌کنند. در صورت پذیرش دولت مبنی بر تشکیل این مجامع، آنها در قالب یک کمیته آماده‌سازی قرار می‌گیرند. در مجموعه‌ای از جلسات پیشرفته مذاکرات مورد نیاز برای توسعه توافقی‌های پیچیده و زمان‌بر انجام شده توسط کنفرانس‌ها و جلسات ویژه را مورد مطالعه قرار می‌دهند. در صورت پایان نیافتن فعالیت‌ها تا زمان کنفرانس یا یک نشست، کمیته ویژه و موقتی برای تکمیل سند تشکیل می‌شود و همزمان با برگزاری جلسات همگانی کنفرانس، پرداختن به مباحث عمومی و اتخاذ تصمیمات رسمی به برگزاری جلسات گروه‌های کاری غیررسمی می‌پردازد. گاهی اوقات، «کمیته‌های ویژه موقتی» به‌طور رسمی و جدا از جلسات همگانی با یکدیگر ملاقات می‌کنند تا فهرست بلندی از سخنرانان بحث‌کننده در مباحث عمومی را تحت پوشش قرار دهند. چه بسا مجموعه‌ای از جلسات بین‌الدولی منطقه‌ای در موضوعات اقتصادی و اجتماعی آغاز شده که هماهنگی آنها توسط کمیسیون‌های اقتصادی منطقه‌ای شورای اقتصادی و اجتماعی انجام می‌شود. جلسات مزبور دولت‌های عضو را قادر می‌سازد تا اولویت‌های ملی خود را در یک مجمع منطقه‌ای طرح نموده؛ اهداف منطقه‌ای مشترک را مورد بحث و مذاکره قرار داده و پیشنهادهایی به جلسات آماده‌سازی جهانی ارائه نمایند.

کمیته‌های آماده‌سازی در سطح بین‌المللی، در قالب یک "دفتر" برای کمیته‌های آماده‌سازی تشکیل می‌شوند که فعالیت اصلی آنها، آغاز مذاکرات در سند نهایی نتایج است: اغلب توصیه‌ها، پیشنهادها و برون دادها در جریان فرآیند آماده‌سازی تعیین می‌شوند.

کمیته‌های آماده‌سازی در فاصله زمانی فراخوانی جلسات تا تصویب نهایی قطعنامه حداکثر تا ۴ بار با یکدیگر ملاقات می‌کنند. مدت این جلسات از یک تا چهار هفته به طول انجامیده و عمدتاً در ساختمان‌های متعلق به سازمان ملل متحد در نیویورک، ژنو، وین یا نایروبی برگزار می‌شوند. در نخستین جلسه اصلی کمیته‌های آماده‌سازی، معمولاً عناصر پایه و شکل

نهایی سند تعیین می‌شود. در جلسات بعدی، اعضای کمیته آماده‌سازی، مذاکرات متمرکزی را در مورد نکات ریز سند نهایی آغاز نموده و آن را خط به خط مطالعه می‌کنند. معمولاً، بیش از نیمی از سند حتی با وجود موارد بسیار تنش‌زا تا هنگام آغاز مراسم پایان یافته است. دستیابی به اجماع در موارد تنش‌زا، اغلب مستلزم حضور مقامات عالی رتبه دولتی در نشست‌ها و اعمال فشار جهت پذیرفته شدن سند پیش از ختم جلسه می‌باشد.

فصل ۳

مذاکره‌کنندگان: ایجاد بلوک‌های قدرت

نظام مذاکره در سازمان ملل متحد، به میزان گسترده‌ای از طریق "بلوک‌های مذاکره" یا گروه‌هایی از کشورهایی که دارای ایده‌های مشترکی هستند، عمل می‌کند. این ائتلاف‌ها ممکن است متغیر باشند هر چند که برخی از آنها دیری است نهادینه شده‌اند.

حمایت یا مخالفت با یک موضوع بستگی به شرایط سیاسی خارج از محیط سازمان ملل متحد دارد، با این حال برخی قواعد عام همواره وجود دارد: برای مثال، کشورهای صنعتی به‌ویژه کشورهای غربی، دیدگاه‌های مشابهی در حوزه حقوق بشر، اقتصاد بازار آزاد و موضوعات مرتبط با همکاری‌های توسعه‌ای بین‌المللی دارند. کشورهای درحال توسعه نیز، پیرامون برخی موضوعات اقتصادی عام همچون «مدیریت اقتصاد جهانی» و دسترسی به بازارها با یکدیگر همراه شده و درصدد تطبیق دیدگاه‌های مختلف در حوزه‌هایی چون حفاظت محیط زیست، موضوعات فرهنگی و اجتماعی از قبیل حقوق زنان برمی‌آیند.

اگرچه، دولت‌های عضو از این حق برخوردارند که به‌طور مستقل آراء خود را بیان کنند، اما بلوک‌های مذاکره دولت‌ها را قادر می‌سازد تا به تعداد،

جایگاه قدرت ایجاد نمایند. در برخی مواقع، این بلوک‌ها به پیش‌روی مذاکرات کمک می‌کنند زیرا حداقل در رابطه با اعضای گروه می‌توان به «اجماع» دست یافت؛ هر چند که اعضاء ممکن است همچنان از مواضع متفاوتی برخوردار باشند. نزدیک کردن این مواضع متفاوت به یکدیگر، ممکن است زمان‌بر بوده و حتی در نهایت منجر به شکل‌گیری مواضع کلی شود که مورد علاقه هیچ یک از طرفین نیست.

برخی گروه‌بندی‌ها در همه مذاکره‌ها به چشم می‌خورند، به نمایندگی از اتحادیه اروپا همواره یک کشور سخن می‌گوید زیرا یک نهاد واحد رسمی و قانونی به‌شمار می‌رود. گروه ۷۷ و چین، دیدگاه‌های جهان در حال توسعه را به‌عنوان یک کل مطرح می‌سازد، هر چند که همواره جبهه متحدی را حفظ نمی‌کند. سایر بلوک‌ها تنها جهت مجموعه خاصی از گفتگوها و برای مدت کوتاهی شکل گرفته‌اند. شکل‌گیری برخی بلوک‌های دائمی نیز که تنها در موضوعات معینی در چهارچوب سازمان ملل متحد فعال هستند، در طول سال‌ها صورت گرفته است. برخی از دولت‌های عضو، مستقل از بلوک‌های مذاکره عمل نموده، اما ممکن است در موقعیت‌های خاصی با آنها هم‌رأی شوند. در زیر تعدادی گروه نام برده شده است که در سال‌های اخیر بسیار فعال بوده‌اند:

- اتحادیه اروپا : اعضای اتحادیه اروپا باید تحت مفاد عهدنامه‌هایشان با یکدیگر به مذاکره بپردازند. اتحادیه اروپا در حال حاضر شامل کشورهای اتریش، بلژیک، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، یونان، ایرلند، ایتالیا، لوکزامبورگ، هلند، پرتغال، اسپانیا، سوئد و انگلستان است. کشورهای اروپای شرقی و مرکزی بلغارستان، جمهوری چک، استونی، مجارستان، لتویا، لیتوانی، لهستان، رومانی و اسلونی هر روز بیش از پیش با اتحادیه اروپا همراه شده‌اند. در این میان کشورهای قبرس، مالت و ترکیه نیز خود را با بیانیه‌های اتحادیه اروپا منطبق کرده‌اند. گاهی اوقات نروژ و «انجمن تجارت آزاد اروپا نیز مواضع خود را با مواضع اتحادیه اروپا همسو می‌کنند.
- گروه ۷۷ و چین : یک بلوک قدیمی تأسیس شده در سال ۱۹۶۷ که با طرح مواضع بیش از ۱۳۳ عضو، به‌ویژه در موضوعات اقتصادی و توسعه،

صدای اغلب کشورهای درحال توسعه به‌شمار می‌رود.

• ژاپن، ایالات متحده آمریکا، کانادا، استرالیا، زلاندنو : شامل یک گروه از کشورهای غیراروپایی صنعتی، همراه با ایسلند، مکزیک و جمهوری کره می‌باشد.

• جنبش غیرمتعهدها : این جنبش در سال ۱۹۶۱ در اوج کشاکش‌های میان شرق و غرب ایجاد شد تا مجمع مستقلی به‌ویژه برای کشورهای درحال توسعه عضو آن فراهم کند. جنبش غیرمتعهدها دارای ۱۱۴ عضو از آفریقا، آسیا، آمریکای لاتین و کشورهای حوزه دریای کارائیب است. تمرکز آن عمدتاً بر مسائل سیاسی است حال آنکه گروه ۷۷ و چین عمدتاً به توسعه توجه دارد.

• گروه ریو : گروه مزبور یک سازوکار دائمی برای مشاوره سیاسی و اجماع کشورهای آمریکای مرکزی، لاتین و برخی کشورهای حوزه دریای کارائیب به‌شمار می‌رود. گروه مزبور به توسعه مواضع پرداخته و در قالب یک گروه پیرامون موضوعات حقوق بشر، حکومت‌مداری و تجارت در سازمان ملل متحد، به مذاکره می‌پردازد تا موفق به اتخاذ مواضعی متفاوت از آنچه گروه ۷۷ و چین اتخاذ می‌کنند، گردد.

• کشورهای جنوب آفریقا: کشورهای مزبور و کلیه اعضاء گروه ۷۷ و چین، یک گروه مذاکره‌کننده رسمی ایجاد نمی‌کنند، اما هراز چندگاهی در صورت عدم موضع‌گیری گروه ۷۷ و چین، کشورهای جنوب آفریقا با یکدیگر به بحث و همکاری پیرامون مسائل اجتماعی و حقوق زنان می‌پردازند.

• انجمن کشورهای حوزه دریای کارائیب : این انجمن تمامی کشورهای انگلیسی زبان منطقه شامل آنتیگوا و باربودا، باهاما، باربادوس، بلیز، دومینیکا، گرانادا، گویان، جامائیکا، سنت‌کیتس و نویس، سنت لوسیا، سنت وینسنت و گرنادین، سورینام و هائیتی و ترینیداد و توباگورا در بر می‌گیرد.

• ائتلاف دولت‌های جزایر کوچک : گروه مزبور یک ائتلاف غیررسمی از جزایر کوچک و کشورهای ساحلی درحال توسعه است که پایین‌تر از سطح دریا قرار دارند. این ائتلاف که در سال ۱۹۹۰ شکل گرفته است، عمدتاً در مذاکرات پیرامون تغییرات آب و هوا و مباحث مرتبط، منافع اعضاء را مورد

توجه قرار می‌دهد. این ائتلاف از ۴۳ دولت و ناظر از کلیهٔ اقیانوس‌ها و مناطق جهان تشکیل شده است.

• سازمان کنفرانس اسلامی : سازمان کنفرانس اسلامی یک سازمان بین‌الدولی است که در سال ۱۹۶۹ تشکیل شده و دارای ۵۶ عضو از دولت‌های اسلامی و کشورهای دیگری که از جمعیت مسلمان قابل ملاحظه‌ای برخوردارند، می‌باشد. سازمان کنفرانس اسلامی تنها گروه‌بندی موجود در سازمان ملل متحد است که ارتباطی میان مذهب و سیاست برقرار نموده است. این سازمان در حوزهٔ مسایل اجتماعی و فرهنگی و در موضوعات مرتبط با فلسطین نیز فعال است.

• گروه‌های اروپای غربی و سایر گروه‌ها : یک گروه‌بندی جغرافیایی سیاسی است که از ۲۷ دولت که از ویژگی‌های غربی دموکراتیک مشابهی برخوردارند، تشکیل شده است.

• گروه‌های منطقه‌ای: دولت‌های عضو سازمان ملل متحد به منظور شناسایی کاندیداهای منطقه‌ای برای نهادهای بین‌الدولی سازمان ملل متحد، در گروه‌های منطقه‌ای شرکت می‌کنند. گروه‌های آفریقایی و آمریکای لاتین نیز به بحث پیرامون مواضع اصلی می‌پردازند.

گاهی برخی نمایندگان هیأت‌های شرکت‌کننده به موازات جریان مذاکره، ائتلاف‌هایی را تشکیل می‌دهند که سایرین متوجه آنها نمی‌شوند، زیرا همواره تا زمان مذاکره اصلی در اتاق کنفرانس، انبوهی از مذاکرات دیگر نیز انجام می‌شوند. دیپلمات‌های فعال در کریدورهای سازمان ملل متحد به بهانه صرف چای، قهوه یا نوشیدنی در سالن استراحت نمایندگان گرد هم می‌آیند و به مذاکره می‌پردازند؛ گاهی نیز از محل اقامت خود، تلفنی با یکدیگر صحبت می‌کنند.

کسانی که به مدت طولانی در یکی از مقرهای اصلی سازمان ملل متحد مانند نیویورک فعالیت کرده‌اند، از پیشینهٔ یکدیگر آگاه بوده و دقیقاً می‌دانند که موضوعات مورد نظرشان چقدر امکان پیشرفت داشته و از چه کسانی می‌توانند انتظار حمایت یا مخالفت داشته باشند.

تاکتیک‌ها و شیوه‌های مصالحه

دیپلمات‌ها خواه به شکل انفرادی و یا در بلوک‌های مذاکره‌کننده از راهکارهای بسیاری برای پیشبرد مواضعشان استفاده می‌کنند. از جمله روش‌های مشترک آنها می‌توان به این موارد اشاره نمود:

• هیچگاه کلیه مواضع خود را فاش نسازید: طبق یک رویه استاندارد دیپلماتیک، سازش در سازمان ملل متحد همچون یک "پازل" است که قطعات آن با یکدیگر تکمیل می‌شوند. نمایندگان هر بار با توجه به نیازشان برای دستیابی به تعدادی از مهم‌ترین اهداف خود، قطعاتی از این پازل را به صورت تکه تکه ارائه می‌کنند تا پازل حل شود.

• استفاده از زبان سخت: کلیه طرح‌های دولتی باید مورد توجه قرار گیرند تا برخی نمایندگان بتوانند آنچه را به‌عنوان موضعی غیرقابل پذیرش می‌دانند، حداقل در جهت نزدیک‌تر کردن سایر کشورها به آراء خود، ارائه کنند.

• تا پایان بحث تأمل کنید: تصمیم‌گیری در مورد دشوارترین بخش متن اغلب در انتهای کار انجام می‌شود. در این هنگام، هر یک از طرفین می‌دانند که دیگران تا چه اندازه سازش کرده‌اند و لذا می‌توانند ارزیابی کند که چقدر فضا برای مانور برای نقاط دشوار وجود دارد.

• اتاق‌را ترک کنید: نمایندگانی که تمایل به موضع‌گیری نداشته یا نمی‌خواهند رأیشان ثبت شود می‌توانند به‌راحتی اتاق را برای استراحت ترک کنند.

چه کسانی در هیأت‌های نمایندگی قرار می‌گیرند؟

اغلب دولت‌های عضو، در نیویورک - و یا در سایر دفاتر سازمان ملل متحد در ژنو، نایروبی و وین - دارای نمایندگی دائمی هستند. در این دفاتر دیپلمات‌هایی مشغول به کار هستند که در فعالیت‌های جاری و روزمره سازمان ملل شرکت می‌کنند. از آنجایی که سازمان ملل متحد از سوی اغلب دولت‌ها یک عرصه بین‌المللی کلیدی برای بیان اهداف سیاست

خارجی آنها، محسوب می‌شود. دیپلمات‌های مذکور اغلب از وزارت خارجه انتخاب می‌شوند.

معمولاً برای شرکت در کنفرانس‌های ویژه یا سایر برنامه‌ها، دیپلمات‌ها و مقامات دولتی از پایتخت کشورها برگزیده می‌شوند. هیأت‌های نمایندگی عموماً از یک یا دو مقام ارشد دولتی تشکیل می‌شوند، که ممکن است شامل عالی‌ترین مقام دولتی، وزرای وزارتخانه‌ها، کارشناسان فنی، نمایندگانی از نمایندگی یا سفارتخانه محل برگزاری نشست؛ و در مواردی سازمان‌های غیردولتی و اعضای بخش خصوصی هر چند که الزاماً این گونه نیست باشد.

کارمندان، مقامات ارشد و شخصیت‌های سیاسی چون سران دولت‌ها، اغلب مستقیماً در مذاکرات شرکت نمی‌کنند، بلکه بیشتر در نشست‌های دوجانبه پشت درهای بسته یا در نشست‌هایی با چند کشور محدود شرکت می‌کنند. این مقامات گاه فقط یک سخنرانی در صحن عمومی اجلاس ارائه می‌دهند که معمولاً نشان‌دهنده چارچوب مواضع دولت متبوع در باره یک موضوع است.

فصل ۴

پیگیری مذاکرات و تصمیم‌ها از طریق اسناد

اسناد گوناگون به محتوای گفتگوها در سازمان ملل متحد شکل بخشیده و تمامی ابعاد فرآیند تصمیم‌گیری سازمان ملل را هدایت می‌کنند. هر دور از مذاکرات شامل اسنادی است که می‌توان به شکل زیر طبقه‌بندی نمود: اسناد مرتبط به موارد سازمانی؛ دولت‌ها و بیانیه‌های آنها؛ اطلاعات موجود و در دسترس مانند گزارش‌های دبیر کل؛ پیش‌نویس متن یا متونی که نمایندگان هیأت‌های دولتی از آنها در جریان مذاکرات استفاده می‌کنند. بسیاری از اسناد سازمان ملل متحد دارای یک شماره رسمی بوده و به شش زبان رسمی این سازمان تهیه می‌شوند: عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی.

انواع اسناد مسائل سازمانی

اسناد مرتبط با مسائل سازمانی شامل موارد زیر است:
دستور کار: معمولاً این سند در جلسه اول یک نشست پیشنهاد شده و به تصویب حاضران می‌رسد. دستور کار، چهارچوب مذاکرات و آنچه که باید مورد بحث و بررسی قرار گیرد را مشخص می‌کند.

گزارش نشست : گزارش معمولاً در آخرین جلسه تهیه شده و شامل فهرست مفصل افراد شرکت‌کننده، تعداد جلسات برگزار شده و تصمیم‌های گرفته شده پیرامون مسائل سازمانی و نتیجه نهایی است.

انواع اسناد مذاکرات

تا زمانی که متن نهایی توافقی که حاصل مذاکرات است، تهیه شود، نسخه‌های متعدد و بازنگری‌های بسیاری در فرآیند مذاکره تولید می‌گردد. به‌طور کلی، فرآیند مذاکره بر دو نوع سند متکی است: الف) اسنادی که به‌عنوان یک سند پایه برای بحث پیرامون یک موضوع تهیه می‌شوند که مرتباً مورد بازنگری قرار گرفته و به‌روز می‌شوند، و ب) سندهایی که حاوی پیشنهادها متنوع، اضافات و اصلاحات ضمیمه شده در طول جلسه هستند.

متن پیش‌نویس نهایی : متن پیش‌نویس نهایی مبنایی است که دولت‌ها پیرامون آن به مذاکره می‌پردازند. فرآیند نگارش این سند، که پیش‌نویس آن اغلب توسط دبیرخانه تهیه شده است، عموماً مجموعه‌ای از دیدگاه‌های دولت‌های شرکت‌کننده و آژانس‌های سازمان ملل متحد و سایر ذی‌نفعان مرتبط با موضوع مورد بحث را در بر می‌گیرد. در بعضی مواقع، از سازمان‌های غیردولتی و سایر ذی‌نفعان نیز ممکن است جهت ارائه نظر دعوت به عمل آید.

متن رییس : گاهی اوقات به‌منظور نزدیک کردن اختلاف‌نظرها پیرامون برخی موارد دشوارتر یا متن نهایی قابل مصالحه، رییس جلسه پیش‌نویس متن را تهیه می‌کند و با تکیه بر قدرت سیاسی خود، نمایندگان دولت‌های عضو را برای پذیرش این متن بدون انجام یک بازنگری طولانی قانع می‌کند. متن تسهیل‌گر : در صورت تعیین یک فرد تسهیل‌گر برای کمک به پیشبرد مذاکرات، وی آراء دولت را مورد توجه قرار داده و به تهیه پیش‌نویس یک متن جدید یا بازبینی شده می‌پردازد. ممکن است نمایندگان دولت‌ها سند تسهیل‌گر را بپذیرند یا این که این سند، به مبنایی برای ادامه مذاکرات تبدیل شود به گونه‌ای که دولت‌ها خط به خط پیرامون آن به مذاکره

بپردازند.

پیشنهاد‌های دولت‌ها : با ورود یک متن به جریان مذاکرات، تک تک دولت‌ها یا گروه‌های مذاکره‌کننده به آرایه اصلاحیه‌های پیشنهادی خود می‌پردازند. عمده این فرآیند به صورت شفاهی و از تریبون جلسه صورت می‌گیرد. البته بخش‌های پیچیده‌تر متن، یا بخش‌هایی که جداگانه توسط گروه کوچکی از دولت‌ها مورد مذاکره قرار گرفته‌اند، اغلب به صورت کتبی تسلیم می‌شوند.

متن گردآوری شده : دبیرخانه در فواصلی معین از مذاکرات، به صدور یک متن گردآوری شده می‌پردازد که شامل کلیه تغییرات پذیرفته شده یا پیشنهاد‌های اضافی است. این سند سپس به مبنایی برای مباحث بعدی تبدیل می‌شود.

اسناد در حال بررسی : اسناد در حال بررسی توسط دبیرخانه، دولت‌های عضو، یا رییس یا دبیر یک نهاد بین‌الدولی تهیه شده‌اند، مقالات کار شده اطلاعات پیشینه و محتوایی مناسبی برای موضوع در دست بررسی فراهم می‌آورند.

اسناد اتاق کنفرانس : اسناد اتاق کنفرانس مطالبی هستند که در دسترس اشخاص حاضر در محل برگزاری اجلاس قرار داشته و ممکن است شامل پیشنهاد‌های دولت‌ها برای تغییراتی در متن تحت بررسی، گزارش‌های اضافی یا اطلاعاتی در خصوص موضوع تحت بررسی باشند.

موارد غیراسنادی : این موارد عمدتاً تشریح مواضع دولت‌ها یا رد یک موضع خاص را در برمی‌گیرد و معمولاً شماره‌نشده و در ثبت اداری یک جلسه لحاظ نمی‌شوند.

اسناد اصلاحی : اسناد اصلاحی انواع گوناگونی دارند، شامل الحاقیه‌ها تغییرات یک بخش فنی از متن اتخاذ شده توسط یک مقام ذی‌صلاح؛ اصلاحیه‌هایی که ممکن است الزاماً در تمامی نسخه‌های زبانی یک سند لحاظ نشود، نسخه‌های خلاصه شده و یا چاپ مجدد یک سند به دلایل فنی.

انواع اسناد اطلاع‌رسانی

بیانیه‌های دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و سازمان‌های غیردولتی؛ مذاکرات عموماً در جلسات رسمی انجام می‌شوند. نمایندگان و سخنرانان از سازمان‌های بین‌المللی و سازمان‌های غیردولتی دارای اعتبارنامه، به طرح مواضع‌شان در موارد تحت بررسی می‌پردازند. نسخه‌های تکثیر شده این سخنرانی‌ها نیز اغلب در اتاق کنفرانس موجود بوده و استفاده از اینترنت هر روز بیش از پیش به‌عنوان ابزاری برای توزیع این اسناد رواج می‌یابد.

گزارش‌های دبیرکل: دبیرکل گزارش‌های مفصلی در موضوعات مرتبط با مذاکرات شامل پیشینه موضوع، دیدگاه‌های جهانی و اطلاعاتی در باره تأثیرات موضوع بر نظام ملل متحد تهیه می‌کند. همچنین این گزارش‌ها می‌تواند حاوی اطلاعاتی در باره شرایط یک یا چند کشور باشد که توسط حکومت‌های آن کشورها تهیه شده است.

گزارش‌های فنی: این اسناد به تبیین جزئیات اضافی در موضوع مورد مطالعه می‌پردازند.

نامه‌های دولت‌ها: این روش برای جلب توجه سازمان ملل نسبت به متون رسمی که توسط سازمان‌های خارج از ملل متحد مورد مذاکره قرار گرفته‌اند به‌کار می‌رود.

گزارش کمیسیون‌ها، کمیته‌ها، کمیته‌های ویژه و گزارش جلسات پیشین: این گزارش‌ها شامل دستور کار پیشین، اسامی مشارکت‌کنندگان و مجموعه تصمیمات پذیرفته شده می‌باشد.

مجموعه‌های اطلاع‌رسانی: این مجموعه‌ها شامل اطلاعات عمومی در باره موضوع و از جمله اسامی مشارکت‌کنندگان است.

آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی: «اداره اطلاعات همگانی آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی را در همان روز مورد نظر به‌عنوان بازترین جلسات و خبرهای ویژه روزانه، گزارش وقایع روزانه مرتبط با سازمان ملل در سراسر جهان منتشر می‌کند.

علائم اسناد

پیگیری و شناسایی اسنادی که رسماً توسط دبیرخانه صادر شده‌اند از طریق علائمی مرکب از ارقام و حروف صورت می‌گیرد. هر علامت متشکل از مؤلفه‌هایی است که توسط خطوط مورب از یکدیگر جدا شده‌اند، و علامت مزبور برای کلیه نسخه‌های سند به زبان‌های مختلف یکسان است. معمولاً مؤلفه نخست یک علامت، به نهاد اصلی صادرکننده یا تأییدکننده سند اشاره می‌کند. نمونه‌هایی از این نهادها و علامت‌های به‌کار رفته در زیر آمده است:

A/	مجمع عمومی
S/	شورای امنیت
E/	شورای اقتصادی و اجتماعی
ST/	دبیرخانه

با این حال برخی ارگان‌های فرعی از علائمی مختص به خود برخوردارند:

CRC/C	کمیته حقوق کودک
DP/	برنامه توسعه ملل متحد
TD/	کنفرانس ملل متحد در خصوص تجارت و توسعه
UNEP/	برنامه محیط‌زیست ملل متحد
CAT/C/	کمیته ضد شکنجه
CEDAW/C/	کمیته رفع تبعیض علیه زنان
CERD/C/	کمیته رفع تبعیض نژادی
CCPR/C/	کمیته حقوق بشر
مؤلفه‌های دوم و سوم نهادهای فرعی‌تر را مشخص می‌کند:	
-/AC. .../	کمیته ویژه
-/C. .../	کمیته دائمی یا اصلی
-/CN. .../	کمیسیون‌ها
-/CONF. .../	کنفرانس
-/GC. .../	شورای حکام
-/PC. .../	کمیته مقدماتی

-/SC. .../	کمیته فرعی
-/Sub. .../	کمیسیون فرعی
-/WG. .../	گروه کاری

برای «مجمع عمومی»، «شورای اقتصادی و اجتماعی» و «شورای امنیت»، دومین مؤلفه ممکن است نشان‌دهنده جلسه یا سال برگزاری نشستی باشد که سند در طی آن صادر شده است. به کمیسیون‌های «شورای اقتصادی و اجتماعی» نیز رقم‌داده می‌شود: به‌عنوان مثال «کمیسیون حقوق بشر» را با علامت CN.4 مشخص می‌کنند.

مؤلفه‌های دیگر ماهیت سند را منعکس می‌کند:

-/INF/-	برای مجموعه‌های اطلاع‌رسانی
-/L. .../	برای توزیع محدود، عموماً پیش‌نویس اسناد
-/NGO/-	برای بیانیه‌های سازمان‌های غیردولتی
-/PET/-	برای عرض‌حال
-/PRST/-	برای بیانیه‌های رییس شورای امنیت
-/PV. .../	برای ثبت کلمه به کلمه نشست‌ها
-/R. .../	برای توزیع انحصاری
-/RES. .../	برای قطعنامه‌ها
-/SR. .../	برای خلاصه صورت جلسه نشست‌ها
-/WP. .../	برای اسناد در حال بررسی

آخرین جزء ممکن است به شماره توالی یک سند در یک نشست یا فرآیند اشاره کند یا به اصلاحاتی در متن اصلی اشاره نماید. برای مثال:

-/Add. ...	برای الحاقیه
-/Amend. ...	برای تغییرات در سند
-/Corr. ...	برای اصلاحیه
-/Rev. ...	برای نسخه مجدد
-/Summary	سند خلاصه
-/_*	برای صدور مجدد سند به دلایل فنی

در پایین هر علامت، تاریخی است که به تاریخ صدور سند از دیپارتمان اصلی سازمان ملل متحد و ثبت آن با دفتر «اداره کنترل اسناد» برمی‌گردد. در گوشه سمت چپ پایین سند تاریخ زمانی ذکر شده که در آن ویرایش، ترجمه و تکثیر سند پایان یافته است؛ عمدتاً یک فاصله زمانی میان صدور و تکمیل یک سند وجود دارد. ضمناً تاریخ اتخاذ قطعنامه‌های مجمع عمومی در پایان متن دیده می‌شود.

چگونه اسناد را پیدا کنیم؟

بسیاری از اسناد سازمان ملل متحد هم اکنون در اینترنت قابل دسترسی هستند چه متونی که قرار است مورد بحث قرار بگیرند یا آنهایی که مورد توافق قرار گرفته‌اند (به راهنمای جستجوی اسناد سازمان ملل متحد در اینترنت مراجعه کنید). به عنوان مثال قطعنامه‌های «مجمع عمومی»، به ترتیب جلسات آنها در قسمت مربوط به «مجمع عمومی» در وبسایت سازمان ملل متحد فهرست‌بندی شده‌اند. اسناد مربوط به کنفرانس‌های خاص یا فرآیندها در وبسایت‌هایی که به‌طور ویژه برای مراسم مزبور سازماندهی شده‌اند، دیده می‌شود.

با آغاز هر نشست، پیشخوان‌های توزیع اسناد سازمان ملل متحد در محل برگزاری مذاکرات مستقر می‌شوند. اما این پیشخوان‌ها اغلب به نمایندگان یا کارکنان سازمان ملل متحد محدود می‌شود. اگر فضایی به استفاده سازمان‌های غیردولتی اختصاص داده شده باشد، ارایه اسناد مورد نظر مستقیماً در آنجا صورت می‌گیرد.

اسنادی که تاکنون تکثیر شده‌اند به تهیه اطلاعات پیش زمینه کمک نموده و شناختی کلی از موضوعات مورد مذاکره فراهم می‌آورند. اما در حین مذاکره همچنان که نمایندگان مشغول گفت و گو و پیشبرد نظرات خود هستند، ممکن است متون پیش‌نویسی که در صبح روز دوشنبه توزیع شده، اساساً با متون عصر همان روز متفاوت باشند. دولت‌ها طرح‌های جدید را مرتباً ضمیمه می‌کنند. این پیشنهادهای سپس توسط دبیرخانه فتوکپی شده و در اختیار سایر نمایندگان قرار می‌گیرد. برخی اوقات،

نسخه‌های اضافی در جایی در پشت اتاق کنفرانس قرار می‌گیرند تا در دسترس حاضران در نشست باشند.

در سال‌های اخیر، روند تازه‌ای آغاز شده است که در آن متن مذاکرات بر روی یک صفحه نمایش بزرگ نشان داده می‌شود. سازماندهی این کار توسط کارکنان دبیرخانه کنفرانس انجام می‌شود. دولت‌ها طرح‌های خود را که حروفچینی شده و در رنگ‌ها یا سبک‌های متفاوت بر روی صفحه نمایش دیده می‌شوند، مورد مطالعه قرار می‌دهند.

نمونه‌های علائم

- A/۵۶/۱ حاکی از نخستین سند لحاظ شده توسط «مجمع عمومی» در پنجاه و ششمین اجلاس آن است.
- E/CN4/1999/SR.60 خلاصه ثبت شده شصتمین نشست پنجاه و چهارمین جلسه کمیسیون حقوق بشر می‌باشد.
- UNEP/GC.18/29/Corr.1 برگرفته شده از هجدهمین جلسه شورای حکام UNEP، سند شماره ۲۹، ردیف شماره یک می‌باشد.
- A/C.2/57/L.6 سندی با توزیع محدود است که از سوی کمیته دوم مجمع عمومی در پنجاه و هفتمین جلسه آن، پیش‌نویس قطعنامه به شمار می‌رفت.

فصل ۵

نتایج:

ماهیت تصمیمات سازمان ملل متحد

مذاکرات در سازمان ملل متحد در انواع گوناگونی از کنفرانس‌ها و مجامع رخ می‌دهد که سازماندهی آنها مستقل از یکدیگر انجام شده، دیپلمات‌های مختلف در آنها شرکت کرده و بخش‌های مختلف سازمان ملل پشتیبانی کار را هماهنگ می‌کند. اما از آنجا که بحث‌های سازمان ملل در یک جو سیاسی معینی مطرح هستند، در این حالت فرآیندهای تصمیم‌گیری مختلف و نتایج آنها در ارتباط تنگاتنگی با هم قرار دارند. توافق حاصل شده در یک مجمع ممکن است در سند مصالحه‌شده مجمع دیگری به کار رود. هنگامی که اجماع به‌آسانی حاصل نمی‌شود، نمایندگان دولت‌ها ممکن است همان بیانی را انتخاب کنند که آخرین بار بر سر آن اجماع نموده‌اند.

با این همه تصمیمات سازمان ملل متحد از اهمیت یکسانی برخوردار نیستند. اهمیت آنها براساس این که تصمیمات مزبور در کدام نوع از اسناد

وجود دارند و نهاد صادرکننده آنها کدام می‌باشد، متفاوت است. یک عهدنامه حقوقی تعهدآور باید جدی‌تر از یک «برنامه عمل» حاوی مجموعه‌ای از تعهدات سیاسی تلقی شود.

یک قطعنامه «مجمع عمومی» اهمیت بیشتری از یک قطعنامه «کمیسیون شورای اقتصادی و اجتماعی» دارد.

اهمیت سند و مجمع برگزار شده معمولاً به واسطه اهمیت و آثار سیاسی یک موضوع تعیین می‌شود.

برخی نمونه‌های تصمیمات سازمان ملل متحد در زیر آمده‌اند:

توافق‌ها: به طور کلی، "توافق" به کلیه تصمیمات مبتنی بر اجماع اطلاق می‌شود که توسط دولت‌های عضو اتخاذ شده، خواه تعهدآور باشد یا نباشد. اگر بخواهیم تعریف دقیق‌تری ارائه دهیم، توافق از درجه رسمیت کمتری نسبت به یک عهدنامه برخوردار است و موضوعات محدودتری در آن مطرح می‌شود. یک توافق به‌ویژه برای اسناد اجرایی یا فنی به کار گرفته می‌شود که توسط نمایندگان دولت امضاء می‌شود، اما الزام نباید توسط دولت به "تصویب" برسد. طبق تعریف، "تصویب" یک عمل بین‌المللی است که طی آن دولت، خود را نسبت به آن متعهد اعلام می‌کند. "توافق" در این مفهوم اغلب به موضوعات همکاری‌های فنی و علمی، فرهنگی و اقتصادی و نیز برخی موضوعات مالی می‌پردازد. اغلب اسناد بین‌المللی به شکل "توافق" هستند.

قطعنامه‌ها: قطعنامه‌ها تصمیم‌هایی رسمی هستند که توسط ارگان‌های سازمان ملل همچون «مجمع عمومی» برای ابراز توافق یا نتیجه‌گیری به کار رفته است. قطعنامه‌ها شامل یک مقدمه بوده که مبنایی برای اتخاذ اقدامات تعیین کرده و مجموعه‌ای از پاراگراف‌های عملیاتی شامل اقدامات یا رهنمودها را در برمی‌گیرد.

تصمیم‌ها: یک توافق رسمی که با قطعنامه متفاوت است و عموماً در ارتباط با موضوعات سازمانی چون انتخابات، انتصابات یا محل برگزاری نشست قرار می‌گیرد.

عهدنامه‌ها: عهدنامه عموماً به همه اسنادی که از نظر قانونی تحت قانون

بین‌الملل الزام‌آور هستند، اطلاق می‌شود. برخی معیارهای موجود در تدوین یک عهدنامه عبارتند از: طرفین به تعریف حقوق و وظایف قانونی خود بپردازند؛ سند مزبور باید توسط دولت‌ها یا سازمان‌های بین‌المللی که دارای قدرت "عهدنامه‌سازی" هستند به نتیجه برسد؛ حقوق بین‌الملل باید بر یک عهدنامه باید نظارت کند؛ و باید به صورت کتبی باشد. معمولاً از عهدنامه‌ها برای موضوعاتی که مستلزم قاطعیت بیشتری هستند و یا به توافق‌های سیاسی مهم‌تری نیاز دارند، استفاده می‌شود. عهدنامه‌ها دارای یک فرآیند "تصویب" هستند که توسط تک تک دولت‌ها باید انجام شده و به مرحله اجراء درآیند.

کنوانسیون‌ها: "کنوانسیون" در کاربرد عام آن مترادف با کاربرد عام واژه "عهدنامه" است و شامل تمامی قراردادهای بین‌المللی که از نظر حقوقی تعهدآورند می‌باشد. همچنین ممکن است به یک گروه از قوانین جدا از قواعد عرفی بین‌المللی و اصول کلی حقوق بین‌الملل اطلاق شود. کنوانسیون به‌عنوان یک اصطلاح مشخص عمدتاً برای عهدنامه‌های رسمی چندجانبه به‌کار می‌رود که ذی‌نفعان بسیاری را در بر می‌گیرد مانند «کنوانسیون تنوع بیولوژیکی» مصوب سال ۱۹۹۲. کنوانسیون‌ها همچنین می‌توانند توسط یکی از ارگان‌های یک سازمان بین‌المللی نیز مانند کنوانسیون حقوق کودک که توسط «مجمع عمومی» در سال ۱۹۸۹ اتخاذ شد- تصویب شوند.

پروتکل‌ها: یک پروتکل به یک یا چند موضوع خاص در چارچوب یک کنوانسیون یا عهدنامه پرداخته و شامل چندین سند مختلف می‌باشد. پروتکلی که باید امضاء شود ممکن است متمم یک عهدنامه یا کنوانسیون باشد و توسط همان طرفینی که عهدنامه یا کنوانسیون را تدوین نموده‌اند، نوشته شده باشد. یک پروتکل ممکن است به تفسیر بندهای خاصی از سند مربوطه‌اش بپردازد و همراه با عهدنامه "تصویب" شود. وضعیت در مورد "پروتکل اختیاری" متفاوت است زیرا معمولاً حقوق و قوانین اضافی نسبت به یک عهدنامه/کنوانسیون تعیین شده و مستقلاً برای "تصویب" باز می‌شود. این نوع پروتکل به برخی کشورهای عضو عهدنامه/کنوانسیون

امکان می‌دهد تا به فراتر از توافق عمومی امضاءکنندگان عهدنامه/کنوانسیون دست یابند. نمونه بارز آن «پروتکل اختیاری رفع کلیه اشکال تبعیض علیه زنان» است که در سال ۱۹۹۹ این پروتکل امکان دادخواهی رسمی و مستقیم افراد یا گروه‌هایی از زنان را در خصوص موارد نقض حقوق بشر به «کمیته رفع تبعیض علیه زنان» فراهم می‌کند.

پروتکلی که در چارچوب یک عهدنامه شکل گرفته مقررات اصلی را برای اجرای کنوانسیون پیشین مشخص می‌کند. از پروتکل‌ها به‌ویژه در حقوق محیط زیست بین‌الملل استفاده می‌شود، یک مثال بارز، «پروتکل ۱۹۹۷ کیوتو» است که به دنبال «کنوانسیون ملل متحد در خصوص تغییرات جوی» مصوب ۱۹۹۲ اتخاذ شد. پروتکل مذکور اهداف فرعی تعهدآوری برای گازهایی چون دی اکسید کربن طرح نمود. یک پروتکل ممکن است اصلاح‌کننده مفاد یا محتوای یک عهدنامه پیشین باشد. علاوه بر این ممکن است محتوای یک عهدنامه قبلی را نیز تکمیل کند

منشورها: از قاطع‌ترین و رسمی‌ترین اسناد توافق بین‌المللی به شمار رفته و اغلب برای عهدنامه‌هایی که منجر به ایجاد سازمان‌های بین‌المللی جدید می‌شوند - مانند منشور ۱۹۴۵ سازمان ملل متحد - به کار می‌روند.

اعلامیه‌ها: اعلامیه‌ها حد وسط قطعنامه‌ها و کنوانسیون‌ها قرار می‌گیرند و برخی از آنها همچنین می‌توانند هم‌وزن حقوق عرفی باشند نظیر «اعلامیه جهانی حقوق بشر». این اعلامیه‌ها بیانگر تعهد بالایی سیاسی بوده و معمولاً در سطح سران حکومت‌ها یا دولت‌ها اتخاذ شده‌اند. نمونه دیگر این اعلامیه‌ها، «اعلامیه هزاره ملل متحد» است که اخیراً تصویب شد و شامل اقداماتی که در اولویت قرار دارند و توسط ۱۸۹ نفر از سران دولت‌ها یا حکومت‌ها در مجمع عمومی ملل متحد در سال ۲۰۰۰ اتخاذ شد. مفهوم دیگر اعلامیه، یک متن تفسیری است که ممکن است برای تبیین مفاد یک عهدنامه، به آن ضمیمه شود.

برنامه یا کارپایه عمل: این اسناد نوعی «برنامه کار» بوده و شامل مجموعه اقداماتی هستند که دولت‌ها آنها را در موضوعات مشخصی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی اتخاذ نموده‌اند. این اسناد اساساً نشانگر اراده و

تعهد سیاسی دولت‌هاست و از لحاظ حقوق بین‌الملل تعهدآور نیستند. بسیاری از کنفرانس‌های جهانی بر سر یک برنامه اقدام یا کارپایه عمل توافق کرده‌اند.

نتایج پذیرفته شده: در بعضی مواقع، حاصل مذاکرات دولت‌ها فقط مجموعه‌ای از نتایج پذیرفته شده است، در این حالت، دولت‌ها تصمیم می‌گیرند نشست را بدون الزام به تعهداتی برای انجام اقدامی خاص به پایان ببرند. خلاصه رئیس: خلاصه رئیس، سندی است که حاوی مفاهیم و جهت‌گیری یک نشست است بدون اینکه اشاره‌ای به تعهدات دولت‌ها داشته باشد. به این ترتیب، دیدگاه‌ها و نظرات بخشی از شرکت‌کنندگان در کنفرانس، به صورت رسمی در میان اسناد کنفرانس به ثبت می‌رسد.

تحریم‌ها: در صورتی که شورای امنیت مؤثرترین روش را برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی اعمال "تحریم" بیابد، آن را بر یک یا چند دولت عضو تحمیل می‌کند. تحریم‌های اجباری اغلب به دنبال شکست تلاش‌های دیپلماتیک اعمال می‌شود. تحریم‌ها ممکن است شامل اقدامات همه‌جانبه تجاری و اقتصادی یا به‌ویژه در زمینه‌های خاص مانند "خرید اسلحه"، "مسافرت‌ها یا مبادلات دیپلماتیک" باشد.

یادداشت تفاهم: این توافق از رسمیت کمتری برخوردار بوده و اغلب ترتیبات عملیاتی مورد نیاز را تحت یک چارچوب بین‌المللی تنظیم می‌کند. یک یادداشت تفاهم نوعاً مستلزم "تصویب" نیست و می‌تواند توسط دولت‌ها یا سازمان‌های بین‌المللی وارد مرحله اجراء شود. به‌عنوان مثال سازمان ملل متحد، برای سازماندهی عملیات‌های حفظ صلح یا سازماندهی کنفرانس‌های سازمان ملل با دولت‌های عضو یک یادداشت تفاهم تنظیم می‌کند.

بخش دوم:

مذاکرات بین‌الدولی و تصمیم‌سازی
در سازمان ملل متحد
راهنمایی برای مشارکت سازمان‌های غیردولتی

راهنمایی برای مشارکت سازمان‌های غیردولتی

گر تچن سیدو

از هنگامی که بنیانگذاران سازمان ملل متحد خود را به مشارکت‌های غیردولتی متعهد دانستند، سازمان‌های غیردولتی در این سازمان فعال بوده‌اند. بر اساس ماده ۷۱ «منشور سازمان ملل»، «شورای اقتصادی و اجتماعی می‌تواند برای مشاوره با سازمان‌های غیردولتی که به امور داخل در صلاحدید شورا اشتغال دارند، هر گونه تدابیر مناسبی اتخاذ نمایند. این تدابیر ممکن است در باره سازمان‌های بین‌المللی و در صورت اقتضاء در باره سازمان‌های ملی و پس از مشورت با عضو ذی‌نفع ملل متحد اعمال گردد».

این ماده و ترتیبات ایجاد شده توسط «شورای اقتصادی و اجتماعی» مبنای همکاری سازمان‌های غیردولتی با دولت‌ها را در سازمان ملل متحد شکل داده و رهنمودهایی را به دبیرخانه سازمان ملل متحد برای چگونگی برخورد با سازمان‌های غیردولتی توصیه می‌کند. این رویه‌ها و ترتیبات همچنین آژانس‌ها و برنامه‌های سازمان ملل متحد را در ارتباط با سازمان‌های غیردولتی هدایت و مدیریت می‌نماید.

پیشرفت رسمی ارتباط‌های سازمان‌های غیردولتی با سازمان ملل متحد بر مبنای دو فعالیت اصلی قرار دارد: مقام مشورتی و اطلاع‌رسانی در سطح مردمی. فعالیت نخست توسط «بخش سازمان‌های غیردولتی» اداره امور

اقتصادی و اجتماعی تسهیل شده که فرآیند کسب مقام مشورتی سازمان‌های غیردولتی را از طریق «کمیته سازمان‌های غیردولتی شورای اقتصادی و اجتماعی» و تصویب نهایی شورا مقدور می‌سازد. ارتباط دوم به واسطه «بخش سازمان‌های غیردولتی اداره اطلاعات همگانی» شکل می‌گیرد. اداره مزبور با سازمان‌های فعال در سطح مردمی در تعامل است. «بخش خدمات رابط سازمان‌های غیردولتی سازمان ملل متحد» از جایگاه و نقش بی‌مانندی در روابط میان نظام سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی برخوردار است. این بخش به‌عنوان یک برنامه میان‌آژانسی ملزم به تقویت سازمان‌های ملل متحد در توسعه روابطشان با سازمان‌های غیردولتی و جامعه مدنی بزرگ‌تر بوده، همچنین باید از فعالیت سازنده سازمان‌های غیردولتی و سازمان‌های جامعه مدنی در فعالیت و مدیریت نظام سازمان ملل متحد حمایت کنند. این بخش با سازمان‌های غیردولتی ملی و منطقه‌ای کشورهای در حال توسعه و صنعتی و نیز با شبکه‌های سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی و سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی با سازمان ملل متحد از طریق برنامه‌های اطلاع‌رسانی در سطح محلی و به سطح محلی، همکاری دارد و به کمک روش‌های اطلاع‌رسانی تسهیل شده و سایر اشکال حمایتی نیز با سازمان ملل متحد در جهت تسهیل و افزایش فعالیت‌های غیردولتی در چارچوب کنفرانس‌ها، برنامه‌ها و فرآیندهای ملل متحد، عمل می‌کند.

فعالیت‌های سازمان‌های غیردولتی در چارچوب نظام سازمان ملل متحد که اینک در سطح بی‌سابقه‌ای دنبال می‌شود ممکن است شکل گوناگونی یابد و از جمله ممکن است به صورت گفتگو با دولت‌ها، سخنرانی، برگزاری جلسات توجیهی، ایجاد گروه‌های هم‌نظر، ارائه نظرات کارشناسانه فنی، و حمایت‌گری از آرمان‌های ملل متحد یا اجرای پروژه‌های آن باشد. مشارکت سازمان‌های غیردولتی در موضوعات، روندها و نهادهای ملل متحد تا حدی به جنبش و کنشگری سازمان‌های غیردولتی در خارج از نظام ملل متحد بستگی دارد.

سازمان‌های غیردولتی پیوسته در برخی از نهادهای سازمان ملل متحد

که به طور مرتب نشست برگزار می‌کنند، فعال بوده و از آن جمله می‌توان به «کمیسیون حقوق بشر»، «کمیسیون مقام زن» و «کمیسیون توسعه پایدار» اشاره نمود. آنها همچنین در مذاکرات بین‌الدولی در جریان تدوین اساسنامه «دیوان کیفری بین‌المللی» «مبارزه با مین‌های ضد نفر» و «مبارزه با ویروس اچ. آی. وی/ایدز» نقش‌های کلیدی ایفا کرده‌اند.

کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل متحد، اغلب بسیاری از خدمات سازمان‌های غیردولتی به سازمان ملل متحد را تحسین کرده و از سازمان‌های غیردولتی به‌عنوان شرکا و همکاران سازمان ملل متحد در سیاست‌گذاری و اجرای خط‌مشی‌ها نام برده است و می‌گوید: «من معتقدم که سازمان ملل متحد کاملاً آگاه است که اگر دستور کار جهانی باید به‌درستی عنوان شود، همکاری با جامعه مدنی یک گزینه اختیاری نبوده بلکه یک الزام و ضرورت است. من باور دارم که تحول انقلاب سازمان‌های غیردولتی این قدرت مردمی جدید جهانی بهترین چیزی است که از دیرباز در سازمان ما روی داده است.

هیأت اشخاص برجسته پیرامون
رابطه سازمان ملل متحد با جامعه مدنی

کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل متحد، به دنبال پیشنهادهای اصلاحی سپتامبر ۲۰۰۲ تحت عنوان «تقویت نظام ملل متحد: دستور کاری برای تغییر بیشتر»، یک هیأت عالی‌رتبه برای تعامل سازمان ملل متحد با جامعه مدنی انتخاب کرد. در ۱۳ فوریه ۲۰۰۳، دبیرکل سازمان ملل متحد، ریاست جمهور پیشین کشور برزیل به نام هنریکو کاردوسو به ریاست «هیأت اشخاص برجسته در روابط سازمان ملل متحد با جامعه مدنی» منصوب کرد. این هیأت نشست‌هایی منطقه‌ای برگزار نمود و مصاحبه‌هایی با افراد و سازمان‌های کارشناسی ترتیب داد. مجموعه این مشورت‌ها به تولید مجموعه‌ای از توصیه‌های عملی منجر شد که دبیرکل سازمان ملل متحد باید آنها را لحاظ نماید.

اعضای هیأت عبارتند از: باقر اسدی (جمهوری اسلامی ایران)، دکتر مانوئل کستلز (اسپانیا)، خانم برجیتا دال (سوئد)، خانم پگی دولانی (ایالات متحده آمریکا)، آندره اردوس (مجارستان)، خانم اسماء کادر (اردن)، آقای خوان مایر (کلمبیا)، خانم مالینی مهرا (هندوستان)، آقای کومی نایدو (آفریقای جنوبی)، خانم ماری راسلیس (فیلیپین)، آقای پراکاش راتیلال (موزامبیک)، و خانم آمیناتا ترائور (مالی).

برای کسب اطلاعات بیشتر از این هیأت به نشانی اینترنتی زیر مراجعه کنید:
<http://www.un.org/reform/panel.htm>

فصل ۱

صدور اعتبارنامه

در حالی که دولت‌های عضو، تصمیماتی را در سازمان ملل متحد اتخاذ می‌کنند، سازمان‌های غیردولتی حتی اگر رأی ندهند یا به‌عنوان یک مشارکت‌کننده نیز فعالیت نکنند، می‌توانند بر روند و شکل‌گیری این تصمیمات به روش‌های متعددی تأثیر بگذارند.

ممکن است مشارکت سازمان‌های غیردولتی مرتبط با موضوعات جاری باشد و موضوعات و برنامه‌های چندگانه‌ای را در بر بگیرد یا ممکن است تنها به یک نشست خاص محدود شود. در هر یک از این روش‌ها و شرایط زیر سازمان‌های غیردولتی می‌توانند راهبردهای متنوعی را اتخاذ کنند: تعامل با دولت‌های عضو و بازوهای نهادی سازمان ملل متحد، نظارت و پایش بر توافق‌ها، توجیه دولت‌ها در باره مشکلات شهروندان، گردش و توزیع اطلاعات در داخل و خارج از سازمان ملل متحد؛ جلب حمایت برای مواضع سازمان ملل متحد در سطح ملی، ایجاد پیوند و ارتباط بین اقدامات ملی و تعهدات بین‌المللی، سازماندهی گروه‌های هم‌نظر برای تحکیم فعالیت‌های حمایت‌گرانه، تشکیل ارتباطات بین سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی در سطح جهان، و جلب توجه مطبوعات و رسانه‌ها به موضوعات جاری.

اغلب اشکال مشارکت سازمان‌های غیردولتی در تصمیم‌سازی‌های سازمان ملل متحد با درخواست برای صدور «اعتبارنامه» آغاز می‌شود؛ فرآیند رسمی که به سازمان‌ها یا گروه‌ها امکان می‌دهد در نشست‌های سازمان ملل شرکت کنند. بسته به نوع نشست و شکل اعتبارنامه رسمی، یکی از حالت‌های زیر شامل حال نمایندگان سازمان‌های غیردولتی می‌شود: دریافت مجوز ورود به ساختمان‌های سازمان ملل متحد؛ دسترسی به اسناد؛ دریافت مجوز برای شرکت در جلسات رسمی؛ ارائه بیانیه‌های کتبی و شفاهی؛ امکان استفاده از فضای سازمان ملل متحد برای برگزاری نشست‌ها و مراسم‌های غیردولتی؛ امکان شرکت در نشست‌های عمومی (اختصاص صندلی خاص)؛ و تعامل و گفتگو با نمایندگان هیأت‌های دولتی، سایر سازمان‌های غیردولتی و نیز کارکنان سازمان ملل متحد.

اعتبارنامه مستلزم طی مراحل طی است؛ سازمان‌ها برای کسب آن باید واجد شرایط معینی بوده و از اصول خاصی پیروی کنند تا بتوانند آن را حفظ کنند. پیش آمده است که گروهی این امکان را از دست داده زیرا نتوانسته مطابق با اصول فعالیت کند، به‌عنوان مثال، در یک اقدام سیاسی علیه یک دولت عضو شرکت نموده یا فعالیت‌هایی که با روح منشور ملل متحد در تعارض است را انجام داده‌اند. تحت هیچ شرایطی، یک سازمان غیردولتی نمی‌تواند از آرم سازمان ملل متحد استفاده کند یا خود را نماینده آن سازمان معرفی نماید، همچنین نمی‌تواند از گذرنامه‌های دیپلماتیک و معافیت‌های خاص برخوردار شود یا خود را رسماً بخشی از نظام سازمان ملل بداند.

برای شرکت در یک فرآیند بین‌الدولی، دو شکل اصلی برای صدور اعتبارنامه وجود دارد: (۱) شکل موقتی برای شرکت در یک کنفرانس جهانی یا (۲) شکل جاری که معمولاً به آن "مقام مشورتی" گفته می‌شود.

صدور اعتبارنامه موقتی برای یک کنفرانس

برای برخی از کنفرانس‌های مهم یا نشست‌های ویژه، دولت‌های عضو به تصویب فرآیندی می‌پردازند که سازمان‌های غیردولتی را قادر به درخواست

صدور اعتبارنامه موقتی فقط برای شرکت در همان کنفرانس می‌کند. تقاضانامه باید به همراه مدارک زیر باشد:

- ۱) نسخه‌ایی از آخرین گزارش سالانه
- ۲) نسخه‌ایی از آخرین بودجه سازمان
- ۳) نسخه‌هایی از اساسنامه و قوانین داخلی سازمان
- ۴) اطلاعاتی در باره ترکیب نظام مدیریتی سازمان
- ۵) گواهی تأیید موقعیت غیرانتفاعی سازمان
- ۶) بیان کوتاهی در باره اینکه چگونه فعالیت‌های گروه با نشست مزبور مرتبط است
- ۷) تعریفی از شیوه عضویت در آن سازمان
- ۸) محل استقرار سازمان.

مهلت صدور اعتبارنامه و شیوه صدور اعتبارنامه موقتی با توجه به نوع کنفرانس متفاوت بوده و گروه‌ها باید از قبل اطلاعاتی از دبیرخانه کسب کنند. به‌عنوان مثال، سازمان‌های غیردولتی برای شرکت در اجلاس نهایی کنفرانس‌های جهانی، باید از دبیرخانه یکی از نشست‌های تدارکاتی اعتبارنامه دریافت کنند. معیارهای صدور اعتبارنامه در یک قطعنامه سازمان ملل در قالب بخشی از مقررات کنفرانس مشخص می‌شود؛ این مقررات همچنین معین می‌کند که سازمان‌های غیردولتی و سایر گروه‌ها و کنشگران غیردولتی چگونه می‌توانند به کنفرانس دسترسی داشته و در آن مشارکت نمایند.

دبیرخانه این درخواست‌ها را مطابق با اصول مندرج در قطعنامه مرور می‌کند و فهرستی از سازمان‌های واجد شرایط را برای تأیید نهایی توسط دولت‌ها تهیه می‌کند. سازمان‌های غیردولتی واجد شرایط، باید از صلاحیت و ارتباط لازم در موضوع مورد بحث برخوردار بوده و در صورت کسب اعتبارنامه برای شرکت در کنفرانس‌ها و نشست‌های ویژه باید نام خود را برای ورود به هر جلسه مقدماتی و نیز در خود کنفرانس ثبت کنند.

مقام مشورتی

سازمان‌های غیردولتی که درصدد حضور منظم و ارتباط پایدارتری با سازمان ملل متحد می‌باشند، می‌توانند درخواست مقام مشورتی با شورای اقتصادی و اجتماعی یا یکی از برنامه‌ها، صندوق‌ها یا آژانس‌های تخصصی خودگردان نمایند.

شورای اقتصادی و اجتماعی: سازمان‌های غیردولتی که خواستار مقام مشورتی با شورای اقتصادی و اجتماعی هستند، الزاماً باید نشان دهند که در موضوعات اجتماعی و اقتصادی وابسته به شورا فعال هستند. این شکل از کسب اعتبار، عموماً مبتنی بر ماده ۷۱ «منشور ملل متحد» بوده و مبنایی است که ارتباط سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی بر پایه آن شکل گرفته و امکان دسترسی به کلیه نشست‌های رسمی و برنامه‌ریزی شده شورای اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌سازد. سازمان‌ها و گروه‌های برخوردار از مقام مشورتی اغلب بدون نیاز به پذیرش فرآیند صدور اعتبارنامه، به حضور در نشست‌های خاص سازمان ملل نظیر کنفرانس‌های جهانی ملل متحد دعوت می‌شوند، اگرچه آنها ملزم به تکمیل مراحل ثبت نام یا مراحل پیش ثبت نام (در صورت لزوم) می‌باشند.

در مجموع، سه نوع مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان‌های غیردولتی وجود دارد: عام، خاص و روستر. فعالیت سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی عام در ارتباط با اکثر فعالیت‌های شورای اقتصادی و اجتماعی و ارگان‌های تابع صورت می‌گیرد. این گروه‌ها نسبتاً بزرگ بوده و در بسیاری از کشورها و مناطق اعضای دارند. آنها می‌توانند در تمامی نشست‌های شورای اقتصادی و اجتماعی و سازمان‌های فرعی آنها شرکت کرده و در حضور نمایندگان دولت‌ها سخنرانی کنند و بیانیه‌های خود را توزیع نموده و مواردی را برای ورود به دستور کار نشست پیشنهاد کنند. این سازمان‌ها هر چهار سال یک بار نیز باید گزارش فعالیت‌ها و کمک‌هایشان به سازمان ملل متحد را ارائه دهند.

سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی خاص نیز به ارائه مطالب

کارشناسی پیرامون موضوعات خاصی مرتبط با شورای اقتصادی و اجتماعی می‌پردازند. این سازمان‌ها نیز، همچون سازمان‌های گروه عام، باید به تهیه گزارش‌های چهار ساله بپردازند. سازمان‌های غیردولتی گروه‌های عام و خاص عمدتاً از مزایای مشابهی برخوردارند، با این تفاوت که سازمان‌های غیردولتی خاص نمی‌توانند مواردی را برای قرار دادن در دستور کار پیشنهاد دهند و علاوه بر این بیانیه‌های کتبی آنها محدود به ۵۰۰ واژه بوده، این در حالی است که سازمان‌های غیردولتی عام می‌توانند بیانیه‌های کتبی با ۲۰۰۰ واژه ارائه کنند.

سازمان‌های غیردولتی گروه روستر، سازمان‌هایی هستند که گهگاه نظرات خود را در اختیار شورای اقتصادی و اجتماعی و نهادهای تابعه آن قرار داده و به طرح دیدگاه‌های فنی ویژه‌ای می‌پردازند.

بسیاری از این سازمان‌ها از مقام مشورتی با یکی از آژانس‌های تخصصی سازمان ملل متحد برخوردارند. آنها در جلسات شرکت نموده اما اجازه سخنرانی یا توزیع بیانیه ندارند؛ همچنین این سازمان‌ها موظف به تهیه گزارش‌های چهار ساله نیستند.

مراحل کسب مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی شامل نگارش یک نامه درخواست به بخش سازمان‌های غیردولتی اداره امور اقتصادی و اجتماعی ملل متحد است که به تبع آن یک "بسته درخواست" برای درخواست‌کننده ارسال می‌شود. این بسته شامل یک پرسشنامه و اطلاعات اولیه لازم است. ارسال تقاضانامه‌های تکمیل شده و اسناد پشتیبان باید تا ابتدای ژوئن هر سال انجام شود، سپس این اسناد بررسی شده، برای تأیید به کمیته ۱۹ نفره سازمان‌های غیردولتی شورای اقتصادی و اجتماعی فرستاده می‌شود. کمیته مزبور همه ساله دو بار اقدام به برگزاری نشست‌هایی برای بحث پیرامون درخواست‌های رسیده می‌کند که در صورت موافقت، برای تأیید نهایی به شورای اقتصادی و اجتماعی ارسال می‌شود.

شرایط مورد نیاز برای کسب مقام مشورتی به شرح زیر است:

- مرتبط بودن فعالیت‌های سازمان غیردولتی متقاضی با شورای اقتصادی و اجتماعی.

- برخورداری سازمان‌های غیردولتی مزبور از سازوکار دموکراتیک تصمیم‌سازی.
- حداقل باید دو سال از ثبت رسمی سازمان گذشته باشد.
- منابع درآمد اولیه سازمان‌های غیردولتی باید از مساعدت‌های نهادهای ملی، اعضا یا سازمان‌های غیردولتی دیگر تأمین شود.

صندوق‌ها، برنامه‌ها و آژانس‌های تخصصی خودگردان؛ سازمان‌های غیردولتی متمرکز بر یک موضوع خاص، ممکن است که دارای برخی اشکال مقام مشورتی با یکی از صندوق‌های سازمان ملل متحد، برنامه‌ها یا آژانس‌های تخصصی باشند.

این نوع روابط به میزان قابل توجهی با توجه به نوع سازمان تغییر می‌کنند: از «سازمان جهانی بهداشت» و «سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد» که ارتباط تنگاتنگی با سازمان‌های غیردولتی دارند تا «صندوق بین‌المللی پول» که فاقد هر گونه نظام رسمی ارتباطی با سازمان‌های غیردولتی است. سازمان‌های غیردولتی مرتبط با برنامه‌ها و صندوق‌ها می‌توانند در جلسات هیأت‌های اجرایی شرکت کنند. اگر چه ممکن است از نمایندگان این سازمان‌ها درخواست شود که به گفتگو با اعضای هیأت اجرایی بپردازند، اما فاقد هر گونه نقش رسمی در تصمیم‌سازی هستند.

در حال حاضر «سازمان تجارت جهانی» که کاملاً خارج از نظام سازمان ملل متحد قرار دارد، به استثنای نشست‌های وزرای آن که یک سال در میان برگزار می‌شود فاقد هر گونه رویه کسب اعتبار رسمی برای سازمان‌های غیردولتی است.

بخش سازمان‌های غیردولتی اداره امور اقتصادی و اجتماعی؛ «بخش سازمان‌های غیردولتی اداره امور اقتصادی و اجتماعی» به‌عنوان دبیرخانه کمیته سازمان‌های غیردولتی شورای اقتصادی و اجتماعی در تمام مسائل، در ارتباط با مقام مشورتی میان سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی فعالیت می‌کند. این بخش، همچنین یک سایت اینترنتی به نشانی زیر را

قطعنامه ۱۹۹۶/۳۱ شورای اقتصادی و اجتماعی

قطعنامه ۱۹۹۶/۳۱ شورای اقتصادی و اجتماعی در اواسط دهه ۱۹۹۰ برای سومین بار در تاریخ سازمان ملل متحد، شورای اقتصادی و اجتماعی راهکارهای خود را برای مشارکت سازمان غیردولتی مورد بازنگری قرار داد. شورا یک گروه کاری باز تعیین نمود که در یک دوره تقریباً سه ساله اصلاحاتی در مقررات لحاظ کردند (اقدامی که نخستین بار توسط سازمان‌های غیردولتی در جریان کنفرانس ریو در خصوص محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۹۲ اعمال شد).

نتیجه آن «قطعنامه شورای اقتصادی و اجتماعی ۱۹۹۶/۳۱» بود که ترتیباتی برای کسب اعتبارنامه سازمان‌های غیردولتی جهت شرکت در کنفرانس‌های سازمان ملل متحد تعیین کرد و فرآیند تنظیم درخواست برای مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی را تأثیرگذارتر نمود و همچنین این امکان را به روی سازمان‌های غیردولتی منطقه‌ای، ناحیه‌ای و ملی باز گذارد. این قطعنامه همچنین حق جبران را به سازمان‌های غیردولتی که درخواست مقام آنها از سوی شورای اقتصادی و اجتماعی رد شده بود یا مقام مشورتی‌شان از آنها گرفته شده بود اعطاء کرد. این قطعنامه، میان سازمان‌های غیردولتی و دولت‌های عضو تمایز قائل می‌شود به گونه‌ای که ترتیبات مشاوره به سازمان‌های غیردولتی حقوق مشابهی نظیر آنچه که دولت‌های عضو برای مشارکت در نظام ملل متحد از آن برخوردارند نمی‌دهد.

شورای اقتصادی و اجتماعی همچنین به تقویت تمامی نهادهای اقتصادی و اجتماعی در نظام ملل متحد پرداخته تا آنها بتوانند روند مشارکت سازمان‌های غیردولتی را مطابق با استانداردهای شورا بازنگری کنند. به ویژه، شورا پیشنهاد کرده که مجمع عمومی، نقش سازمان‌های غیردولتی را در تمامی حوزه‌های سازمان ملل متحد مورد بررسی قرار دهد.

اداره می‌کند و مطالبی پیرامون فعالیت‌های سازمان ملل، برای علاقه‌مندان ارسال می‌کند.

<http://www.un.org/esa/coordination/ngo>

اداره اطلاعات همگانی؛ روش دیگر دسترسی به سازمان ملل متحد از طریق «بخش سازمان‌های غیردولتی اداره اطلاعات همگانی» صورت می‌گیرد. معیار اصلی برای همکاری این است که یک سازمان غیردولتی

از برنامه ارتباطی و اطلاعاتی برخوردار باشد که بتواند به تهیه و انتشار اخبار و اطلاعاتی پیرامون سازمان ملل متحد در موضوع فعالیت خود، بپردازد. بخش سازمان‌های غیردولتی، یک برنامه اطلاعاتی گسترده را به صورت سالانه برای ۱۴۰۰ سازمان غیردولتی مرتبط با اداره اطلاعات همگانی و نیز سازمان‌هایی که دارای مقام مشورتی شورای اقتصادی و اجتماعی هستند، به شرح زیر هدایت می‌کند: برگزاری سی جلسه توجیهی، سه کارگاه ارتباطی و برنامه دوروزه آشنایی برای نمایندگان سازمان‌های غیردولتی جدید و کنفرانس سالانه سه روزه سازمان‌های غیردولتی و اداره اطلاعات همگانی (که یک اقدام بی‌نظیر سازمان‌های غیردولتی در مقر اصلی سازمان ملل متحد در نیویورک می‌باشد).

بخش سازمان‌های غیردولتی، حداکثر تا ۳ مجوز به نمایندگان سازمان‌های غیردولتی که مایل به حضور در ساختمان دبیرخانه در نیویورک می‌باشند، اعطاء می‌کند. همچنین مدیریت «مرکز منابع سازمان‌های غیردولتی/اداره اطلاعات همگانی» را در مقر اصلی سازمان ملل متحد به عهده دارد و نمایندگان سازمان‌های غیردولتی مرتبط با اداره اطلاعات همگانی، می‌توانند در آن جا با یکدیگر ملاقات نموده و به فعالیت می‌پردازند. این بخش، یک سایت اینترنتی به نشانی زیر را نیز راه‌اندازی نموده و امکان دسترسی به کلیه اسناد رسمی نظام ملل متحد را از این طریق فراهم می‌کند: (<http://www.un.org/dpi/ngosetion>). این سایت، اطلاعات منظم را ماهانه به صورت پستی ارسال نموده و یک خبرنامه به صورت الکترونیکی و کاغذی (تحت عنوان DPI/NGO Link) منتشر می‌کند. علاوه بر این یک تقویم ماهانه از مراسم‌ها و برنامه‌ها ارائه نموده و هر دو سال یک‌بار به انتشار یک فهرست‌نامه از سازمان‌های غیردولتی مرتبط با اداره اطلاعات همگانی می‌پردازد. نسخه الکترونی این کتابچه نیز در سایت اینترنتی «بخش سازمان‌های غیردولتی» موجود است. سازمان‌های غیردولتی مرتبط با «اداره اطلاعات همگانی» یک کمیته اجرایی ۱۸ نفره را از میان خود انتخاب می‌کنند که با این اداره در اجرای برنامه‌ها و مراسم از جمله «کنفرانس

سالانه سازمان غیردولتی و اداره اطلاعات همگانی» ارتباط و همکاری تنگاتنگی دارند.

بخش خدمات رابط سازمان‌های غیردولتی سازمان ملل متحد؛ علی‌رغم اینکه بخش خدمات رابط فاقد هر گونه مسئولیت رسمی در نظام کسب اعتبارنامه از سازمان ملل متحد بوده، بسیاری از فعالیت‌های آن از مشارکت سازمان‌های غیردولتی در موضوعات کاری سازمان ملل حمایت می‌کند. به‌عنوان مثال این بخش مباحث توسعه پایدار، حقوق بشر و از جمله حقوق زنان، صلح و خلع سلاح و سایر مواردی که سازمان ملل از طریق انتشارات، نظام اطلاع‌رسانی و برنامه‌های ارتباطی به اطلاع سازمان‌های غیردولتی می‌رساند را مطرح می‌کند. این بخش هر دو ماه یک بار یک خبرنامه تحت عنوان "Go Between" چاپ می‌کند که بخش وسیعی از فعالیت‌های سازمان ملل متحد، حوزه‌های همکاری میان سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی و سایر اخبار مربوطه را پوشش می‌دهد.

خبرنامه دیگر این بخش تحت نام "NGLS Roundups" در باره یک موضوع خاص یا یک فرآیند سازمان ملل متحد اطلاعات عمیقی فراهم می‌کند. این بخش همچنین دو "راهنمای عملی برای سازمان ملل متحد" منتشر کرده که به طور مرتب روزآمد می‌شود:

(۱) نظام ملل متحد: راهنمایی برای سازمان‌های غیردولتی ؛
(۲) راهنمای مرکز برای آژانس‌های سازمان ملل متحد، برنامه‌ها، صندوق‌ها و کنوانسیون‌ها .

این دو راهنما و سایر انتشارات این بخش به صورت الکترونیکی در نشانی زیر قابل دسترسی است:

<http://www.unsystem.org/ngls>
این بخش علاوه بر فعالیت انتشاراتی و اطلاع‌رسانی گسترده، به سازماندهی و حمایت انواع مختلف نشست‌ها و مشاوره‌های دربرگیرنده نظام ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی می‌پردازد. این بخش در ده سال گذشته، امکان شرکت بیش از ۴۰۰۰ سازمان غیردولتی از کشورهای درحال توسعه را در

فرآیندهای کنفرانس سازمان ملل متحد فراهم نموده است. اولویت‌های کاری کنونی این بخش شامل اهداف توسعه هزاره، پیگیری و اجرای کنفرانس‌های جهانی سازمان ملل متحد و حمایت از هیأت عالی‌رتبه دبیرکل می‌باشد که روابط جامعه مدنی و سازمان ملل متحد را بازنگری می‌نماید.

فصل ۲

آماده‌سازی برای یک نشست

برای سازمان‌های غیردولتی که هم‌اکنون دارای اعتبارنامه‌اند یا به‌تازگی فرآیند تنظیم درخواست مقام مشورتی را آغاز نموده‌اند، گام بعدی به سوی مشارکت مؤثرتر و سازنده‌تر در یک نشست، توسعه یک راهکار جلب حمایت و ایجاد ترتیبات پشتیبانی می‌باشد. هر اندازه سازمان‌های غیردولتی از آمادگی بیشتری برخوردار باشند، فعالیت آنها مؤثرتر خواهد بود.

هدفمند و مطلع باشید: باید فعالیت خود را با تشریح اهدافمان از شرکت در نشست و آنچه که درصدد دستیابی به آن هستیم، آغاز کنیم فعالیت‌های بعدی ممکن است برای رسیدن به این اهداف مورد اصلاح قرار گیرند. با گردآوری اسناد نشست که از پیش موجود هستند، اطلاعات بیشتری را کسب کنید. چنین اسنادی ممکن است شامل قطعنامه‌های از پیش مورد مذاکره قرار گرفته، بیانیه‌های حکومتی و پرسشنامه‌های فرستاده شده از سوی سازمان ملل متحد به دولت‌ها برای گردآوری دیدگاه‌هایشان باشد. بسیاری از مطالب سازمان ملل متحد در اینترنت قابل دسترسی است و سایر آنها را نیز می‌توان با قرار گرفتن در فهرست پستی دبیرخانه نشست

به دست آورد. قرائت دقیق این اسناد، بینش عمیقی نسبت به ابعاد بین‌المللی موضوع به ما اعطا نموده و مواضع اتخاذ شده در موضوع مورد بررسی را مشخص می‌سازد. اطلاع از بسیاری دیدگاه‌های مختلف به ما امکان می‌دهد که سیاست‌های فعالیت‌های "حمایت‌گری" خود را بهتر تنظیم کنیم. اگر نکته‌هایی است که در سند موجود نیست، باید به تهیه فهرستی از این موارد بپردازید تا در سند وارد شوند. بسیار حائز اهمیت است که برای اهداف، موضوعات، فعالیت‌ها و منابع اولویت‌هایی را تعیین نموده و دریابیم که امکان دستیابی به همه چیز وجود ندارد.

دسترسی‌های خود را افزایش دهید: آماده‌سازی‌ها می‌تواند شامل برقراری ارتباط با سایر سازمان‌های غیردولتی فعال در سطح ملی، منطقه‌ای، ناحیه‌ای و بین‌المللی را باشد. برخی سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی از تجربه کاری وسیعی با سازمان ملل متحد برخوردارند و ممکن است مایل به ارائه راهنمایی و حمایت از سازمان‌های کم تجربه و جدیدالتأسیس باشند. «کنفرانس سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی با سازمان ملل متحد» موارد مشارکت سازمان‌های غیردولتی و امکان دسترسی به سازمان ملل متحد را پایش نموده و مشارکت سازمان‌های غیردولتی را تسهیل می‌کند. از این رو باید اهداف و اولویت‌های سایر سازمان‌های غیردولتی را بررسی نموده و به دنبال زمینه‌های مشترک همکاری با آنها باشید. آماده‌سازی‌های مشترک با همکاری یکدیگر، اغلب به شکل‌گیری یک جنبش انجامیده، علاقه ملی را جلب نموده و از موازی‌کاری‌های غیرضروری جلوگیری می‌کند. فعالیت‌های شبکه‌ای و تبادل اطلاعات می‌تواند، آثار و منابع را به‌ویژه در سطح ملی دوچندان کند خصوصاً در شرایطی که بسیاری از سازمان‌های غیردولتی فاقد منابع یا ظرفیت لازم برای حضور در جلسات بین‌المللی هستند. گاهی اوقات، سازمان‌ها، منابع مالی خود را یکی می‌کنند تا به نمایندگی از طرف همه آنها یک نفر را به جلسه‌ای بفرستند.

البته فراموش نکنید که باید قبل از شروع جلسه بدانید که چه کسی یا چه کسانی از کشور متبوع شما در کنفرانس شرکت می‌کنند. از آنجایی که مذاکرات سازمان ملل متحد، ماه‌ها و حتی سال‌ها پیش از جلسه نهایی

انجام می‌شود. بنابراین برقراری ارتباط با مقامات ذی‌ربط، چه در یک تیم دیپلماتیک و چه در سطح ملی، می‌تواند فرصتی برای آغاز شناخت مواضع دولت در موضوعات مختلف و امکان تغییر آن و اینکه آیا دولت مزبور مایل به وارد کردن پیشنهادهای سازمان غیردولتی مربوطه است یا خیر ایجاد می‌کند. نمایندگان هیأت دولتی ممکن است ترکیبی از کارکنان مستقر در نمایندگی دولت در مقر اصلی سازمان ملل متحد در نیویورک یا ژنو و مقاماتی از یک یا چند وزارتخانه در پایتخت باشد. برخی از دولت‌ها اعضای سازمان‌های غیردولتی را نیز در هیأت نمایندگی خود وارد می‌کنند، هرچند که آنان حق ندارند به‌عنوان نماینده دولت سخنرانی کنند.

فهرستی از مطبوعات خبری و روزنامه‌نگارانی که قادر به دریافت آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی هستند را تهیه نموده و سایر اطلاعات را پیش از آغاز نشست یا در طی آن با تماس با روزنامه‌نگاران مربوطه به‌دست آورید. آنها را نسبت به یک یا دو موضوع کلیدی در جلسه آگاه کنید و به کمک آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی به روز نگه دارید. تلاش کنید که مطالب چاپ شده آنها حتماً مرور شده و دقت کنید که آیا مباحث جلسه در گذشته پوشش داده شده یا خیر. همچنین با روزنامه‌نگارانی که به داستان‌های مشابهی پرداخته‌اند، تماس حاصل نموده و آنها را نسبت به برگزاری جلسه آگاه کنید. اسامی آنها را نیز جهت ارسال آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی در یک فهرست توزیع قرار دهید.

در پایان نیز، با مقامات ذی‌ربط در سازمان ملل متحد که مسئولیت ارتباط با سازمان‌های غیردولتی را به عهده دارند، تماس حاصل کنید.

گام مؤثر بعدی شناختن کارکنان دبیرخانه است که پیرامون موضوعات محتوایی گزارش می‌نویسند. بررسی کنید که چگونه می‌توان برای آنها مطالبی را ارسال کرد. «بخش خدمات رابط سازمان‌های غیردولتی ملل متحد» - NGLS - در ژنو و نیویورک به پیگیری نشست‌ها و تأمین اطلاعات مورد نیاز پرداخته یا به پرسش‌هایی پیرامون آماده‌سازی یک کنفرانس پاسخ می‌دهد. سایت اینترنتی این بخش (www.unsystem.org/ngls) نیز حاوی اسناد و مطالب منتشر شده و

"پیوند"های اینترنتی به نظام ملل متحد و چگونگی تماس با دفاتر ارتباطی با سازمان‌های غیردولتی در سازمان ملل متحد می‌باشد.

آماده باشید: پس از کسب کلیه اطلاعات لازم در باره اجلاس، با سایر شرکت‌کنندگان نیز ارتباطاتی برقرار کنید. گام بعدی تهیهٔ پیش‌نویس مواضع سازمان‌تان می‌باشد (خواه به صورت یک مقاله یا یک بیانیه) که بهتر است در چند صفحه خلاصه شده و در آن پیشنهادهایی مشخص برای اقدام، به دولت‌ها یا سازمان ملل متحد مطرح شده است. ترجیحاً این مواضع را از قبل برای مقامات دولت‌ها، دبیرخانه نشست و سایر سازمان‌های غیردولتی ارسال نمایید. این مواضع را در اختیار روزنامه‌نگاران نیز قرار دهید تا اگر آنها به دنبال انتشار موضوعی می‌باشند، از قبل آمادگی استفاده از مواضع شما را داشته باشند. این روند باعث می‌شود که آگاهی عمومی افزایش یافته و حمایت لازم برای برخی موضوعات تأمین می‌گردد.

از یک دیدگاه راهبردی، نه تنها تعداد افراد شرکت‌کننده در نشست اهمیت دارد، بلکه شناسایی فردی که از بیشترین آمادگی برخوردار است نیز ضروری می‌نماید. در کنار مباحث کارشناسی، لازم است که افرادی که از طرف سازمان شما اعزام می‌شوند مهارت‌هایی نظیر لابی‌کردن (چانه‌زنی)، سازماندهی گروه‌های هم‌نظر غیردولتی، تهیه و ارائه سخنرانی (بیانیه شفاهی) و همکاری تأثیرگذار با مطبوعات را داشته باشند. همچنین مهم است همان کسانی را که در فرآیند مقدماتی به کمیته‌های مقدماتی اعزام می‌شوند، به اجلاس نهایی اعزام نمود زیرا ایشان در جریان تمامی مذاکرات اولیه قرار گرفته زیرا مذاکرات در یک روند به سمت اجلاس نهایی هدایت می‌شود. نشست‌های میان‌جلسه‌ای و فعالیت‌های سازماندهی‌شده توسط دولت‌ها نیز بخش‌های مهمی از فرآیند آماده‌سازی محسوب شده و به هیچ وجه نباید مورد غفلت قرار گیرند.

افراد شرکت‌کننده در نشست‌ها حداقل یک یا دو روز پیش از نشست در محل مورد نظر حضور می‌یابند. هم‌چنین، از آنجایی که مذاکرات اغلب بیش از زمان تعیین شده به طول می‌انجامد، احتمال حضور شرکت‌کنندگان تا یک روز پس از پایان نشست هم وجود دارد.

نشست‌های بزرگ بین‌المللی، از قبیل کنفرانس‌های جهانی ملل متحد و کنفرانس‌های سران ممکن است با یک گردهمایی سازمان‌های غیردولتی مستقل همراهی شود که اغلب چند روز پیش از نشست بین‌الدولی آغاز می‌شود. این گردهمایی‌ها می‌تواند شامل کارگاه‌ها، سخنرانی، نمایش فیلم و تصاویر و فعالیت‌های دیگری باشد که توسط فعالان غیردولتی از سراسر جهان سازماندهی می‌شود.

معمولاً مجموعه‌ای از سازمان‌های غیردولتی که از کشور میزبان بوده و اغلب در کمیته سازماندهی کنفرانس فعال هستند، بر این فعالیت‌های جانبی نظارت دارند؛ دبیرخانه کنفرانس معمولاً اطلاعات گسترده‌ای را در خصوص امور پشتیبانی کنفرانس از جمله تعیین چگونگی اجرای یک برنامه جانبی، گروه تماس، امور پشتیبانی محل برگزاری و مواردی از این قبیل ارائه می‌کند.

آنچه باید به همراه داشت: فراموش نکنید که نسخه‌ای از تمامی مکاتبات مرتبط با فرآیند کسب اعتبارنامه را همراه داشته باشید. معمولاً دبیرخانه سازمان ملل متحد نامه‌ای ارسال می‌کند که در آن شرکت‌کننده را به‌عنوان نماینده رسمی سازمان مربوطه به رسمیت شناخته است. ارائه نامه مذکور به همراه یک گذرنامه یا نوعی مدرک عکس‌دار برای صدور مجوز ضروری است.

نسخه‌هایی از بیانیه خود را به چند زبان رایج در سازمان ملل متحد و همچنین اطلاعاتی پیرامون سازمان خود، کارت ویزیت، سربرگ‌های اضافی سازمان و سایر امکانات دفتری که ممکن است مورد نیازتان واقع شود را به همراه داشته باشید. به همراه داشتن تجهیزات الکترونیکی از قبیل گوشی موبایل، لپ‌تاپ یا یک چاپگر کوچک نیز می‌تواند بسیار مفید واقع شود زیرا همواره برای استفاده از تسهیلات کامپیوتری و اینترنتی در کنفرانس‌های ملل متحد، محدودیت‌های زمانی و دسترسی محدود وجود دارد.

فصل ۳

پیگیری و اجرا

در تمامی نشست‌های اصلی سازمان ملل متحد، گروه‌های مشارکت‌کننده مشخصی شامل دولت‌ها، دبیرخانه، آژانس‌های سازمان ملل متحد، سازمان‌های غیردولتی، نمایندگان بخش خصوصی و رسانه‌ها وجود دارند. مشارکت گروه‌های مزبور، توسط مقررات مشخصی که همه چیز را از اشخاص شرکت‌کننده در جلسه تا ترتیب سخنرانان دربر می‌گیرد، هدایت می‌شود. درک این مقررات به اندازه موضوعات کنفرانس اهمیت دارد. شایان ذکر است که عدم‌شناخت این مقررات ممکن است موجب خسران شده و تلاش‌ها را بی‌اثر سازد. از پرسش کردن نهراسید! پروتکل‌های ذیل، امکان تمرکز بیشتری در فعالیت با دولت‌ها، در مشارکت با سایر سازمان‌های غیردولتی و نیز کشف فرصت‌های بیشتر برای مسائل پیشرفته در موضوعات مختلف را ایجاد می‌کند. فراموش نکنیم که «قطعنامه ۱۹۹۶/۳۱» به تشریح رابطه مشورتی میان سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی پرداخته و آنها را تشویق به ارائه مساعدت‌های مورد نیاز به فعالیت‌های سازمان ملل متحد می‌کند.

چگونه به دولت‌ها نزدیک شویم: تا امروز، دولت‌ها مهمترین بازیگران در فرآیندهای تصمیم‌سازی سازمان ملل متحد بوده‌اند. توانایی سازمان‌های غیردولتی در تأثیرگذاری بر سندهای نهایی به این بستگی دارد که تا چه اندازه دولت‌ها از نظرات سازمان‌های غیردولتی استقبال می‌کنند و نیز تا چه اندازه مایل به همکاری هستند. با این وجود، تعامل با دولت‌هایی که از دیدگاه متفاوتی برخوردارند نیز می‌تواند مفید واقع شود. معمولاً در جریان مذاکرات، به‌ویژه زمانی که به انتهای مذاکرات نزدیک می‌شویم، برخی دولت‌ها برای کسب امتیاز در بعضی حوزه‌ها، موضعی را کنار گذاشته یا در آنها تغییراتی ایجاد می‌کنند. مشاهده‌ی روند، به‌صورت کلی به ما کمک می‌کند که نیاز خود را در هر مرحله شناسایی کنیم، این نیاز می‌تواند به شکل برگزاری یک جلسه توجیهی، صدور یک بیانیه یا فعالیت‌های دیگر باشد.

همچنین باید نسبت به موضوعاتی که از لحاظ سیاسی حساس یا غیرقابل‌پیگیری هستند اشراف داشته باشیم زیرا در این صورت هر گونه صرف انرژی در این حوزه‌ها ممکن است بی‌فایده باشد. ضمناً متونی که قبلاً در مذاکرات پیشین پذیرفته شده‌اند، به‌ندرت در دستور کار قرار می‌گیرند و لذا صرف انرژی برای آنها صحیح نیست. باید توان خود را صرف مواردی کنیم که هنوز تحت مذاکره‌اند.

با توجه به این رهنمودهای کلی، نخستین گام در همکاری با دولت‌ها این است که چه وقت و کجا می‌توان به آنها نزدیک شد. سازمان‌های غیردولتی حتی به‌عنوان ناظر نیز نمی‌توانند در تمامی جلسات حضور یابند. محافظان امنیتی سازمان ملل یا کارکنان دبیرخانه، اشخاص ناخوانده را به ترک جلسه فرا می‌خوانند. در این صورت باید بدانیم کجا می‌توان به نمایندگان دولت‌ها دست یافت.

عمده تعاملات میان دولت‌ها و سازمان‌های غیردولتی بلافاصله پیش یا پس از جلسه مذاکره هنگامی که نمایندگان فرصت گفتگو داشته و مایلند که در فضای اطراف کنفرانس قدم بزنند روی می‌دهد. برای اینکه بدانیم چه کسی از کدام کشور است به یاد داشته باشیم که اعضای هیأت‌های

نماینده‌گی در اتاق کنفرانس در جای مخصوصی می‌نشینند که در مقابل آنها پلاک‌هایی ملیت آنها را مشخص می‌کند. از این طریق شما می‌توانید آنها را شناسایی کنید. البته گردهمایی‌هایی از قبیل مهمانی‌ها و مراسم‌های صرف ناهار، فرصت‌هایی برای بحث‌های غیررسمی فراهم می‌کنند. گاهی نیز دولت‌ها به سازمان‌های غیردولتی علاقه‌مند می‌شوند و می‌خواهند که نظرات و اولویت‌های خود را در جلسات توجیهی سازمان‌های غیردولتی مطرح کنند. کلیه این اشکال تبادل می‌تواند به فرصت‌هایی برای ایجاد روابط تبدیل شود که بعدها ممکن است پایه‌ای برای طرح درخواست برای بازنگری یک موضع‌گیری یا اتخاذ تصمیماتی در باره نحوه بیان یک موضوع در سند نهایی باشد.

دومین گام در همکاری با اعضای هیأت‌های نمایندگی، شناسایی کسی است که باید به آن نزدیک شد. کارشناسان وزارتخانه‌ها یا کسانی که از پایتخت اعزام شده‌اند، از آگاهی و درک بیشتری نسبت به دیپلمات‌های حرفه‌ای مستقر در سازمان ملل متحد برخوردارند. از سوی دیگر، دیپلمات‌های حرفه‌ای نیز از درک بهتری نسبت به چگونگی مدیریت جریان‌های سیاسی و روند مشخص سازمان ملل در حمایت از آنها برخوردارند. شخصیت‌های حقیقی، اولویت‌ها و سبک‌های کار، گاهی اوقات تفاوت قابل توجهی در روند مذاکره ایجاد می‌کنند. لازم است که این شخصیت‌ها و روندها و اولویت‌ها را به‌خوبی شناخت. علاوه بر این خوب است که با آن دسته از نمایندگان سازمان‌های غیردولتی که عضو یک هیأت نمایندگی دولتی هستند آشنا شد و ارتباطاتی را با آنها برقرار نمود.

در نهایت، سومین گام، شناخت چگونگی نزدیکی به دولت‌هاست. به احتمال زیاد، فرصت زیادی برای یک بحث پیچیده و طولانی وجود ندارد، از این رو باید ابتداء اولویت‌های خود را بشناسیم و پیام مورد نظر را روشن و واضح و با توجه به اولویت‌ها و با دقت فراوان تنظیم کنیم. گزارش‌های کتبی پیرامون موضوع یا سازمان می‌تواند مفید واقع شود اما باید به خاطر داشت که اکثر نمایندگان تمام روز را به مذاکره اشتغال داشته و در طی روز به صحبت و نوشتن اشتغال داشته‌اند و مطالبی را که دبیرخانه تهیه

کرده است مطالعه کرده‌اند. در این صورت هر چه این اطلاعات آماده‌تر باشد احتمال اینکه خوانده شود و مورد توجه بیشتر قرار گیرد. مقررات مشابهی نیز برای ارائه پیشنهاد در باره متن مورد مذاکره یا ارائه یک بیانیه کتبی وجود دارد. طرح یک پیشنهاد مستلزم پی‌گیری دقیق مذاکرات و شناخت مواضع متفاوت و شناسایی حامیان هر یک از مواضع مذکور می‌باشد. زبان سازمان ملل بسیار دقیق و حقوقی است به گونه‌ای که تنها یک علامت ویرگول می‌تواند به یک اختلاف سیاسی منجر شود. فعالیت‌های نمایندگان دولتی باید در چهارچوب این پارامترها انجام شود و اگر سازمان غیردولتی از همان عبارت‌پردازی‌ها استفاده کند احتمال پذیرش آن از سوی دولت‌ها وجود دارد. باید توجه کنیم که در جریان یک کنفرانس روند کار روی محتوا و بیان جملات بتدریج رو به افزایش است زیرا ممکن است که بارها روی عبارتی کار شود تا سرانجام مورد پذیرش همگان قرار گیرد. پیشنهاداتی که با زبان تندی نگاشته می‌شوند، معمولاً جدی تلقی نمی‌گردند.

پیش از نزدیک شدن به نماینده بالقوه موافق:

- از نحوه بیان متن که پیش از این در موضوع تحت بررسی در سازمان ملل متحد مورد توافق قرار گرفته است، آگاهی داشته باشید.
- از آنچه تاکنون در نشست مورد نظر مورد بحث قرار گرفته است، آگاه باشید.
- اطلاعات در دست را به زبانی که سبک سازمان ملل متحد است، آماده کنید.

یک نسخه تمیز از متن حاضر را، به همراه اصلاحات انجام شده در آن که یا پررنگ شده‌اند یا زیرخط‌دار هستند را آماده سازید. اگر نماینده دولتی پیشنهاد را پذیرفت، از او تشکر کنید و دقت کنید که الزامی برای طرح این موضوع در سطح عمومی وجود ندارد.

البته وقتی به سازمان‌های غیردولتی اجازه می‌دهند تا با نمایندگان دولت‌ها سخن بگویند و یک سخنرانی کتبی برای ارائه در جلسات باز یا رسمی

تنظیم کنند، فرصت خوبی برای پرداختن به اولویت‌ها پیش می‌آید. البته مهم است که بتوان پیام خود را به گوش اعضای دولت‌ها رساند. معمولاً اعضای سازمان‌های غیردولتی آخرین کسانی هستند که بیانیه خود را قرائت می‌کنند و از آنجایی که تا آن لحظه اعضای هیأت‌های نمایندگی ساعت‌ها به سخنرانی گوش داده‌اند، بهتر است فقط نکات کلیدی خود را در سه مورد خلاصه کنید و نه بیشتر. نکات مورد نظر را واضح و فشرده بیان کنید و فراموش نکنید که سخنان شما با مصادیق، اعداد و داستان‌هایی همراه شوند که توجه همگان را به خود جلب کنند. پیشنهادات معینی را برای اقدام مطرح کنید که با موضوعات خاص مورد بحث ارتباط داشته باشند. معمولاً در چنین جلساتی محدودیت زمانی وجود دارد و شما باید این موضوع را حتماً با دبیرخانه هماهنگ نموده و حسن نیت خود را با رعایت این زمان نشان دهید. سخنرانی خود را آهسته و شمرده بیان کنید تا اینکه مترجمان بتوانند هم‌زمان با شما کار ترجمه را انجام دهند. یادتان نرود که اگر سازمان‌های غیردولتی تلاش کنند که سخنرانی‌های خود را به صورت مشترک تهیه کنند که این نشانگر قدرت و همبستگی آنان است، این به این مفهوم است که دولت‌ها این سخنرانی را جدی‌تر می‌گیرند. اما حتماً باید عنوان شود که این متن از جانب کدام سازمان‌های غیردولتی قرائت می‌شود. همچنین از متن نسخه‌هایی را تهیه کنید و آنها را در اختیار اعضای هیأت‌های نمایندگی، دبیرخانه، مترجمان هم‌زمان، رسانه‌ها و سایر سازمان‌های غیردولتی قرار دهید.

همکاری با دبیرخانه: دبیرخانه ملل متحد در برخی موضوعات گزارش‌هایی را تنظیم می‌کند و به تهیه متون راهنمایی‌کننده در خصوص پروتکل و رویه‌ها می‌پردازد، اطلاعاتی را در باره توافقات قبلی و مسایل حقوقی تأمین می‌کند، اعتبارنامه‌ها را تأیید کرده و ترتیبات پشتیبانی را از جمله ایجاد تسهیلات برای سازمان‌های غیردولتی، برگزاری جلسات مشترک با نمایندگان دولت‌ها و کنفرانس‌های مطبوعاتی هدایت می‌کند. برقراری ارتباط با کارکنان دبیرخانه که مسئول همکاری با سازمان‌های غیردولتی

درک زبان: قدرت افعال

تلاش برای تأثیرگذاری در چارچوب سازمان ملل متحد، فقط نیاز به مهارت‌های سیاسی ندارد، بلکه درک ظرفیت تفاوت‌های کلامی و تعادل در زبان نیز ضروری است. همه اسناد سازمان ملل متحد که مورد مذاکره قرار گرفته‌اند، از لحاظ حقوقی تعهدآور نیستند اما اعضای هیأت‌های نمایندگی آموزش دیده‌اند که چگونه می‌توان مواردی که از لحاظ سیاسی تناقض‌آمیز هستند را در این اسناد گنجانید. این افراد به زبان از نگاه‌های مختلف می‌نگرند. از موارد مهم، یکی مکان یک واژه یا جمله در سند به‌عنوان یک کل است. متن موجود در یک "پاراگراف اجرایی" که اقدام خاصی را پیشنهاد می‌کند و متن موجود در پاراگرافی که به‌عنوان مقدمه سند به کار رفته و اطلاعات اولیه می‌دهد عمدتاً دارای وزن متفاوت هستند.

اگر بپذیریم که "فعل" قدرتمندترین بخش بیان است در این صورت نقطه مشترک یک توافق بستگی بسیاری به انتخاب فعل مناسب دارد. افعال، سطوح مختلفی از تعهد نسبت به یک موضوع یا اقدام را معین می‌کنند و وقتی اعضای هیأت‌های نمایندگی با یک پیشنهاد موافق نیستند اما حس می‌کنند که توان ندارند که این پیشنهاد را از متن سند خارج کنند، اغلب مخالفت خود را با انتخاب فعل‌های سطح پایین‌تر نشان می‌دهند. این فعل‌ها به ترتیب اهمیت عبارتند از:

Endorse	تصویب کردن
Decide	تصمیم گرفتن
Welcome	استقبال کردن
Call upon	فراخواندن
Invite	دعوت کردن
Encourage	تشویق کردن
Recognize	شناسایی کردن
Acknowledge	به رسمیت شناختن
Reaffirm	تأکید مجدد کردن
Express concern	نگرانی خود را ابراز کردن
Take note with appreciation	با قدردانی توجه کردن
Take note	توجه کردن

شاید تقریباً "قیدها" به همان اندازه "فعل‌ها" اهمیت دارند. استفاده از قید "مقتضی" می‌تواند به راحتی هر گونه مفهوم یا معنی را از جمله یا عبارت بزدايد.

هستند، به پیشبرد این رویه‌ها کمک می‌کند. علاوه بر این این افراد می‌توانند اطلاعاتی را برای شما تأمین کنند. پیش از آغاز یک جلسه آن دسته از کارکنان دبیرخانه را که در حال تهیه گزارش‌هایی در باره مسایل اساسی هستند شناسایی کنید و از آنها بپرسید چگونه می‌توانید اطلاعات مفید و مرتبط با سازمان خودتان را در اختیار ایشان قرار دهید.

همکاری با سازمان‌های غیردولتی دیگر؛ همکاری با سایر سازمان‌های غیردولتی می‌تواند از مهم‌ترین راهبردهای تأثیرگذاری بر یک اجلاس بین‌المللی یا منطقه‌ای سازمان ملل متحد باشد. حتی سازمان‌های غیردولتی که با برخی از اولویت‌ها موافق نیستند، می‌توانند زمینه‌هایی را برای همکاری با هم بیابند. گاهی اوقات این تنها گزینه برای یافتن راه حلی برای موضوع است. این همکاری‌ها در برخی موارد نیز می‌تواند به گروه‌ها امکان دهد تا با هم به تبادل دانش و تجربه بپردازند. اغلب سازمان‌های غیردولتی در کنفرانس‌های ملل متحد، اسناد مورد علاقه خود را گردآوری نموده و با یکدیگر به تبادل اطلاعات می‌پردازند. معمولاً یک اتاق خاص برای سازمان‌های غیردولتی وجود دارد که افراد می‌توانند در آنجا اطلاعات و اسناد مورد نیاز خود را جمع‌آوری نموده و با یکدیگر به تبادل اطلاعات بپردازند. معمولاً سازمان‌های غیردولتی جلسات خود را در همین اتاق برگزار می‌کنند و اگر یک سازمان غیردولتی جلسات خود را در ساختمان سازمان ملل متحد برگزار کند، این جلسه باید به روی هم باز باشد. روش‌های همکاری در موضوعات مختلف، متفاوت می‌باشد. این روش‌ها معمولاً به شکلی منظم و خلاقانه هدایت شده و کاملاً اختیاری هستند. برخی از راهبردهای مشترک آن عبارتند از:

یک جلسه توجیهی روزانه سازماندهی کنید: این جلسات یا اول صبح قبل از جلسه اصلی برگزار می‌شود، یا در پایان روز و یا در هر دو این زمان‌ها. این جلسات به سازمان‌های غیردولتی امکان می‌دهد که از چشم‌اندازهای یکدیگر اطلاع یافته و به اطلاع‌رسانی پیرامون مواضع دولتی بپردازند و

تلاش‌های جلب حمایت برای تغییر تصمیمات احتمالی را هماهنگ کنند. اگر برای برگزاری جلسات توجیهی برنامه‌ای ندارید، پیرامون موضوعات مورد علاقه با نمایندگان سایر سازمان‌های غیردولتی به بحث بپردازید.

امنیت: مقررات را رعایت کنید

سازمان ملل متحد به‌عنوان یک سازمان سیاسی عالی‌رتبه باید جوانب احتیاطی و امنیتی را در نظر داشته باشد. از جمله ممکن است وقتی برای شرکت در یک نشست ملل متحد وارد ساختمان سازمان ملل می‌شوید، افراد و چمدان‌های آنها از اشعه ایکس عبور کنند، یا حتی ممکن است که سگ‌های تشخیص بمب به کار گرفته شوند. پس از حمله ۱۱ سپتامبر به ایالات متحده آمریکا، مقررات امنیتی سخت‌گیرانه‌تر شده‌اند. اینکه این مقررات چقدر دقیق رعایت شوند بستگی به این دارد که چه کسانی در ساختمان باشند. اگر برای مثال، نشستی با حضور سران دولت‌ها یا تعداد بسیار زیادی از مقامات عالی رتبه کشورها برگزار می‌شود، ممکن است نظام امنیتی ملل متحد مو به مو رعایت گردد.

احترام به مقررات رفتاری (برای شرکت در یک نشست) و نیز احترام به تصمیمات گرفته شده توسط پرسنل امنیتی بخشی از روحیه همکاری با سازمان ملل است. در این بخش انتظار نداشته باشید که وسعت نظری وجود داشته باشد. برای نمونه، برگزاری تظاهرات در حیاط سازمان ملل متحد، بحث و جدل تند با نگهبانان یا استفاده از کارت شناسایی فرد دیگری ممکن است دلالی باشد که دفعه بعد از ورود شما جلوگیری شود. ممکن است که این اقدامات از نظر شما در همان لحظه‌ای که آن را انجام می‌دهید از لحاظ سیاسی مقتضی و مناسب باشد اما ممکن است در نهایت مانع تحقق اهداف بلندمدت شما گردد.

یک گروه هم نظر تشکیل دهید: گروه‌های هم‌نظر روش بسیار مؤثری برای کسانی است که دارای اولویت‌های مشابه بوده و بتوانند با یکدیگر پیرامون موضوعات واحد همکاری کنند. این همکاری ممکن است منطقه‌ای باشد یا در ارتباط با گروه هدف قرار گیرد. ایجاد یک گروه به اعضاء امکان می‌دهد که با تقسیم کار، هم زمان در جلسات چندگانه شرکت کنند، کارشناسان

مختلف را به خدمت گروه در آورند و بتوانند راهبردهای مشترک طراحی کنند. گروه‌های هم‌نظر اغلب وزن سیاسی کافی برای طرح یک بیانیه در اجلاس را داشته و آن دسته از نمایندگان دولت‌ها که در ارتباط با موضوع مورد نظر قرار دارند، می‌توانند در جلسات آن شرکت نمایند. این جلسات توجیهی فرصت مناسبی است تا سازمان‌های غیردولتی بتوانند با نمایندگان دولت‌ها تعامل داشته و از نظرات نمایندگان دولت‌ها در خصوص روند مذاکرات بهره‌مند شوند. سازمان‌های غیردولتی همچنین می‌توانند گروه‌های هم‌نظر کشوری یا منطقه‌ای تشکیل دهند و پیشنهادهای خود را برای نمایندگان دولت مزبور یا نمایندگان دولت‌های منطقه ارائه دهند.

یک تیم پایش تشکیل دهید؛ خیلی سخت است که بتوان همه جوانب مذاکرات دولتی را زیر نظر گرفت. اما به هر حال بسیار مفید خواهد بود که منتقدانه روند پیشرفت مذاکرات را زیر نظر داشته باشیم و بدانیم که کدام عناصر برای رسیدن به اجماع باید مورد مصالحه قرار گیرند. گاهی اوقات نمایندگان دولت‌ها به دو یا چند گروه کاری تقسیم می‌شوند تا بتوانند تمام صبح و بعد از ظهر و گاهی اوقات شب‌ها را در جلسات مختلف به سر برند و از این رو با تشکیل یک تیم غیردولتی پایش می‌توانید تمام جلسات را زیر نظر داشته باشید. سپس در یک جلسه توجیهی روزانه یا در چارچوب یک گروه هم‌نظر، اعضای تیم به تمام سازمان‌های غیردولتی شرکت‌کننده گزارش می‌دهند.

منابع اطلاع‌رسانی تولید کنید؛ یک نشریه یا خبرنامه روزانه در مورد موضوع جلسه که بتواند وقایع مختلف را پوشش دهد و نقطه نظرات مختلف را منتشر سازد، مورد توجه بسیاری از شرکت‌کنندگان در سطوح مختلف خواهد بود. این نشریه برای تولید و توزیع اطلاعات خلاصه در موضوعات خاص مفید بوده و شاید حتی بتواند چشم‌اندازهای کلیدی مرتبط با موضوع یا آمارهای خاصی در مورد موضوع مورد نظر را منتشر سازد. از دبیرخانه اجلاس بپرسید که رویه‌های در دسترس قرار دادن اسناد غیردولتی چگونه

است. معمولاً برای این کار میز یا قفسه‌های خاصی اختصاص داده می‌شود.

با مطبوعات همکاری کنید؛ روزنامه‌نگاران از روزنامه‌های ملی و بین‌المللی، مجلات، تلویزیون‌ها، ایستگاه‌های رادیویی و سایت‌های اطلاع‌رسانی اینترنتی، ممکن است برای پوشش خبری اجلاس‌های عمده سازمان ملل متحد فعالیت کنند. در این حالت جلب حمایت رسانه‌ها نسبت به موضوعات مورد علاقه سازمان‌های غیردولتی می‌تواند راهبرد مفیدی برای بسیج حمایت مردمی باشد.

اداره اطلاعات همگانی ملل متحد مسئول مدیریت و هماهنگی روابط سازمان ملل متحد با مطبوعات است. معمولاً این اداره اتاقی را به مطبوعات اختصاص می‌دهد، جلسات توجیهی روزانه برگزار می‌نماید، خبرهای مطبوعاتی را توزیع کرده و در صورت لزوم کنفرانس‌های مطبوعاتی برگزار می‌کند. سازمان‌های غیردولتی برای برگزاری، برای برگزاری کنفرانس‌های مطبوعاتی که در آن سخنرانانی از سازمان‌های غیردولتی حضور دارند، می‌توانند با دبیرخانه و اداره اطلاعات همگانی همکاری کنند.

همواره به یاد داشته باشید که خبرنگاران در سازمان ملل متحد کمتر به دنبال یک داستان هستند. برای همین لازم است که همواره قبل از اینکه اجلاس شروع شود، به سراغ آنها بروید. در غیر این صورت، دنبال خبرنگارانی باشید که در همان کشوری که دفتر دارند یا با روزنامه‌نگارانی که همان موضوع شما را دنبال می‌کنند. سعی کنید که به یک یا دو "زاویه" فکری تازه ببینید. یک نمونه مطلوب برای روزنامه‌نگاران، موضوعات جدیدی است که تا کنون پوشش داده نشده‌اند، یا یک راه حل تازه در جریان مذاکراتی که همه به آن علاقه‌مند هستند. اگر بتوان یک دیدگاه آگاهانه در موضوعات این چنینی ارائه داد، این موضوع می‌تواند علاقه‌مندی افراد را بیشتر یا باعث افزایش آگاهی شود. آمار و ارقامی تهیه کنید که روزنامه‌نگاران را متقاعد سازد و آنها بتواند با تکیه بر این حقایق داستانی بسازند. تلاش نکنید که مطالب بیش از اندازه یا اسناد بسیار طولانی ارائه کنید. بسیاری از روزنامه‌نگاران دوست دارند که مطلب خود را تا پایان روز

بنویسند. خبرهای کهنه و قدیمی قابل استفاده نمی‌باشد، بنابراین هر چه اطلاعات زودتر ارایه شود، احتمال بیشتری دارد که قابل استفاده باشد. در برخی موارد، می‌توان بر اساس خبرهای مطبوعاتی سازمان ملل خبری را تنظیم نمود، زیرا اغلب روزنامه‌نگاران دوست دارند که علاوه بر خبرهای سازمان ملل متحد، به منابع مختلف نیز دسترسی داشته باشند. ممکن است یک تماس تلفنی به موقع یا یک پیام کوتاه الکترونی همراه با یک نقل قول جذاب، باعث شود که توجه روزنامه‌نگاران به شما جلب شود.

زمینه‌هایی برای کنشگری

در گذشته، سازمان‌های غیردولتی به طور خاص در برخی روندهای تصمیم‌سازی سازمان ملل متحد فعال بوده‌اند. این چند مورد عبارتند از:

کنفرانس‌ها: سازمان‌های غیردولتی تأثیر بسزایی بر جریان کنفرانس‌های جهانی و بزرگ ملل متحد که در طی دهه ۱۹۹۰ رخ داد و با اجلاس جهانی کودکان در سال ۱۹۹۰ آغاز شد، داشته‌اند. ده‌ها هزار سازمان در کنفرانس‌های مختلفی نظیر کنفرانس محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۹۲، کنفرانس بین‌المللی جمعیت و توسعه در سال ۱۹۹۴، پنجمین کنفرانس جهانی زنان در سال ۱۹۹۵، اجلاس جهانی توسعه اجتماعی در سال ۱۹۹۵، کنفرانس اسکان در خصوص مسکن و توسعه شهری در سال ۱۹۹۶، و کنفرانس جهانی غذا در سال ۱۹۹۶ حضور داشته‌اند. یک طیف گسترده‌تر از سازمان‌های غیردولتی و از جمله تعداد بسیاری از گروه‌های ملی در این اجلاس‌ها حضور یافته‌اند. بسیاری از این اجلاس‌ها فرصت‌های بی‌نظیری برای فعالیت‌های شبکه‌ای در یک مقیاس بی‌سابقه جهانی بوده است. در جریان این کنفرانس‌های بین‌المللی، سازمان‌های غیردولتی به تبادل تجربیات خود پرداخته‌اند، دیدگاه‌های جدید و غیرمترعارف مطرح کرده‌اند، نشست‌های موازی هیجان‌انگیز برگزار نموده و توجه رسانه‌های بین‌المللی را به خود جلب کرده‌اند.

اما بسیاری از سازمان‌های غیردولتی به تدریج متوجه لزوم فعالیت در

روند رسمی بین‌الدولی شده‌اند. خود سازمان ملل متحد از زمان برگزاری کنفرانس محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۹۲ در ریودوژانیرو بود که این روند را تشویق نمود. از آن هنگام تعداد بسیاری از تشکل‌های غیردولتی در روندهای مشورتی، تدارکاتی و کنفرانس‌ها و برنامه‌های سازمان ملل متحد شرکت داشته‌اند. در سال ۱۹۹۴، در جریان کنفرانس بین‌المللی جمعیت و توسعه، یک گروه هم‌نظر زنان که بسیار قدرتمند عمل می‌کرد، موفق شد که گرایش بین‌المللی جمعیت را از تمرکز بر کنترل جمعیت به تأکید بر توانمندسازی زنان به‌عنوان یک اصل ضروری برای تعادل جمعیت و توسعه تغییر دهد.

کنفرانس بین‌المللی تأمین منابع مالی روند توسعه که در سال ۱۹۹۸ آغاز شد و سرانجام به یک کنفرانس جهانی در سال ۲۰۰۲ منجر گردید، اشکال تازه‌ای از مشارکت گروه‌ها را در خارج از نظام ملل متحد تشویق نمود. مقدمات این کنفرانس با تکیه بر نظریات و دیدگاه‌های نمایندگان سازمان‌های غیردولتی و بخش خصوصی شکل گرفت که در جلسات بسیاری شرکت نمودند و دیدگاه‌های خود را وارد مباحث بین‌الدولی ساختند.

اجلاس جهانی توسعه پایدار که در سال ۲۰۰۲ برگزار شد، هم در جریان نشست‌های تدارکاتی آن و هم در خود اجلاس پذیرای گروه‌های عمده بود که از جمله آنها می‌توان به این مجموعه‌ها اشاره کرد: سازمان‌های غیردولتی، گروه‌های بومی، مقامات محلی، دست‌اندرکاران بخش خصوصی و صنعت، علوم و فناوری، اتحادیه‌های تجاری و صنفی، کشاورزان، جوانان و زنان. دستاورد عمده اجلاس تأکید بر اجرای توافقنامه‌های بین‌الدولی در خصوص توسعه پایدار بود که یک دهه قبل به تصویب رسیده که در جریان آن بر ضرورت مشارکت گروه‌های عمده و سایر ذی‌نفعان در فرآیند توسعه پایدار تأکید شده بود.

شورای اقتصادی و اجتماعی ملل متحد (اکوسوک): در میان تمام مباحث برنامه‌ریزی شده نظام ملل متحد، سازمان‌های غیردولتی بیشتر در شورای اقتصادی و اجتماعی آن و برخی از نشست‌های کمیسیون‌های آن فعال

هستند، زیرا بیشترین آزادی عمل را برای مشارکت دارند. برخی از کمیسیون‌ها نظیر کمیسیون توسعه پایدار سازمان‌های غیردولتی را بخش لاینفک فرآیند کار خود می‌دانند و بنابراین شکل‌های ابتکاری را نظیر "نشست‌های گفتگوهای ذی‌نفعان چندگانه" را ابداع نموده‌اند که تضمین‌کننده مشارکت سازمان‌های غیردولتی باشد. اغلب خود سازمان‌های غیردولتی چنین کمیسیون‌هایی را بسیار مرتبط با موضوعات حمایت‌گری خود می‌دانند (حداقل تا آنجا که به حقوق اقتصادی و اجتماعی مربوط می‌شود). برای اولین بار در اجلاس سالانه شورای اقتصادی و اجتماعی در سال ۲۰۰۱، کنفرانس سازمان‌های غیردولتی دارای روابط مشورتی با ملل متحد (CONGO) با حمایت «بخش خدمات رابط سازمان‌های غیردولتی» (NGLS) یک مجمع غیردولتی مرتبط با بخش عالی رتبه شورا تشکیل داد تا سازمان‌های غیردولتی قادر شوند توصیه‌های کلیدی خود را مطرح سازند.

سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی با شورای اقتصادی اجتماعی که دارای مقام عمومی نسبت به شورا هستند حتی می‌توانند پیشنهاداتی را برای دستور کار شورا مطرح سازند که معمولاً یک امتیاز خاص برای دولت‌ها محسوب می‌شود. علاوه بر این مفاد توافق شده در کمیسیون‌ها ممکن است پس از این، بدون بحث بیشتر، در مجمع عمومی مورد تصویب قرار گیرد و در این صورت آنچه در این شورا و کمیسیون‌های آن انجام می‌شود مورد تأیید سطح عالی‌تر واقع می‌شود.

البته اگر در کار کمیسیون‌ها دقیق‌تر شویم، این به این معنا نیست که کمیسیون‌ها به نسبت شورای اقتصادی و اجتماعی یا مجمع عمومی دارای وزن سیاسی کمتری در نظام ملل متحد هستند. بسیاری از مسائلی که در شورا یا مجمع عمومی مطرح می‌شوند، ممکن است در هیچ کجای سازمان ملل متحد و از جمله در کمیسیون‌ها مطرح نشوند و در عین حال تمام توافقی‌هایی که در کمیسیون‌ها به انجام می‌رسند ممکن است در سطوح عالی‌تر تأیید نشوند.

شکل‌های تازه مشارکت: در سال‌های اخیر، سازمان ملل متحد در جستجوی مزایای احتمالی اشکال تازه تصمیم‌سازی مشارکتی و از جمله گفتگوهای مابین ذی‌نفعان چندگانه، جلسات با حضور نمایندگان جامعه مدنی و میزگردهایی بین سران دولت‌ها و جوامع مدنی بوده است. این گونه فعالیت‌ها به گونه‌ای طراحی شده‌اند که افراد فعال در یک موضوع خاص را گرد هم آورند تا با یکدیگر به تبادل چشم‌اندازها و تجربیات خود بپردازند. به طور کلی، سازوکارهای متفاوتی برای گردآوری نظرات افراد بیشتر، گنجاندن دیدگاه‌های مختلف، ایجاد اعتماد و مشارکت، ایجاد تعهد برای اجرای تصمیمات با هدف ارتقای تصمیم‌سازی بهتر در نظر گرفته می‌شوند.

از این رویکرد تازه استقبال خوبی شده است. علاوه بر نشست سالانه کمیسیون توسعه پایدار، چنانکه گفته شد شکل‌های تازه مشارکت توسط کنفرانس بین‌المللی تأمین منابع ملی توسعه و نیز اجلاس جهانی توسعه پایدار پیگیری شده است. همچنین مجمع عمومی سازمان ملل متحد نیز جلسات غیررسمی "قرمول اریا" خود را در برخی موضوعات خاص افزایش داده است که ممکن است از سازمان‌های غیردولتی نیز دعوت کند در آن شرکت نمایند.

دور از نشست‌ها چه می‌گذرد

فعالیت در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای: تمام سازمان‌های غیردولتی نمی‌توانند در یک نشست ملل متحد شرکت نمایند اما آنان می‌توانند بدون اینکه در این نشست‌ها باشند فعالیت‌های بسیار مهمی را انجام دهند. در واقع فعالیت در سطح بین‌المللی بدون حمایت در سطوح منطقه‌ای، ملی یا محلی اهمیت آنچنانی ندارد. برای مثال، پیش از آنکه هر اجلاس آغاز گردد، سازمان‌های غیردولتی در سطح ملی ممکن است با سایر سازمان‌های جامعه مدنی ارتباط بگیرند، نظراتی را جمع‌آوری کنند و با مقامات دولتی که در حال تدوین مواضع ملی هستند، در میان بگذارند. ممکن است که این سازمان‌ها پیشنهاداتی را در مورد سیاست‌های دولتی مطرح سازند یا حتی نظریات خود را در باره گزارش‌های کشوری بیان کنند و یا حتی از

دولت مربوطه خود بخواهند که یک نماینده غیردولتی را در هیأت نمایندگی خود بگنجانند.

همچنین سازمان‌های غیردولتی ممکن است آگاهی عموم را از طریق فعالیت‌های مطبوعات یا سایر فعالیت‌های آموزشی افزایش دهند. این سازمان‌ها ممکن است با نمایندگان مجلس همراه شوند تا این نمایندگان بحث‌هایی را با دولت در زمینه‌های مربوطه داشته باشند یا تدارکاتی برای این نشست‌ها فراهم سازند. سازمان‌های غیردولتی ممکن است در سطح کشوری گرد هم آیند تا تأثیر بیشتری داشته یا نشست‌های تدارکاتی منطقه‌ای برگزار کرده و گزارش‌های موازی را در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای گرد آورند. سرانجام اینکه این سازمان‌ها ممکن است روند پیشرفت و نتایج نشست را از طریق اسناد و بیانیه‌های خبری سازمان ملل (که در سایت این سازمان قابل دسترسی است) یا با ایجاد ارتباط با نمایندگان دولت‌ها یا از طریق سایر ارتباطات با سازمان‌های غیردولتی ملی یا بین‌المللی که در نشست شرکت کرده‌اند، پایش کنند.

پایش و اجرای تصمیمات: توافق‌های سازمان ملل متحد تنها گام اول در روند تحقق اهدافی هستند که در این توافق‌ها ذکر شده‌اند. اهمیت محوری این توافق‌ها در روند پیگیری آنها در سطح ملی است. در بسیاری از توافق‌نامه‌ها ضرورت ایجاد یک سازوکار پیگیری، روش‌های ارزشیابی اجرا و منابع تأمین مالی آنها مطرح شده است. در موضوع در درجه اول مسئولیت دولت‌های ملی و سازمان‌های بین‌المللی است که از این ابزارها استفاده کنند تا تعهدات و وظایف بیان شده را به واقعیت مبدل سازند. اما سازمان‌های غیردولتی نیز می‌توانند در پیگیری و اجرای تصمیمات حاصله از نشست نقش مؤثری را ایفا کنند. آنان می‌توانند به پایش فعالیت‌ها بپردازند و دولت‌های ملی و آژانس‌های بین‌المللی را تشویق کنند که به وعده‌های خود عمل کنند. نخستین اقدام این است که سازمان غیردولتی نسخه‌ای از توافق نهایی را یا از طریق اینترنت یا از طریق تماس با دبیرخانه نشست مزبور به دست آورد. گام بعدی شناسایی بخش‌های دولتی مسئول

اجرای مفاد است و در عین حال لازم است که تماس‌هایی را در طی روند نشست ایجاد نموده همچنان حفظ نماید. در عین حال لازم است ارتباطات با شبکه‌های غیردولتی منطقه‌ای و بین‌المللی نیز تداوم یابد تا تبادل اطلاعات در خصوص راهبردها و رویه‌ها برای تضمین روند پاسخگویی صورت گیرد. سرانجام اینکه ممکن است یک سازمان غیردولتی نشستی را پس از گذشت چند ماه از زمان برگزاری نشست سازمان ملل تشکیل دهد و از کنشگران مربوطه نظیر نمایندگان دولت‌ها، سایر سازمان‌های غیردولتی، رسانه‌ها، دانشگاهیان، نمایندگان بخش خصوصی، کمک‌دهندگان و نیز آژانس‌های ملل متحد دعوت کند تا یک برنامه اقدام یا مجموعه‌ای تعهدات برای پیگیری سند نهایی اتخاذ شود یا میزان پیشرفت حاصله ارزشیابی شود یا در مورد گام یا گام‌های بعدی نظرات همگان جمع‌آوری شود.

ضمائم

ضمیمه یک

نشانی‌های اینترنتی نظام ملل متحد

سایت اصلی سازمان ملل متحد (www.un.org) اطلاعات بسیار زیادی را در خصوص صلح و امنیت، توسعه اقتصادی و اجتماعی، حقوق بشر، امور انسان دوستانه و حقوق بین‌الملل در دسترس قرار می‌دهد. همچنین می‌توان در آن اطلاعاتی درباره دبیرکل، کشورهای عضو، مسائلی در باره دستور کار ملل متحد، کنفرانس‌ها و مراسم‌ها، جامعه مدنی و بخش خصوصی به دست آورد. بسیاری از ارگان‌های ملل متحد دفاتر خاصی برای ارتباط با سازمان‌های غیردولتی دارند. اطلاعات تماس با برخی از این دفاتر در زیر آمده است:

Department for Disarmament Affairs (DDA)
اداره امور خلع سلاح
www.un.org/Depts/dda
NGO Liaison Office
Mr. Davey McNab
Room S-3151D, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 2874

fax +1-212/963 1121
e-mail <mcnab@un.org>

Department of Economic and Social Affairs (DESA)

www.un.org/esa/
اداره امور اقتصادی و اجتماعی

NGO Section

Ms. Hanifa Dahela Mezoui,
Chief Room DC1-1480,
United Nations
New York NY 10017, United States

telephone +1-212/963 8652

fax +1-212/963 9248

e-mail <desangosection@un.org>

website (www.un.org/esa/coordination/ngo)

Social Development امور اجتماعی

Mr. Yao N'Goran
Division for Social Policy and Development
Room DC2-1360,
United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 3175
fax +1-212/963 3062
e-mail <ngoran@un.org>
website (www.un.org/esa/socdev)

Division for Sustainable Development بخش توسعه پایدار

Ms. Federica Pietracci
Major Groups Focal Point
Room DC2-2262, United Nations
New York NY 10017,
United States
telephone +1-212/963 8497
fax +1-212/963 0443
e-mail <pietracci@un.org>
website (www.un.org/esa/sustdev/index.html)

دفتر امور مالی توسعه Financing for Development Office (FFD)

Mr. Daniel Platz,
NGO Liaison
2 U. N. Plaza (DC2-2386),
New York, N.Y. 10017
Telephone: 212-963-2587,
Fax: 212-963-0443
e-mail <ffdooffice @ un.org>
website (www.un.org/esa/ffd)

دبیرخانه Secretariat of the Permanent Forum for Indigenous Issues

مجمع دائمی مسائل بومیان

Elsa Stamatopoulou-Robbins
Room DC2-1772,
United Nations
New York NY 10017,
United States
telephone +1-917/367 5100
e-mail <indigenouspermanentforum@un.org>
website (www.un.org/esa/socdev/pfii/index.html)

Department of General Assembly Affairs and Conference

خدمات کنفرانس ها Services (DGAACS) اداره امور مجمع عمومی و خدمات کنفرانس ها

www.un.org/Depts/DGAACS
Mr. Sergei Cherniavksy
Political Affairs Officer
Room S-2977D, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 3051
fax +1-212/963 5305

Department of Political Affairs (DPA) اداره امور سیاسی

www.un.org/depts/dpa/qpal
Division for Palestinian Rights
Mr. Wolfgang Grieger
NGO Liaison Office Room S-3350I,

United Nations New York NY 10017,
United States
telephone +1-212/963 1550
fax +1-212/963 4199
e-mail <grieger@un.org>
website (www.un.org/Depts/dpa/ngo)

همگانی Department of Public Information (DPI)

www.un.org/dpi/ngosection
DPI/NGO Section
Mr. Paul Hoeffel, Chief
Room S-1070L, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 6842
fax +1-212/963 6914
e-mail <dpingo@un.org>

NGO Resource Centre
Room L-1B-31, United Nations
New York NY 10017,
United States
telephone +1-212/963 7234/7078
fax +1-212/963 2819

Department of Peacekeeping Operations (DPKO)

www.un.org/Depts/dpko/dpko/home.shtml
Peace and Security Section
Public Affairs Division
Department of Public Information
United Nations
New York NY 10017,
United States
telephone +1-212/963 6840
fax +1-212/963 9737

International Strategy for Disaster Reduction (ISDR)

www.unisdr.org استراتژی بین‌المللی برای کاهش فجایع
Secretariat for the ISDR Palais des Nations,
Office A-573
CH-1211 Geneva 10,
Switzerland
telephone +41-22/917 2103
fax +41-22/917 0563
e-mail <isdr@un.org>

Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)

www.reliefweb.inf دفتر هماهنگی امور بشردوستانه
Ms. Madeleine Moulin-Acevedo
Advocacy and External Relations Officer
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10,
Switzerland
telephone +41-22/917 3160
fax +41-22/917 0023
e-mail <moulin-acevedo@un.org>

United Nations Office at Geneva (UNOG)

www.unog.ch دفتر سازمان ملل متحد در ژنو
7 Ricardo Espinosa NGO Liaison Officer Palais des Nations, Room
> 155 CH-1211 Geneva 10, Switzerland telephone +41-22/917 212
fax +41-22/917 0583 e-mail <respinosa@unog.ch

United Nations Office at Nairobi (UNON)

www.unon.org دفتر سازمان ملل متحد در نایروبی
PO Box 67578
Nairobi 00200,
Kenya
telephone +254-20/621234

United Nations Office at Vienna (UNOV)

www.unvienna.org دفتر سازمان ملل متحد در وین

Mr. Boris Znamenski Chief,
Protocol and NGO Liaison
Vienna International Centre,
Room E1415
Wagramerstrasse 5 A-1400 Vienna,
Austria
telephone +43-1/26060, extension 4090
fax +43-1/26060 5929
e-mail <boris.znamenski@unvienna.org>

آژانس‌ها، برنامه‌ها و صندوق‌های ملل متحد

Food and Agricultural Organization (FAO)

www.fao.org سازمان غذا و کشاورزی
Mr. Thomas Price
Senior Programme Officer
Resources and Strategic Partnerships Unit (TCDS)
Viale delle Terme di Caracalla I-00100 Rome,
Italy
telephone +39-06/5705 4775
fax +39-06/5705 5175
e-mail <thomas.price@fao.org>

Mr. Diego Colatei
Programme Officer, TCDS
Viale delle Terme di Caracalla
I-00100 Rome, Italy
telephone +39-06/5705 4370
fax +39-06/5705 5175
e-mail <diego.colatei@fao.org>

International Atomic Energy Agency (IAEA)

www.iaea.org/worldatom آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

Ms. Tracy C. Brown
Room DC1-1155,
United Nations
New York NY 10017, USA
telephone +1-212/963 6011
fax +1-917/367 4046
e-mail <brown@un.org>, <iaeany@un.org>
website (www.iaea.org)

International Civil Aviation Organization (ICAO)

www.icao.int
سازمان بین‌المللی هوانوردی غیرنظامی
Mr. Denis Chagnon
Public Information Officer
999 University Street Montreal, Quebec
Canada H3C 5H7
telephone +1-514/954 8220
fax +1-514/954 6376
e-mail <dchagnon@icao.int>

International Court of Justice (ICJ)

www.icj-cij.org
دیوان دادگستری بین‌المللی
Mr. Arthur Th. Witteveen
First Secretary of the Court in Charge of Information Matters,
Peace Palace 2517 KJ The Hague,
Netherlands
telephone +31-70/302 2323
fax +31-70/364 9928
e-mail <information@icj-cij.org>

International Fund for Agriculture (IFAD)

www.ifad.org
صندوق بین‌المللی کشاورزی
Ms. Sappho Haralambous
Coordinator,
NGOs and Civil Society Partnerships
Economic Policy and Resources Strategy Department
107, Via del Serafico 00142 Rome,
Italy

telephone +39-06/5459 2238
fax +39-06/5459 2141
e-mail <s.haralambous@ifad.org>

کار International Labour Office (ILO) سازمان بین‌المللی کار

www.ilo.org
Mr. Dominique Peccoud
Relations with NGOs
4, route des Morillons
CH-1211 Geneva 22,
Switzerland
telephone +41-22/799 6495
fax +41-22/799 7146
e-mail <peccoud@ilo.org>

Office for Inter-Organization Relations

Ms. Maria Ducci,
Chief 4, route des Morillons
CH-1211 Geneva 22,
Switzerland
telephone +41-22/799 7148
fax +41-22/799 7289
e-mail <ilo@ilo.org>

Ms. Audrey Esposito

External Relations and Partnerships
4, route des Morillons CH-1211 Geneva 22,
Switzerland
telephone +41-22/799 6180
e-mail <esposito@ilo.org>

صندوق بین‌المللی پول International Monetary Fund (IMF)

www.imf.org
Ms. Simonetta Nardin
Public Relations Officer
External Relations Department

700 19th Street NW Washington DC 20431,
United States
telephone +1-202/623 7000
fax +1-202-623 4661
e-mail <ngoliaison@imf.org>, <snardin@imf.org>

International Maritime Organization (IMO)

سازمان بین‌المللی دریانوری www.imo.org
Mr. Lee Adamson
Public Information Manager
4 Alebert Embankment
London SE1 7SR, United Kingdom
telephone +44-20/77 35 7611
fax 44-20/75 87 3210
e-mail <ladamson@imo.org>

n (INSTRAW) International Research and Training Institute for the Advancement of Wome

مؤسسه بین‌المللی تحقیق و آموزش برای پیشرفت زنان

www.un-instraw.org
Ms. Julia Tavares Bucher
Officer-in-Charge
Calle Cesar Nicolas Penson 102-A
Santo Domingo DN, Dominican Republic
telephone +1-809/685 2111
fax +1-809/685 2117
e-mail <instraw.hq.sd@codetel.net.do>
<instraw@un-instraw.org>

International Trade Centre UNCTAD/WTO (ITC)

مرکز بین‌المللی تجارت www.intracen.org
Ms. Elaine Bisson
External Relations Officer
54-56 rue de Montbrillant
CH-1202 Geneva, Switzerland
telephone +41-22/730 0111
fax +41-22/733 4439

International Telecommunication Union (ITU)

www.itu.int اتحادیه بین‌المللی ارتباطات راه دور

Mr. Gary Fowlie

Head

Corporate Communications

Place des Nations

CH-1211 Geneva 20, Switzerland

telephone +41-22/730 5111

fax +41-22/733 7256

e-mail <pressinfo@itu.int>

Office of the United Nations High Commissioner for Human

Rights (OHCHR) دفتر کمیساریای عالی ملل متحد برای حقوق بشر

www.unhchr.ch

OHCHR

New York Office

Room S-2914, United Nations

New York NY 10017, United States

telephone +1-212/963 5931

fax +1-212/963 4097

Ms. Giovanna Zucchelli

Human Rights Officer

Palais Wilson, Office PW 2090

52 rue des Pquis

CH-1202 Geneva, Switzerland

telephone +41-22/917 9000

fax +41-22/917 9012

e-mail <gzucchelli@ohchr.org>

Ms. Sandra Aragan-Parriaux

NGO Liaison Officer

Anti-Discrimination Unit

Palais Wilson, Office PW 4025

52 rue des Paquis

CH-1202 Geneva,

Switzerland
telephone +41-22/917 9393
fax +41-22/917 9050
e-mail <saragon@ohchr.org>

Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)

www.unaids.org برنامه مشترک ملل متحد برای اچ‌آی‌وی/ایدز
Mr. Calle Amedal
Senior NGO Liaison Officer
20 avenue Appia
CH-1211 Geneva 27,
Switzerland
telephone +41-22/791 4570
fax +41-22/791 4187
e-mail <almedalc@unaids.org>

Ms. Teresita Bai Bagasao
Chief,
Partnerships,
NGO Liaison Unit
20 avenue Appia
CH-1211 Geneva 27,
Switzerland
telephone +41-22/791 3666
fax +41-22/791 4187
e-mail <bagasaob@unaids.org>

www.uncdf.org United Nations Capital Development Fund (UNCDF)

صندوق ملل متحد برای توسعه سرمایه

Mr. Adam Rogers
Communications Specialist
Room DC2-2614,
United Nations New York NY 10017,
United States
telephone +1-212/906 6221
fax +1-212/906 6479
e-mail <uncdf@undp.org>

**United Nations Conference on Trade and Development
(UNCTAD) کنفرانس ملل متحد در خصوص تجارت و توسعه**

www.unctad.org
Mr. Dieter Koenig
Officer-in-Charge, Civil Society Outreach
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10
Switzerland
telephone +41-22/907 5661
fax +41-22/907 0122
e-mail <dieter.koenig@unctad.org>

United Nations Development Programme (UNDP)

www.undp.org برنامه توسعه ملل متحد
NGO Section
Ms. Bharati Sadasivam, Officer-in-Charge,
Civil Society Organization
Room DC1-2058, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/906 6232
fax +1-212/906 6814
e-mail <bharati.sadasivam@undp.org>

NGO Constituency Relations Branch
Ms. Hilda Paqui, Chief
Room DC1-1920, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/906 5305
fax +1-212/906 5364
e-mail <hilda.paqui@undp.org>
website (www.undp.org/csopp/CSO)

United Nations Environment Programme (UNEP)

www.unep.org برنامه محیط زیست ملل متحد
Mr. Bakary Kante,
Director Division of Environmental Policy Development and Law

PO Box 30552
Nairobi, Kenya
telephone +254-2/623835
fax +254-20/624324
e-mail <bakary.kante@unep.org>

Mr. Frits Schlingemann, Director
UNEP Regional Office for Europe
11-13, chemin des Anmones
1219 Chtelaine (Geneva), Switzerland
telephone +41-22/917 8279
fax +41-22/917 8024
e-mail <roe@unep.ch>
Tim Kasten
Chief, Policy Analysis, Development and Partnerships Branch
Division of Policy Development and Law
UNEP
PO Box 30552
Nairobi, Kenya
telephone +254-20/624749
fax +254-20/623861
e-mail <tim.kasten@unep.org>

United Nations Educational, Scientific and Cultural

Organization (UNESCO) سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد

یونسکو - www.unesco.org

Section for International Non-Governmental
Organizations and Foundations

Mr. Massoud Abtahi

Head

7, place de Fontenoy
F-75352 Paris 07 SP, France
telephone +33-1/4568 2316
fax +33-1/4568 5543
e-mail <M.Abtahi@unesco.org>
UNESCO Liaison Office

Mr. Jones Kyazze, Director
Room DC2-0920, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 5978
fax +1-212/963 8014
e-mail <uhnyo@unesco.org>

UNESCO: International Bureau of Education (IBE)

دفتري بين‌المللي آموزش www.ibe.unesco.org
Ms. Celia Braslavsky
Director
15 route des Morillons
CH-1218 Grand-Saconnex/Geneva, Switzerland
telephone +41-22/917 7825
fax +41-22/917 7801
e-mail <c.braslavsky@ibe.unesco.org>

United Nations Population Fund (UNFPA)

صندوق جمعيت ملل متحد www.unfpa.org
Safiye Cagar
Director, UNFPA Geneva Office
15, chemin des Anmones
CH-1219 Chtelaine/Geneva, Switzerland
telephone +41-22/917 8572
fax +41-22/917 8016
e-mail <cagar@unfpa.org>

Ms. Harumi Kodama
Parliamentary/NGO Public Affairs Officer
Information, Executive Board and
Resource Mobilization Division
220 East 42nd Street
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/297 5040
fax +1-212/557 6416
e-mail <kodama@unfpa.org>

United Nations Human Settlements Programme
برنامه ملل متحد برای اسکان بشر (UN-HABITAT)

www.unhabitat.org
Mr. Anantha Krishnan
Chief, Partners and Youth
PO Box 30030
Nairobi, Kenya
telephone +254-2/623870
fax +254-2/623080
e-mail <Anantha.Krishnan@unhabitat.org>

Ms. S. Turkmemetogullari
Human Settlements Officer/NGO Liaison
PO Box 30030 Nairobi, Kenya
telephone +254-2/624327
fax +254-2/624175
e-mail <turkmems@unhabitat.org>

Office of the United Nations High Commissioner for Refugees
دفتر کمیساریای عالی ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR)

www.unhcr.ch
NGO Liaison Unit
Craig Sanders, Coordinator
Rue de Montbrillant 94
CH-1211 Geneva 2, Switzerland

telephone +41-22/739 7944
fax +41-22/739 7302
e-mail <hqng00@unhcr.ch>

United Nations Children's Fund (UNICEF)

www.unicef.org
صندوق کودکان ملل متحد
Office for Public Partnerships
Cecilio Adorna, Chief
3 UN Plaza
New York NY 10017, United States

telephone +1-212/326 7532
e-mail <cadorna@unicef.org>

Katharina Borchardt
Geneva Regional Office
5-6 Avenue de la Paix
CH-1202 Geneva, Switzerland
telephone +41-22/909 5719
fax +41-22/909 5908
e-mail <kborchardt@unicef.org>

United Nations Interregional Crime and Justice Research

Institute (UNICRI) مؤسسه بین‌منطقه‌ای ملل متحد برای تحقیقات

www.unicri.it جرم و عدالت
Viale Maestri del Lavoro, 10
I-10127 Turin, Italy
telephone +39-011/653 7111
fax +39-011/631 3368
e-mail <unicri@unicri.it>
Documentation Center
e-mail <documentation@unicri.it>

United Nations Institute for Disarmament Research (UNIDIR)

www.unidir.org مؤسسه ملل متحد برای تحقیقات خلع سلاح
Palais des Nations
1211 Geneva 10, Switzerland
telephone +41-22/917 3186
fax +41-22/917 0176
e-mail <unidir@unog.ch>

United Nations Industrial Development Organization

(UNIDO) سازمان توسعه صنعتی ملل متحد

www.unido.org
Ms. Doris Hribernigg, NGO Coordinator
External Relations Service

Vienna International Centre
PO Box 300
A-1400 Vienna, Austria
telephone +43-1/21131 5376
fax +43-1/21346 5376
e-mail <unido@unido.org>

United Nations Development Fund for Women (UNIFEM)

صندوق توسعه ملل متحد برای زنان

www.unifem.undp.org www.un.org/womenwatch
Ms. Joanne Sandler
Deputy Director for Programmes
304 East 45th Street, 15th Floor
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/906 6400
fax +1-212/906 6705
e-mail <joannesandler@undp.org>

United Nations Institute for Training and Research

مؤسسه ملل متحد برای آموزش و تحقیق (UNITAR)

www.unitar.org
Mr. Marcel Boisard
Assistant Secretary-General and Executive Director
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
telephone +41-22/917 8455
fax +41-22/917 8047
e-mail <info@unitar.org>

United Nations Office on Drug and Crime (UNODC)

دفتر ملل متحد در خصوص مواد مخدر و جرم

www.unodc.org/odccp/index.html
NGOs and Civil Society
Mr. Smart Eze
Vienna International Centre
PO Box 500

A-1400 Vienna, Austria
telephone +43-1/26060 0
fax +43-1/26060 5866
e-mail <smart.eze@odccp.org>

Mr. Vincent McClean
Representative, New York Office
Room DC1-0618, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 5631
fax +1-212/963 4185
e-mail <mcclean@un.org>

United Nations Office for Project Services (UNOPS)

www.unops.org دفتر ملل متحد برای خدمات پروژه‌های
Ms. Khadija Musa
Chief, Division for External Communications & Relations
with the United Nations
405 Lexington Avenue, 4th Floor
New York NY 10174, United States
telephone +1-212/457 1090
fax +1-212/457 4001
e-mail <KhadijaM@unops.org>

United Nations Research Institute for Social Development

(UNRISD) دفتر تحقیقات ملل متحد برای توسعه اجتماعی

www.unrisd.org
Mr. Nicolas Bovay
Programme Information Officer
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
telephone +41-22/917 3011
fax +41-22/917 0650
e-mail <info@unrisd.org>

**United Nations Relief and Works Agency For Palestine
Refugees in the Near East (UNRWA)**
برای پناهندگان فلسطینی در خاور نزدیک

www.un.org/unrwa
Mr. Maher Nasser
Chief, UNRWA Liaison Office
Room DC1-1265, United Nations
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/963 2255
fax + 1-212/935 7899
e-mail <masser@un.org>

Office to Combat Desertification and Drought (UNSO/UNDP)

دفتر مبارزه با بیابان‌زایی و خشکسالی

www.droughtweb.org/droughtweb/undp_unso.htm
Mr. Philip Dobie
Director
1 UN Plaza
New York NY 10017, United States
telephone +1-212/906 6497
fax +1-212/906 5755
e-mail <unso@undp.org>

United Nations System Staff College

www.unssc.org
Mr. Timothy Cartwright, Director
Viale Maestri del Lavoro 10
10127 Torino, Italy
telephone +39/011 653 5906
fax +39 011 653 5901

United Nations University (UNU) دانشگاه ملل متحد

www.unu.edu
Mr. Max Bond
External Affairs Officer
53-70 Jingumae 5-chome

Shibuya-ku
Tokyo 150, Japan
telephone +81-3/34 99 2811
fax +81-3/34 99 2828
e-mail <Bond@hq.unu.edu>

**United Nations University-World Institute for Development
Economics Research (UNU-WIDER)**

www.wider.unu.edu مؤسسه جهانی تحقیقات اقتصاد توسعه
Mr. Ara Kazandjian
Senior Information Assistant
Katajanokanlaituri 6B
00160 Helsinki, Finland
telephone +358-9/615 9911
fax +358-9/61 59 9333
e-mail <ara@wider.unu.edu>

United Nations Volunteers (UNV) داوطلبان ملل متحد

Ms. Caroline Stiebler www.unvolunteers.org
External Relations Specialist
Postfach 260111
D-53153 Bonn, Germany
telephone +49-228/815 2220
fax +49-228/815 2001
e-mail <information@unvolunteers.org>

Universal Postal Union (UPU) اتحادیه جهانی پست

www.upu.int
Mr. James H. Gunderson
Head, Office of the Director General
Weltpoststrasse 4
CH-3000 Bern 15, Switzerland
telephone +41-31/350 3201
fax +41-31/350 3110
e-mail <james.gunderson@upu.int>

بانک جهانی World Bank

www.worldbank.org
Ms. Carolyn Reynolds Mandell
Senior Communications Officer
Global Civil Society Team
External Affairs Department
1818 H Street NW Washington DC 20433,
United States
telephone +1-202/473 0049
fax +1-202/522 7131
e-mail <creynolds@worldbank.org>

Mr. William Reuben
Coordinator,
NGOs-Civil Society Social Development Department
1818 H Street NW Washington DC 20433,
United States
telephone +1-202/477 1234
fax +1-202/522 1669
e-mail <wreuben@worldbank.org>

برنامه جهانی غذا World Food Programme (WFP)

www.wfp.org
Ms. Jutta Neitzel
Head, NGO Unit, Division of External Relations
Via Cesare Giulio Viola, 68
Rome 00148, Italy
telephone +39-06/65 13 2068
fax +39-06/65 13 2795
e-mail <jutta.neitzel@wfp.org>

سازمان بهداشت جهانی World Health Organization (WHO)

www.who.int
Ms. Eva Wallstam
Director, Civil Society Initiative
20, avenue Appia
CH-1211 Geneva 27, Switzerland

telephone +41-22/791 2903

fax +41-22/791 2111

e-mail <wallstame@who.int>

Ms. Josephine Matsumoto

Inter-Agency Affairs Division

20, avenue Appia

CH-1211 Geneva 27, Switzerland

telephone +41-22/791 2790

fax +41-22/791 0746

e-mail <matsumotoj@who.int>

World Intellectual Property Organization (WIPO)

www.wipo.int سازمان جهانی مالکیت معنوی

Ms. Samar Shamoon

Head, Media Relations and Public Affairs Section

34 chemin des Colombettes

CH-1211 Geneva 20, Switzerland

telephone +41-22/338 8161

fax +41-22/733 5428

e-mail <publicinf@wipo.int>

World Meteorological Organization (WMO)

www.wmo.ch سازمان جهانی هواشناسی

Ms. Carine Richard-Van Maele

Chief, Information and Public Affairs Division

7 bis avenue de la Paix

Case postale 2300

CH-1211 Geneva 2, Switzerland

telephone +41-22/730 8315

fax +41-22/730 8027

e-mail <vanmaele@gateway.wmo.ch>

World Trade Organization (WTO) سازمان تجارت جهانی

www.wto.org

Mr. Bernard Kuiten

External Relations Officer
Centre William Rappard
154 rue de Lausanne
CH-1211 Geneva 21, Switzerland
telephone +41-22/739 5676
fax +41-22/739 5458
e-mail <Bernard.Kuiten@wto.org>

کنوانسیون‌های ملل متحد برای محیط زیست

Convention on Biological Diversity (CBD)

www.biodiv.org
کنوانسیون تنوع زیستی
Mr. Hamdallah Zedan
Executive Secretary
393 St. Jacques Street, Suite 300
World Trade Centre
Montreal, Quebec
Canada H2Y 1N9
telephone +1-514/288 2220
fax +1-514/288 6588
e-mail <secretariat@biodiv.org>

United Nations Convention to Combat Desertification

(CCD) کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با بیابان‌زدایی

www.unccd.de
Mr. Hama Arba Diallo
Executive Secretary
Haus Carstanjen
Martin-Luther-King-Strausse 8
D-53175 Bonn, Germany
telephone +49-228/815 2800
fax +49-228/815 2899
e-mail <secretariat@unccd.int>

**Convention on International Trade in Endangered Species
of Wild Fauna and Flora (CITES)**

www.cites.org کنوانسیون تجارت بین‌المللی گونه‌های در معرض خطر

Mr. Willem Wijnstekers

Secretary General

International Environment House

Chemin des Anemones CH-1219 Chatelaine/Geneva,

Switzerland

telephone +41-22/917 8139

fax +41-22/797 3417

e-mail <cites@unep.ch>

United Nations Framework Convention on Climate Change

(UNFCCC) کنوانسیون چارچوب ملل متحد برای تغییر آب و هوا

www.unfccc.int

Ms. Barbara Black

NGO Liaison Officer

Haus Carstanjen

Martin-Luther-King-Strausse 8

D-53175 Bonn, Germany

telephone +49-228/815 1000

fax +49-228/815 1999

e-mail <secretariat@unfccc.int>

کمیسیون‌های منطقه‌ای ملل متحد

Economic Commission for Africa (UNECA)

www.uneca.org کمیسیون اقتصادی برای آفریقا

Mr. Peter da Costa

Senior Communication Advisor

PO Box 3001

Addis Ababa, Ethiopia

telephone +251-1/515826

fax +251-1/510365

e-mail <pdacosta@uneca.org>

Economic Commission for Europe (UNECE)

www.unece.org کمیسیون اقتصادی برای اروپا

Mr. Jean-Michel Jakobowicz

Information Officer

Palais des Nations,

Room 356 CH-1211 Geneva 10,

Switzerland

telephone +41-22/917 4444

fax +41-22/917 0505

e-mail <info.ece@unece.org>

Economic Commission for Latin America and the Caribbean

(UN ECLAC) کمیسیون اقتصادی برای آمریکای لاتین و کارائیب

www.eclac.org

Mr. Daniel Blanchard

Secretary of the Commission

Room T-105-A

United Nations Building

Avenue Dag Hammarskjöld

Santiago, Chile

telephone +56-2/210 2670

fax +56-2/208 0252

e-mail <dblanchard@eclac.cl>

Economic and Social Commission for Asia and the Pacific

(UN ESCAP) کمیسیون اقتصادی و اجتماعی برای آسیا و اقیانوسیه

www.unescap.org

Mr. Filemon A. Uriarte

Acting Special Assistant to the Executive Secretary

Room 1508

United Nations Building

Rajadamnern Nok Avenue

Bangkok 10200, Thailand

telephone +66-2/288 1614

fax +66-2/288 1000

Economic and Social Commission for Western Asia
(UN ESCWA) کمیسیون اقتصادی و اجتماعی برای آسیای غربی

www.escwa.org.lb

Mr. Jajib Friji

Chief

PO Box 11-8575

Rial el-Solh Square

Beirut, Lebanon

telephone +961-1/981301

fax +961-1/981510

e-mail <unesywa@escwa.org.lb>

ضمیمه دو

سازمان‌های منبع

بخش خدمات رابط سازمان‌های غیردولتی (NGLS)؛ این بخش وظیفه دارد تا از سازمان‌های مختلف ملل متحد در توسعه روابط خود با سازمان‌های غیردولتی حمایت کند و نیز از طریق تأمین اطلاعات، خدمات مشاوره، کارشناسی و حمایتی از مشارکت سازنده سازمان‌های غیردولتی در کار و فعالیت نظام ملل متحد پشتیبانی نماید. کار این بخش با تمام موضوعات سازمان ملل متحد از قبیل توسعه، حقوق بشر و خلع سلاح سروکار دارد. از جمله اولویت‌های جاری این بخش اهداف توسعه هزاره، پیگیری و اجرای مصوبات کنفرانس‌های جهانی ملل متحد و حمایت از فعالیت هیأت عالی‌رتبه دبیرکل در خصوص روابط جامعه مدنی و سازمان ملل متحد است.

Contact: Tony Hill, Coordinator, Palais des Nations,
-1211 Geneva 10 Switzerland, telephone +41-22/917 2076, fax
+41-22/9170432, e-mail <npls@unctad.org>, CH
website (www.unsystem.org/npls).

York NY 10017, USA, telephone +1-212/963 3125, fax +1-212/963 8712,
New York: United Nations, Room DC1-1106, New
e-mail <npls@un.org>.

اداره امور اقتصادی و اجتماعی: بخش سازمان‌های غیردولتی این اداره به عنوان دبیرخانه محتوایی کمیته شورای اقتصادی و اجتماعی ملل متحد

در خصوص سازمان‌های غیردولتی عمل می‌کند و علاوه بر این تمام مسائل مرتبط با روابط مشورتی بین سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی بر عهده این بخش است. تا اکتبر ۲۰۰۳، ۲۳۵۰ سازمان غیردولتی دارای مقام مشورتی با شورای اقتصادی اجتماعی بوده‌اند.

Contact: Ms. Hanifa Dahela Mezoui,
Chief Room DC-1-1480, United Nations, New York, NY 10017, USA,
, website (www.un.org/esa/coordination/ngo),
telephone +1-212/963 8652, fax +1-212/963 9248,
e-mail <desangosection@un.org>

اداره اطلاعات همگانی: بخش سازمان‌های غیردولتی اداره اطلاعات همگانی وظیفه دارد که اطلاعات مفیدی را برای سازمان‌های غیردولتی فراهم آورده و هر مدت یک بار جلسات توجیهی با حضور مقامات سازمان ملل برگزار کند. همچنین هر سال پیش از برگزاری مجمع عمومی یک کنفرانس سالانه برای سازمان‌های غیردولتی برگزار می‌کند که موضوع آن از جمله موضوعات مهم سازمان ملل متحد است. برگزاری دوره‌های آموزشی، کارگاه و سمینارهای خاص از جمله وظایف دیگر این بخش است. علاوه بر این، در چارچوب این بخش، یک مرکز اطلاع‌رسانی سازمان‌های غیردولتی وجود دارد که وظیفه آن توزیع اسناد، آگاهی‌نامه‌های مطبوعاتی، و گزارش‌هاست. این مرکز دارای یک کتابخانه نوار فیلم هم می‌باشد.

Contact: Paul Hoeffel, Chief, NGO Section, Department
of Public Information, Room S-1070 L, New York NY 10017, USA,
telephone +1-212/963 6842, fax +1-212/963 6914,
, website (www.un.org/dpi/ngosection/index.html),
e-mail <dpingo@un.org>

NGO Resource Centre, Department of Public Information,
Room L-1B-31, New York NY 10017, USA,
telephone +1-212/96 7233; 7234; 7078, fax: +1-212/963 2819.

کنفرانس سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی با سازمان ملل متحد (CONGO): این سازمان یک انجمن غیردولتی و مستقل و بین‌المللی است که به صورت غیرانتفاعی فعالیت می‌کند و سازمان‌های غیردولتی دارای مقام مشورتی می‌توانند عضو آن شوند. این سازمان حضور سازمان‌های غیردولتی را در بحث‌ها و تصمیم‌سازی‌های ملل متحد تسهیل می‌کند. این سازمان در بسیاری از مراکز عمده سازمان ملل در نیویورک، ژنو و وین فعال است و در تمام مناطق جهان فعالیت می‌کند.

Contact: Renate Bloem, President, CONGO, Palais des Nations, Bureau E2B, CH-1211, Geneva 20, Switzerland, telephone +41-22/917 1881, fax +41-22/917 0373, e-mail <congo@ngocongo.org>, website (www.ngocongo.org)

New York: 777 UN Plaza, 8th Floor, New York NY 10017, USA, telephone +1-212/9868557, fax +1-212/986 0821, e-mail <congonny@ngocongo.org>.

فدراسیون جهانی انجمن‌های ملل متحد (WFUNA): هدف این فدراسیون اطلاع‌رسانی، حفظ یک شبکه جهانی از انجمن‌های ملل متحد می‌باشد تا از این طریق، از اصول و برنامه‌های نظام ملل متحد حمایت کرده و کمک نماید که دستور کار آن محقق گردد.

Contact: Pera Wells, Deputy-Secretary-General, WFUNA-FMANU, United Nations, Room DC1-1177, New York, NY 10017 USA, telephone +1-212/963 5610, fax +1-212/963 0447, e-mail <wfunany@wfuna.org>;

WFUNA-FMANU, Palais des Nations Room E4-2A, 1211 Geneva 10, Switzerland, telephone +41-22/917 3239, fax: +41-22/917 0185, e-mail <wfuna@unog.ch>.

نظام ملل متحد: ارکان اصلی سازمان ملل متحد

شورای اقتصادی و اجتماعی

کمیسیون‌های کارکردی:
کمیسیون توسعه اجتماعی
کمیسیون حقوق بشر
کمیسیون مواد مخدر
کمیسیون پیشگیری از جنایات و عدالت
جنایی
کمیسیون علم و فناوری برای توسعه
کمیسیون توسعه پایدار
کمیسیون مقام زن
کمیسیون جمعیت و توسعه
کمیسیون آمار

کمیسیون‌های منطقه‌ای:
کمیسیون اقتصادی برای آفریقا
کمیسیون اقتصادی برای اروپا
کمیسیون اقتصادی برای آمریکای لاتین
و دریای کارائیب
کمیسیون اقتصادی و اجتماعی برای
آسیا و اقیانوسیه
کمیسیون اقتصادی و اجتماعی برای
آسیای غربی

مجمع ملل متحد در مورد جنگل‌ها

کمیته‌های دائمی و دوره‌ای
سازمان‌های کارشناسی ویژه و خاص

آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای

سازمان تجارت جهانی

سازمان منع سلاح‌های شیمیایی
عهدنامه منع سلاح‌های هسته‌ای

شورای قیمومت

آژانس‌های تخصصی:
سازمان بین‌المللی کار
سازمان کشاورزی و غذا
سازمان آموزشی، علمی و
فرهنگی ملل متحد
سازمان بهداشت جهانی

گروه بانک جهانی:

بانک بین‌المللی برای بازسازی
و توسعه

انجمن بین‌المللی توسعه
بنگاه بین‌المللی مالی

صندوق بین‌المللی پول

سازمان بین‌المللی هوانوردی
غیرنظامی

سازمان بین‌المللی دریایی
اتحادیه بین‌المللی ارتباطات
راه دور

اتحادیه جهانی پست

سازمان هواشناسی جهانی

سازمان جهانی مالکیت معنوی
صندوق بین‌المللی توسعه
کشاورزی

سازمان توسعه صنعتی ملل
متحد

دبیرخانه

دفتر دبیر کل
دفتر خدمات نظارت داخلی
دفتر امور حقوقی
اداره امور سیاسی
اداره امور خلع سلاح
اداره عملیات حفظ صلح
اداره هماهنگی امور

بشردوستانه

اداره امور اقتصادی و
اجتماعی

اداره مجمع عمومی و
مدیریت کنفرانس‌ها

اداره اطلاعات همگانی

اداره مدیریت

دفتر برنامه عراق

دفتر هماهنگ‌کننده امنیت
ملل متحد

دفتر نماینده عالی
کشورهای توسعه نیافته،

کشورهای محصور در
خشکی و دولت‌های جزایر

کوچک رو به توسعه

دفتر مواد مخدر و جرم

دفتر ملل متحد در ژنو

دفتر ملل متحد در وین

دفتر ملل متحد در ناپروبی

